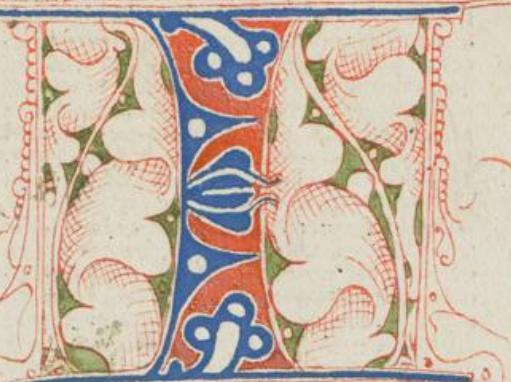

loratum. sed bene est colorata. Telsi zedat q̄ sit et̄ loratum p̄t dici q̄ nō sequit̄ ergo est album et nigrū vel medio colore coloratum. Et ad p̄m dicit. q̄ in accidētib⁹ est duplex mod⁹ denotandi. scz fm esse et fm inesse. Et ideo si scutū sit coloratiū. tūc scuto inest albedō vel nigredō vel medi⁹ color. non tū oportet q̄ sit albus aut nigrum aut medio colore coloratum. q̄ in accidētibus ad messe ad eis nō semper valet p̄na. sicut alibi p̄z. Ad tertiam dicit negādo aīs. Et ad pharaoe p̄z solō ex dīcis. Ad secundā pbatisēm zedat q̄ simul dicit tot modis quot modis et p̄us. sed tū p̄us non emerat h̄ oīs modos. vel q̄r sufficiēt p̄us haberi per modos prioris. vd q̄ illi quos ponit sufficiunt ad p̄p̄ sitū. Ponit em̄ duos modos q̄rum vterq; opponit se h̄c modo prioris. Et adiūgit simul tpe. vt ceteri in noteſcant. Ad tertiam probationem dicit. q̄ q̄uis fui p̄m tempus nō habuerit p̄ncipū sue duratiois. cum non incepit̄ esse. tū in tpe est p̄ncipū p̄tinās p̄es eius. et illud est tempus p̄us. Et sic p̄us et posterius tpe sumuntur p̄ respectum ad presens. ita q̄ illud dicit p̄us in p̄teris qd̄ est remotius a presenti. et illud dicitur p̄us in futuris qd̄ est p̄inquiūs presenti. Ad q̄r tam pbatisēm dicit q̄ aliquā inter propositiones est cōsequētia rōne aliquoz incōplexoz. et sic illud (incōplexum) potest dici p̄us fm p̄leqntiaz. rōne cui⁹ aliud. infert p̄lequens. Et ad confirmationem p̄z solūto ex dīcis. Unde licet pars integralis sit porro fm alii quē modū p̄oris. rotum est p̄na fm alii modū p̄oris.

Ad q̄rtam dicitur negando aīs. Et ad primam probatōem dicitur. q̄ p̄us in q̄nto phisicorum accipit motū proprie pro mutatione successiuā. hic autē capitur generaliter sicut in tercio phisicoz. ut est p̄tinās ad mutationem successiuā et instantaneā. Ad secundā probationem dicit q̄ nō sunt species proprie capiendo sp̄em. sed sunt quidam modi sp̄eales. Ad tertiam dicit. q̄ sicut in genere qualitatis est tūnū una spe cies motus. et mā in genere vbi. sic etiā in genere q̄tūtatis. sed illa sp̄es nō est nominata generali nomine. sed soluz in sp̄ebus que sunt augmentatio. diminutio. tē. Sūlter dicens est de generatione et corruptiōe. Ad q̄rtam pbatisēm dicit q̄ tot sunt sp̄es motus quos sunt sp̄es entis acquisiti per motum. sed non oportet q̄ tot sunt sp̄es moris quos sunt p̄dicātā. sed quod sunt p̄dicāmenta acquisita per motum. tot etiā sunt sp̄es motus tē.

Finitur liber p̄cēdī
tamento p̄ Arestotelis

Este liber Periber

menias. i. de enūciatione sive interpretatiōe. prima sive diūlione diūlids in duos libros partiales. In p̄mo determinat̄ de enūciatione de inēscie cuīus scz p̄dicatū et subiectū sunt simplicia. Et diūlid in p̄hemio. et in tractatū. In p̄hemio tangit ordinē dicendō p̄i. Et diūlid in tres partes. In p̄ma ostendit de q̄b⁹ determinandū est in hoc libro. et ea enumerat. dicens q̄oī p̄mo p̄stūtere quid sit nomen et qd̄ verbum. et postea qd̄ affirmatiō. i. oratio affirmatiō. et qd̄ negatiō. id ē oratio negatiō. et qd̄ enūciatio. et qd̄ oratio (Sunt ḡea). In hac secundā parte intendit docere subordinatiōe coz q̄ significant et significant. dicens (q̄ ea que sunt in voce sunt note) id est signa ea p̄ passionē. i. coz ceptū (que sunt in aīa. et ea q̄scribuntur). i. scriptū re (sunt note eoz que sunt in vocē). i. significata p̄ vo ces. Et ast̄ cōuenientia inter vo ces et scripturas. q̄r sicut littere non sunt eadem apud om̄es. sic nec vo ces sunt eadem apud om̄es. Et ast̄ cōuenientia inter passiōnes aīe et res ad extra. q̄r sicut res ad extra est eadem apud oīs. ita passiōnes aīe q̄ sunt naturales similitudines rerū sunt eadem apud oīs. Sed euz dicit (Et de his) excusat se de ampliori determinatiōe de ipsis p̄ceptib⁹ et rebus. Et dicit (q̄ hoc est alteri⁹ negoti⁹) et dīciū est de eis in tercio de aīa. (Est aut̄) In hac ter̄ etiā parte intendit hanc cōclusionē. Vocabū q̄dam sunt p̄plexū verū vel falsoū significātes. vt enūciatiōes. q̄dam vero incōplexū nō significantes verū vel falsoū. vt noīa et verba. Et q̄ quēadmodū. sicut in anima aliquis est intellect⁹. id ē p̄cept⁹ q̄ est sine vero vel fal so. aliū vero q̄ significat verū vel falsoū (Sic etiā ē in voce) Prima p̄em declarat. q̄ circa p̄positiōē et diūlione intellect⁹ est veritas et falsitas. Sed am par tem declarat. q̄ nomina et verba sine p̄positiōē et diūlione sunt sūla intellectū qui est sine vero et falso. q̄r h̄o vel albi si nō addat aliquā p̄bū. nō significat verū aut falsoū. Et hoc pbatis a signo sive p̄ locū a maiori q̄. liceat hoc nōmē bīcoserū. aliquid significet. tū nō significat verū aut falsoū si nō addat ei aliquā esse. vt nō esse simplicē. i. in materia naturali. vel fm temp⁹ id est in materia p̄tingenti. vel aliter simpl̄. i. fm tps p̄ns. vel fm tps. i. fm tps p̄terū vel futuri. Circa hūc ter̄ Attende p̄mo de ordine isti⁹ libri ad alios libros logicē. Unde sicut dicit p̄us in tercio de aīa duplex est operatio intellectus. Prima est simpliciū in-

Questiones libri

perihermeniarum

telligentia sicut quam intelliguntur res simplices et incomplexe. Sed a vero est positio et divisio sicut quae intellectus format conceptus complexos ponendo vel dividendo ab inuitate res simplices. Et addit tercia operatio sicut quae intellectus discurrat ab uno in aliud. scilicet a notis ad ignota. Unde de simplicibus que pertinet ad priam operationem intellectus est liber predicamentorum. De complexis autem que pertinent ad secundam operationem est liber perihermeniarum. intellectus enim ponendo et dividendo format enunciacionem de qua est presentis intentionis. Sed in tota noua logica determinatio de his que pertinent ad tertiam operationem intellectus. in quibus predictis ceditur a notis ad ignota. Cum ergo ista quae cadunt sub prima operatione intellectus sint partes eorum quae cadunt sub secunda operatione. ideo ad hunc librum ordinatur liber predicationum. sed illa quae cadunt sub secunda operatione intellectus sunt partes illorum quae cadunt sub tertia. ideo liber iste pertinet ordinatus ante libros novi logici. Et alphorabi intentio logice est dissimilare et probare et discernere virtus a non virtutis siue vera a falsa. Ex his autem magis necessaria est probatio. que quidem positiva est. Probatio enim non potest dividari nisi ex duabus propositionibus. in omni autem propositione est predicatio et subiectum. in omnibus autem predicato et subiecto dicens est agitur.

Attende secundo quod titulus huius libri est. Incipit liber perihermeniarum. Ut per hermenias. id quod est de interpretatione per hermenias huius hermenias in genituio tantum valens sicut interpretationis. Ut greci indifferenter grecos et latinos utentes dicunt hermenias. id est de interpretatione. Ut boetus in primo. quare quoniam non de oratione sola. sed etiam de verbo et nomine. nec vero de sola locutione. sed etiam de significativa locutione quae est interpretatione ab aretotele tractata. quoniam in verbis atque non in nominibus et in significatiuibus locutorebus nomine interpretationis apertus a primi noitis eorum de quibus in libro habetur tractabit. ergo de interpretatione iste liber est inscriptus. Attende tertio. quod dicit auctor in prima parte logice siue quod ad considerationem dictiorum ducit nos necessitas. Nam logos in eo quod logicus non habet occupari circa verba nisi ad loquendum et dicendum. si enim possemus dicere solo intellectu non indigeremus verbis. Quod ergo logicus considerat de vocibus hoc est per accidentem et secundaria intentionem. Unde si mutus posset habere artem sillogistandi et demonstrandi nullo modo indigeret vocibus. et tamen hoc non est impossibile quod surdus a nativitate habeat logicam. Attende quartum. quod alter determinans in libro predicamentorum de simplicibus. et alter hic de nomine et verbo. Unde boetus dicit. quod intentionis huius libri differt a numerositate predicamentorum. in denaria multitudinem. quod in hoc libro determinatur de vocibus significatiuibus in quantum per eas intellectus animi designatur. et in quantum ex ipsis sunt orationes possentes. Sed in libro predicamentorum determinans de significatiuibus rerum vocibus absolute. et in quantum per eas animi intellectus significatur. Nec tamen propter hec verba credendum est predicamenta soli esse voces. vel in libro perihermenias soli determinari de vocibus. ut aliqui funguntur quod in eodem numero dicit statim boetus. Nam quoniam de cam res in natura omnino reperiuntur. decem quoque intellectus quos nota et verba significant. ideo decem erunt predicamenta quod nominibus verbisq; designantur. Et hoc

manifeste patet quod decem predicamenta non sunt solum decem voces. sed etiam decem res significantes per voces quae in omnibus rerum natura reperiuntur. Et circa hunc tertium

Querit *qui de enunciacione pertinenter arestoteles in principio huius libri subordinationem istorum signorum scripture vocis et conceptus et copiam dñam posuerit. Arguit primo quod sita superposita. quia principalis intentio in hoc libro est determinare de interpretatione tanquam de subiecto adequadato. sicut patet ex dictis boetij. igitur istud preambulum non est positum ad habendum notitiam de enunciatione. Quod autem enunciatione non sit subiectum patet. quod de subiecto debet presupponi quid est. sed de enunciatione non presupponitur quid est. immo inquiritur. igitur*

Secundo arguitur sic. si voces significarent passiones. et passiones significarent res naturaliter. sequitur primo quod voces non possent repudire contraria conceptibus. sed sequens est falsus. sicut patet ex his qui mentiuntur. Sequeretur secundo. quod omne signum vocale aut scriptum significaret accidentem. cuius omnis conceptus sit accidentis. Sequeretur tertio quod omnes positiones essent false in quibus enunciatur aliquis actus realis de subiecto. ut hic loquens currit. Sequeretur quarto quod omnis illa propositione esset vera in qua affirmativa predicator est secundum adiacens. sicut sunt iste. antichristus est. adam est. quod patet. quia de quos eum enunciatur esse species ipsius existit. Tercio arguitur sic. species intelligibilis non intelligitur. quod non significatur. Tener consequentia. quia significare est intellectum constitutre. Antecedens patet primo. quod species sensibilis non videtur. ergo species intelligibilis non intelligitur. ut patet per locum a simili. Secundo primum. quia tunc esset idem quod intelligitur et quo intelligitur. sed hoc est impossibile quia in omnibus differt quod est et quo est. solo deo excepto. Tercio primum. quia si inteligeret hoc esset per aliam speciem. et sic esset processus in infinitum. Quarto primum. quia tunc hec positio probatur de anima (lapis non est in anima. sed species lapidis) includeret contradictionem. patet quia per ea remoueretur esse in anima a specie lapidis. que significatur per hoc nomen lapis. et postea eidem attribueretur. cum dicatur (sed species lapidis). Quarto arguitur. scripture et voces sunt eadem apud omnes. non autem conceptus. ergo scripture significant naturaliter. et non conceptus. Prima pars autem primum. quod scripture sunt res quarum esse valet. propter diversitatem ydeorum. Secunda pars autem primum. quod impossibile est idem accidens numero eam diversis subiectis. Et confirmatur. quod si scriptura et voces significarent ad placitum. sequeretur quod esset processus in infinitum. Consequentia patet. quod omnis quod significat ad placitum significat mediane aliquo conceptu. et tunc quereretur verum conceptus significare naturaliter vel ad placitum. si naturaliter. ergo eadem ratione omnes conceptus. si ad placitum. ergo significatur mediane aliquo conceptu. et sic in infinitum.

In oppositum *Arguit auctoritate philosophi in textu dicens. Suntes ea quae sunt in voce eorum quae sunt in aliis passionibus note. et ea que scribuntur eorum quae sunt in voce. Pro solutione istius questionis solvendae sunt quatuor questiones*

Questio prima utr

De enūciatōe sit scientia tanq̄d subiecto hui⁹ libri. vel de interpretatione. Respōdet aliquid. q̄ sicut in metaphysica est duplex subiectus. sc̄ subiectū p̄mune qđ est ens. et subiectū sp̄ale qđ est de⁹ vel substātia. sic etiā in hoc libro est interpretatio subiectū p̄mune. et enūciatio subiectū sp̄ale. Qđ autē interpretatio sit subiectum posset. p̄bari ex autoritate boetij. et arestotelis qui inscribit hinc librū de interpretatione. Qđ autē enūciatio sit subiectū p̄z p̄ dītōes subiecti attributōis. Sed hec r̄nō teneat veritatem. ex eo q̄ sc̄ia vna debet esse vni⁹ generis subiecti. p̄tēs et p̄prietates p̄siderās. non p̄nt q̄ esse duo subiecta. Patet etiā q̄ oīa p̄siderata in sc̄ia debent reduci ad vnu⁹ subiectū p̄mū. ergo interpretatio reduceat enūciatōem vel cōuerso. et p̄ p̄seq̄ns nō erit duo subiecta prima. Pro solutione questionis

Attende primo. q̄ interpretatio capi⁹ duplicit. Uno mō v̄ est vni⁹ lingue p̄ alia expōitio. vel etiā v̄ t̄ expositio nōis minus noti p̄ nomē magis notū. et sic nō accip̄is hic. Unū mō accip̄is p̄o voce significatiua q̄ p̄ seip̄am aliquid significat. Et hoc sit duplicit. Uno generalit. et tunc diffinit a p̄mentatore sic. Interpretatio est explicatio rei p̄ sermonē fīm vniquēs modū. Sz ab alberto s̄edūtūtūt. Interpretatio est qua de re v̄ i verbis est v̄tūr ad rerū explicatiōem. vt sunt vel nō sunt v̄l. A boetio vero diffinitur sic. Interpretatio est vox q̄ p̄ seip̄am aliquid significat ad placitū. siue sit cōplexa siue inēplexa. Et ex hoc sequit̄ p̄mo q̄ sine cathē greumata nō sunt hoc mō interpretatiōes. q̄ seip̄is n̄t̄ bil significante. Sc̄do sequit̄ q̄ voces naturaliter signifcantes nō sunt interpretatiōes. Tercio sequit̄ q̄ Interpretatio sic accepta est cōs ad noīa et s̄ba et ad oīes orōnes. et sic est in plus q̄ enūciatio. et p̄ p̄nis si liber iste denominet ab interpretatiōe sic accepta nō denotab̄it ab ea tanq̄d a subiecto attributōis. sed tanq̄d a qđā magis cōi q̄d sc̄it cōe subiecto et p̄tib ei⁹. Unū capi⁹ interprēatio sp̄alit pro orōne significatiūe p̄ceptū v̄z vel fallsum. et sic interpretatio. enūciatio. et p̄positio Guerrūt et idē nomē et verbū nō sunt interpretatiōes horū mō. Sz magis p̄tes interpretatiōis. Suntler oratio de p̄petiā et ali⁹ orōnes nō indicatiūe nō sunt interpretatiōes. q̄ magis ordinant ad scandū mētis affectū q̄d ad scandū p̄ceptū v̄z vel fallsum. Attende sc̄do. q̄ Interpretatio siue enūciatio p̄t̄ capi⁹ duplicit. Uno p̄me intētōalit. et p̄ denotato. v̄pūta p̄ aggregato siue sp̄plexo et subiecto. p̄dicato. et copula. Unū sc̄de intētōalit. et p̄o significato. Sz p̄ relatōe fundata sup̄ ratiō sp̄plexo et ter minata ad suū sc̄atū. et sic nō est aliquid sp̄plexo nisi p̄ dicatiōe materiali. eo mō q̄ albū est corpus siue sub-

Attende tertio. q̄ licet aresto. determinado de enūciatōe nō determinet de enūciatōe yp̄othetica. nō min⁹ tñ ipsa sc̄itē sub subiecto hui⁹ sc̄ie tanq̄d p̄ subiectua. Et cā q̄renō determinat de ip̄a fīm aliquid est. q̄ p̄positio yp̄othetica nō differt a cathegorica nisi fīm vnu⁹ et multa. et ergo cognita cathegorica faciliter cognoscitur yp̄othetica. Sz fīm alios p̄p̄o yp̄othetica nō facit veritatem absolutā. sed solū p̄ditionatā. Sz et suppōne. mō in demonstratione ad quā iste liber ordinat̄ est v̄ritas absoluta. Et p̄ter eandē cām in p̄senti libro nō determinat de p̄positōib⁹ yp̄othetica. Delior. tñ cā ē

sita. q̄ iste liber ordinat̄ in libros p̄oꝝ analēticoꝝ s̄t̄ mediate. in quo nō determinat̄ de sillogismis yp̄otheticis. sed tñ cathegoricis. Attende q̄rto. q̄ nomē verbū et oratio reducūtur ad enūciatōem tanq̄d pars ad suū totū. et ideo p̄uenit̄ in hoc tractatu determinat̄ de ipsis. de alijs autē p̄tib⁹ orōnis nō determinat̄ q̄ nō regunt̄ de necessitate ad p̄positōem ipsius enūciationis. sed sunt solū colligatiōes partium orōnis. sc̄it̄ clavi partii namis. Dic ḡad questionem. q̄ de enūciatōe sc̄e intentōalis capra est p̄nis sc̄ia tanq̄d de subiecto attributōis. Primi p̄z q̄ enūciatio hz p̄nci⁹ p̄ia sc̄ez gen⁹ et dr̄nam. hz etiā partes integrales. vt nō men et verbū. et p̄tes subiectivas. vt affirmatiōem et negatiōem. et p̄fessiones. sc̄i significare vez vel fallsum. op̄positōem. et p̄pollentiā. et p̄uerionē. et sic de alijs. ḡ de ea p̄t̄ esse sc̄ia. Sc̄dm p̄z p̄ dītōes subiecti attributiōis. q̄ oīes sibi p̄ueniunt̄. sicut p̄z diligent̄. inspiciēti.

Questio secūda utr

Differentiae inf passiones et voces sint a p̄ho p̄uenienter assignate. Pro cui⁹ solutione. Attende p̄mo. q̄ vox articulata de qua solū hic sit mentio. sic diffinit a boetio in suo dīmento. est q̄ copulata etiā aliquid sensu. id est etiā aliquid p̄ceptu mētis etiā q̄ loqūs proferit. Unū vox articulata p̄rie loquēdo est vox iam actualit. imposta ad significandi. Scriptura autē est qđā p̄otractio lineaꝝ ad aliquid significādū ad placitū imponēt̄ v̄slitūra. Sed p̄ssio aīe est qđā p̄ceptu abstract⁹ per actū aīe a re ad extra q̄ ē naturalis sūlitudo talis rei et naturalis eiusdē significatiū. Sed placitū est voluntas a gen⁹ a p̄posito mōta a re cognita. Sed significa re naturaliter. est significare aliquid nulla institutione voluntaria precedente. Significare ad placitū est significare aliquid rōne voluntarie impositōis p̄cedentis.

Attende secūdo. q̄ cū dicit aresto. res et p̄ceptu esse easdē apud omnes. nō est intelligendū q̄ sunt eadem in essendo. ita q̄ eadem res sit apud omnes sc̄ia intelligendū est q̄ res et p̄ceptu sunt idē in significando. ita. sc̄i et eadem sp̄es siue sit in mente greci siue latini semp̄ idē rep̄sentat. sicut sp̄es lapidis apud omnes hoīes re plentate lapidē. et s̄lī lapis apud quoscūq̄ rep̄eriat̄ s̄lī rep̄erit̄ p̄ sua sp̄em. Scripture autē et voces nō sit ecē apud oīes. hoc est nō idē apud oīes significant. ex eo q̄ sunt signa ad placitū instituta. q̄ fīm voluntatem hominē vartant̄. Attende tertio. q̄ cū dicit aresto. p̄ssio nō significare res. videlicet aliquid q̄ p̄ passiōes aīe nō intelligant̄ sūlitudines rerū. sed solū affectiōes appetitiōs sensūtū. vt tra. oīdium. gaudium. tristitia. timor. et bīmōi. q̄ significantur p̄ voces naturaliter significatiūas. vt lumen. fletus. gemit⁹. risus. et bīmōi. Unū dicit doctoꝝ sanct⁹. si hō est alī naturalis solitarius sibi sufficiēt̄ aīe passiones p̄ quas ipsis omīb⁹ p̄for mareb̄ v̄ de eis habere notitiam. sed q̄ hō est naturaliter alī politiū necesse est q̄ hō suas p̄ceptiōes alteri manifestet. et hoc sit p̄ vocē significatiūa. ergo necesse est habere voces significatiūas. Si autē hō solū v̄tere significatiūa cognitōe sufficeret̄ sibi signa naturalia. sed q̄ hō alteri hō suas p̄ceptiōes et passiones manifestaret̄. siue sit p̄nis siue absens. ideo necessariū est habere signa q̄ manifestat̄ passiones sensūs. sicut sunt voces et intellect⁹ et scripture. Unū egidi⁹ videt̄ senti⁹

Questiones libri peribermeniarum

re. qd Aristoteles per passiones nec intelligit primitas rerum silentudines qd primo in intellectu possibili cantur a fantasmatibus. Et vocant spes intelligibles. nam tales spes possunt esse in intellectu sine hoc qd intellectus actualiter intelligat res quaz sunt silentudines. qd ille spes non sunt explesa nec implicita rerum silentudines sed qd sunt forme qbus intellectus exit in actu intelligendi et forma intra se silentudines sive pceptum reperit qd sunt explesa silentudines ipsorum. et non differunt a formis ad extra nisi penes esse intelligibile et penes esse naturale. et ideo ille conceptus dicitur forme intellectus. Et sunt passiones qd vocant p ea qd sunt in voce. qd quicqz vocantur resones intelligendi. quicqz vero verba mentis. et ista videntur habere veritatem. Sunt enim qd modi fingentes passiones aie nec ee pceptum nec spem intelligibilem nec actu intelligendi. nec ipsum intellectum nec passiones appetitus sensitivi. ex eo qd p ipsius spes supponere non potest. sed nescio quale idolum fieri ab actu aie est. qd nec hz est subiectum in anima nec extra. sed solu hz est obiectum ita qd eius ee est et cognosci. sicut si dominicatio videtur domum ad extra. sicut una silentudo eius in mente ipsius. et illa vocat passio aie. Sed istud non est verus nullum enim fieri est naturalis silentudo alicuius vere entitatis. sic enim possem fingere chimeraz qd essent naturalis silentudo sine idoli alicuius vere entitatis realis. Ideo video ee de mente aristotelis qd passiones aie sunt qd in intentione causatae a rebus mediante intellectu agente qd naturaliter representant res sive intellectus intelligat sive non. Et hoc video esse de mente aristotele. qui hic passum remittit ad tertium de anima. ubi dicit qd lapis non est in anima. sed species lapidis. Magis gachet expositio domini alberti qui hic passum exponit. intelligendo p passiones spes intelligibles impellas aie ab obiecto. non qd lectu sit totalis ca ipius spes. sed bni est ca partialis.

Attende qd. qd spes intelligibles duplice de causa vocantur. Prima ca est. qd non pertinet intellectu sive fantasmati. qd non est sine corporali passione. ideo pbs tertio de anima imaginatorem seu fantasmatum vocat intellectu possibiliter. Alia ca est. qd pceptum out in intellectu p modum impressionis et receptoris. receptio autem passio qd est. ex eo qd recipere est quoddam pati. Nam passio dicitur a patin grece qd est receptio latine. Dic ergo ad questionem. qd dina iter voces et pceptum est quoniam enter assignata: ut p3 ex dictis

Questio tercias utrum

Scriptura significant voces. et voces significant passiones. et passiones significant res. Pro cuius solutione Attende primo. qd aliqd p aliud significare duplice. Uno modo tanqz significatiu ultimatu. hoc est tanqz illud qd ultimatum significatur p voces. sive illa vox sit non mens sive verbu. Alio modo tanqz significatiu non ultimatum hoc est tanqz illud qd mediante aliud significatur. Attende secundo. qd hic non loquimur de nominibus qd ex sua importatione significant pceptum. sicut est hoc nomine conceptus vel voces licet est hoc nomine vox vel hoc scriptum vox. Nam aliquod vox principaliter et ultimatum significatur vocem. sicut hoc nomine vox. et aliquod scripturam. sicut hoc nomine scriptura. et aliquod pceptum. sicut hoc nomine pceptum. Dic eum aliquid ad questionem qd spes intelligibilis p vocem immedietate significatur. Et p isto dico supponit qd spes potest

dupliciter considerari. Uno modo in quantum quid in se re est accens. sive sive qualitas inferni aitam. Alio modo in quantum representat rem. p uno modo non significatur p vocem. sed bene secundum modo. omne enim signum significatur. et si gnum signatur. Alij vero dicunt qd res primo significatur. non enim qd existit. qd nec sic p se intelligitur. sed finis qd p se significatur ab intellectu. hoc est ipsa ratio res significatur per diffinitionem. que est primus obiectus intellectus. ut vult illa autoritas quarti metaphysice. Non quia significatur nomine est diffinitionem. et tunc obiectum conceptum. ut pura res p vocem significatur. nec illud quod est ens per accens significatur p nota. qd nota qd significatur res alicuius generis significatur re p se. eo qd solus ens p se est in genere.

Dic primo. p vocem ultimatum est res non finis esse intelligibile. nec finis esse existentie aut non existentie. sed res absolute et abstrahit ab illis. quia esse intelligibile et esse existentie est rei extraneum. Ad hoc enim intelligendum adverte diligenter qd ista signa. sive littera. vox. conceptus. sive passio anime sunt subordinata. sicut sunt multi effectus subordinati eiusdem cause qd nullus est causa alterius. sicut pars de sole illuminante multas partes aeras qd quilibet non immediate illuminatur a sole. sed ordinare quodammodo. quia remotior est propinquior. et potest dici effectus remotioris. propter prioritatem illam que est inter tales effectus et causas. Ita in proposito possit concedi de multis signis ordinatis. ut pura et littera sit signum vocis. et vox sit signum passionis. quia signum remotius non significatur nisi prius significatur immediatus significaret. sed tunc hoc non est proprium significare aliud. sicut iam patuit. Dic secundo qd spes intelligibilis non significatur immediata p vocem. Probatur quadrupliciter. Primo sic. qd res intelligitur p spes vero p reflectorem. ergo in illo priori potest intellectus ei nomine imponere. quod non nomen significabit rem. ergo non est necessarium nomine significare spem. Secundo qd non est imposita ad significandum figura non significant aliquam spem. eo qd figura non faciat spem in anima. sed soluz in virtute imaginativa. quia anima soluz nata est recipere speciem sui obiecti. qd est quid ditas rei materialis. Tertio probatur. quia nomina significantia singularia nullam significant species. eo qd singulare sub ratione singularitatis nullam speciem causat in anima nostra pro statu isto. ex quo intellectus non potest intelligere singulare sub propria ratione singularitatis. sicut patet in sequentibus. Quarto probatur. quia illud significatur quod per voces intelligatur. sive spes non intelligitur processus. ex eo qd si intelligeretur per aliam speciem intelligeretur et esset processus in infinitum. Dic tertio. qd res non significatur precise finis qd concepit. Dic tertio. quia si sic runc omnis propositio erit falsa in qua denotatur inesse subiecto aliquis actus realis. si enim nomen significaret rem ut intelligitur. tunc tale predicatum attribueretur ei ut intelligitur. sed hoc modo non est ei aliquis actus realis. ergo propositio erit falsa. Minor probatur. qd rei ut intelligitur invenit

predicata intencionalia, quo mō significatur sub extra
neis rōnibꝫ, quia si sic lumereſ mediū in ſyllogismo.
et cludatur aliqua p̄clusio, tunc erit fallacia et acci-
dētis. Dic quarto q̄ scripture voces et p̄ceptus ta-
lem habent ordinē. q̄ scripture ſignificat mediantibꝫ
voceſ, et voceſ mediantibꝫ p̄ceptibꝫ, et p̄ceptus ſig-
nificant ipsas reſ ſeipſis immediate, et non per aliquod
aliud, et ergo talis ordo. q̄ si p̄ceptus muraret ſuā ſigni-
ficationē, vox et scripture mutari et erit ſuā ſigni-
ficationē. Et per hoc patz ex dictisqd sit dōm

Questio quarta.

Utrū in ſola p̄poſitione et diuīſione intellectus ſit ve-
ritas et falſitas. Pro cui ſolutione Attende pmo.
q̄ veritatē ellis in copoſitione et diuīſione intellect⁹ po-
test intelligi quadrupliciſ. Unū mō tanq̄ in ca. alio
modo tanq̄ in ſigno, tercio mō tanq̄ in ſubieco. q̄r
to mō tanq̄ in obieco. Attende lecūdo q̄ cōpōli-
tio duplex eſt, et ſit diuīſio, quedā eſt compoſitio rea-
lis et p̄philaſica, qua ſez vñi corporis naturale alteri p̄po-
nitur, ſicut dicerem⁹ de p̄poſitione domus vel forme
cum materia. Alia eſt p̄poſitio intellegualis, que eāt
tributio p̄dicati ad ſubieco, et diuīſio eſt remoſio p̄-
dicati a ſubieco, ſicut cum dicim⁹ homo eſt animal, ho-
mo nō eſt animal, et hoc ſignificat p̄pō affirmativa et
negativa. Attende tercio, q̄ duplex eſt veritas, for-
malis ſez et fundamētalis. Fundamētalis eſt duplex
quedā eſt incōplexa, et talis coiter vocat⁹ veritas en-
tis, et repr̄itur in omni re vera, ſiue illa habeat ſorma-
tē ad p̄ducentē aut ad intelligentē. Si veritas cō/
plexa eſt biuto vniuersitatis ad alium, ſicut biuto
animal ad hominem, ſiue habitudo malitiae, tot⁹ ad
ſuam p̄tem, grā cui⁹ verificat illa p̄poſitio, omnes
tum eātius ſua p̄te, vel ho eſt animal. Unū p̄demp-
titate ſequit ſhabitudo veritatis p̄plete, diuīſitate
aut ſequit ſallitas cōplexa, licet quālbee entitate
sequat ſeritas incōplexa. Ueritas aut̄ formalis eſt
duplex fin⁹ q̄ duplex eſt opatio intellect⁹ per quā in-
tellectus p̄ ſo:marit obieco, ſicut menſurati men-
ſure, quedā eſt p̄pleta et quedā incōplexa, inter q̄s re-
cte docto: ſubtilis ponit deām ſexto metaphi. P̄ia
q̄ p̄ne veritati nō exponit falſitas, ſed ignoratiā tim-
et hoc mō intelligi illud terci⁹ de aia: intellect⁹ cir-
ca p̄prium q̄d eſt ſem̄ e verus, ſicut ſenſus cir-
co p̄prium ſenſibile. Et hoc intelligendū eſt p̄cife cir-
ca conceptū ſimpli ſimplicē, licet nō poſſet eſſe forma-
liter falſus, p̄t tamē eſſe virtualliter falſus apprehendē-
do aliqd, ſez ſub determinatione ſibi non auenientē. Et
hoc mō dicit quarto metaphi. caplo de falſo, q̄ eſt ali-
qua rō in ſe falſa, et illa rō in ſe falſa ſimpli appre-
hensione intelligibilis eſt. Secunda dīa eſt in mō intelligē-
di veritas complexe et incōplexa. Unū licet q̄libet ve-
ritas ſit in aliquā operatione intellect⁹ vīputa in p̄ma
vel in ſecunda, neutra tñ veritas eſt in intellectu obie-
ctive, n̄li reflectente ſe ſuū ſuum actum p̄parando illū
actum ad obiectū, que reflextio eīn cognoscēdo. ſez q̄
talis actus eſt ſimilis vel diſſimilis obieco, cum eſt
ſine p̄pone et diuīſione. Pater aut̄ ex diſtinctione hoꝫ

modo: ū eſſe veritatem in intellectu, ſez obiective et
formaliter quantū ad p̄parationē. Quo ad ſecundā
operatione declararur, quia intellectus multas for-
mat p̄pōes, et p̄prehēdit acru ſpecies, que tamē ſunt
ſibi neutre, ex primo thopicoꝫ, licet ergo in illo intel-
lectu ſit formaliter veritas et falſitas, aut quia eſt cō
formis rei ad extra, aut non conformis, tñ non eſt ibi
obiective, quia non apprehēdit illa cōformitas.
Et ergo veritas incōplexa formaliter habitudo cō/
for malis vel ſi ſit ſimilis actus ſimplis ad obiectus
tum ſimplex intelligibile. Ueritas aut̄ complexa eſt
habitudo cōformatis actus complexi ad obiectus
complexum. Prima veritas eſt obiective in acru ſim-
pli, ſecunda in acru complexo, qui eſt compoſitio et
diuīſio, neutra tamē eſt in intellectu obiective, n̄li reſ
flectente ſe ſupra ſuū actum, et cōparante ipſum ad ob-
iectum, utrum ſit ſimilis aut cōformis aut non. Hec
aut̄ reflextio et comparatio nō eſt ſine cōpoſitione et di-
uiſione, quare in ſola cōpoſitione et diuīſione intellect⁹
tus cōſtituit veritas et falſitas

Dic p̄mo. Q̄ veritas fundamēta
lis ſiue complexa ſiue iſ-
complexa eſt in re circū
ſcripto opere intellectus patet ex dictis, nam veritas
entis non eſt aliud q̄ ipſa rei eſſentia. Sunilit ſabit
udo terminoz, non eſt n̄li relatio p̄demptiꝫ, vel dī
uerſitatis a ſeuniteem. Dic ſecundo, q̄ veritas for-
malis eſt in re tanq̄ in ſua cauſa, patz per Arestotelē
in poſtpoſitamentis. Dic tercio, q̄ veritas formali-
lis eſt in voce tanq̄ in ſigno. Patet quia vox et ſcrip-
tura nullam impoſtant veritatē, n̄li quādo ſignifi-
cant ad placitum. Dic quarto, q̄ veritas et falſitas
ſunt in intellectu reflectente ſe ſupra ſuū actum ob-
iective. Patet, quia ſi intellectus non reflecteret ſe ſuū
pr̄ ſuū actum cōparando eum ad obiectum et cog-
noſcendo, aut eſt cōformis vel diſſonans, nulla eſt
veritas formalis, ex eo q̄ ipſa cauſatur per talem ope-
rationē, qua intellectus comparat ſuū actum ad ob-
iectum. Sed q̄ veritas non ſit obiective in intellect⁹
tu patet ex aliquo rōnibus, que in poſp̄itamentis ſue
runt adducte.

Ad argumēta principalia in
oppositum ad
dicta. Ad p̄muſ patet ſolutio ex dictis. Ad ſecundū negatur
cōſequentia. Et ad primā probationē dicitur, q̄ vo-
ces non poſſunt repreſentare contraria conceptibꝫ iſ-
lis quibꝫ ſubordinant. Quis em⁹ vox mentiētiſ rep̄-
ſentet contrariū menti ipsius mentiētiſ, non tamē
repreſentat contrariū illi conceptū cui ſubordinatur
in ſignificando. Ad ſecundā probationē dicitur, q̄
non eſt incoueniens omnē vocem aliquo modo ſigni-
ficare accidens, diuīſo non ſignificat principaliter
et ultimare. Uel dicas, q̄ terminus non ſignificat co-
ceptū aliquo mō, n̄li quia ſibi ſubordinat in ſigni-
ficio rem. Alle aut̄ cōſequente nibil valent, quia
termini in poſpositionibꝫ non ſuſpoſunt pro conceptibꝫ,
ſed pro rebus quas ſignificat. Ad tertium di-
citur negando antecedēs. Et ad primā probationē et
ſequentes patet ſolutio ex dictis. Et ſimilis ad quartū
argumentū cum probationibꝫ.

Questiones libri

Omnē ē vox signi.

Finito, phēmio Aresto, plectur tractatū, qui dīviditur in tres tractatū p̄tiales. In p̄mo determinat de p̄tibus enūciatōnēs et de eius genere. Et dīvidit in tria capla. In p̄mo determinat de noīe. Et dīvidit ī duas p̄tes, in p̄ma ponit diffinītōne noīis, p̄tēs q̄ nō ēt vox significatiua ad placitū sine tpe. cui⁹ mīlla pars ficiatiua ē separata. Ultimā p̄ticulā p̄bat eum de ī noīe em⁹ q̄ p̄tes nomis p̄positi q̄ mag. vident fcare nihil f̄m⁹, nam in hoc noīe eq̄fērniſ (ser. 2) p̄ sensib⁹ f̄ quicad modū in ōde q̄ est equus fer⁹. Est tñ d̄:ā inter p̄tes noīis p̄positi et simplici⁹, q̄ p̄tēs noīis simplici⁹ mīllo⁹ ē ficiatiua. S̄z p̄tēs noīis p̄positi videt. i. apparet aliqd fcare. Et q̄ h̄z p̄tēre vel p̄onā ad fcaendū. nō tñ actu⁹ aliqd, q̄t nō h̄z fcaendū actuālē separāta a toto v̄l ab alia p̄te p̄ponēre. S̄z q̄ nō f̄ ad placitū p̄bat cū d̄ (fīm placitū p̄o) q̄t nomē nō f̄ naturali⁹. ḡ f̄ ad placitū. Añs p̄z p̄o. q̄t nō f̄ nīl q̄t sit nota. i. q̄t voluntaria in stitutōe impo⁹ ad fcaendū. Scđo q̄t illrāti som feraz nō sunt noīis, eo q̄ f̄ naturali⁹. (Non h̄o) I. hac scđa p̄te excludit aliqd a diffinītōne noīis. 2. p̄o excludit nō infinītū. 3. d̄ q̄t non bō nō est nō⁹. 4. h̄z fīm logicos. nec est ei nō⁹ impositi⁹ q̄ possit appellari. q̄t nec ē affirmatiō nec negano sed ē nō⁹ infinītū. S̄z cum d̄ (La thom⁹ ā) excludit nomiā obliq̄ dīces, q̄t carbonis et thom⁹ et cetera noīia obliq̄ nō sunt noīia sed casus noīis. Lōuentū at nō⁹ obliq̄nū et nō⁹ recētū in rōne sūe in f̄m⁹, nā rō. i. fcautiū est eadē in illis. S̄z dīt, q̄t cum noī recto addit⁹ ē fuit vel erit, tūc f̄ vox v̄l falsuz. S̄z q̄t noī obliq̄ addit⁹ ē fuit vel erit. vt carbonis ē vel nō est, nō f̄ vox v̄l falsum. Līrca hunc textū attende p̄mo q̄ dato q̄t nō⁹ sit aliqd artificiale eo q̄t ē a nrā in stitutōe. et vox sit aliqd naturale, tñ non īconuenientē diffinītē ḡ vocē, ex eo q̄t in diffinītōe accidentiū oī p̄tēi in materia vel subiectū, sicut p̄z in. vii. metaph. vox autē est materia noīis. līgl. Dicit tñ būs Thomas q̄t in diffinītōe accidentiū dīnter p̄tē materia, q̄t q̄t accidētū in abstracto tūc p̄tē subiectū in obliq̄ et loco dī. S̄z q̄t diffinītū in p̄creto tūc subiectū p̄tē in recto et loco ḡ. Ex⁹ sicut similitas ē nās curritas, et si mus ē nās curu⁹. Sic ḡt quenātē diffinītū nō⁹ per vocē q̄t p̄tē loco ḡ. Tercēdē scđo q̄t pres noīis p̄positi p̄tē dupli⁹ f̄siderari. Uno⁹ fīm se et absolute, alio⁹ cū reduplicatiōe inquātū ps̄tē sunt p̄tē. p̄o⁹ bō p̄tē aliqd actuaſt et seorsuz. Alit tñ r̄ndet būs Thomas cū querit cā q̄t p̄tēs nomis p̄positi nihil f̄m⁹. q̄t vñū nō⁹ impo⁹ ad fcaendū vñū simplicē p̄ceptū, licet illud vel illa, q̄t vel a quib⁹ impo⁹ nō f̄m⁹ vñū simplicē p̄ceptū. Ex⁹ de nomine simplicē, vt lapis q̄t ex plurib⁹ ad significādū impo⁹. et tñ ip̄o nō⁹. l. lapis f̄m⁹ vñū simplicē cōceptū simplicē. sic etiā est de noīe p̄posito. Et hinc ē q̄t p̄tēs noīis p̄positi nō f̄t ḡtē simplicē p̄ceptū, cui fit impositiō noīis p̄positi. Sed oīo f̄t p̄ceptū p̄positū, et h̄z sīle dat Alucēna de volatu aūis, qui fit, p̄ media pte ab vna ala, et p̄ media pte ab alia, sed tot⁹ volat⁹ p̄tētūt ab yrtaſt ala sīle. Sed h̄z hoc posset argui, q̄t si p̄ceptū nomis p̄positi ē simplex, vel ḡtē simplicē simplex, vel nō simplicē simplex. Nō p̄imū q̄t ip̄le p̄po⁹ ex

peribermenianꝝ

alījs p̄ceptib⁹. Non scđm, q̄t ex hoc sequit⁹ q̄ ille p̄ceptus est p̄posit⁹ ex alijs p̄ceptib⁹ in q̄s resolut⁹, tñ sicut totū nō⁹ fr̄tō p̄ceptū ita etiā pres noīis fcaret pres p̄cept⁹, q̄t p̄n̄ vere aliqd fcaret. Sed q̄t ista ar gumētatio nō sit bona p̄tē ex sīli argumētōe Aresto, in vii. metaph. ca⁹ de ḡtib⁹ diffinītōis. Attēdez⁹ q̄t Aresto, exp̄sē nō p̄mit istas p̄tēlas (sinīa et rea.) sufficientē tñ habent ex illis q̄ sequunt⁹ in textu, quib⁹ Aresto remouet nō⁹ infinitū et nō⁹ obliquū a diffinītōe nomis. Attēdez⁹ q̄t p̄tē ex h̄z textu q̄t Aresto, dē (carbonis et carboni ē nō fcare vez vel falso) cōter eliciſtūtū dēm, q̄t vez et falso p̄iūponūt p̄gruum vñū aut̄ obliquū p̄sset ec̄ subiectū p̄ponūt vel nō aliqd h̄z videri, si em̄ p̄tē reddere p̄bo nō ēt dubius q̄t sit subiectū p̄ponūt. Si at nō possit reddere suppositū verbo, qd̄ ver⁹ existim⁹, tñ nec erit subiectū alīcū p̄ponūt si seorsum sumat.

Querit Utītū diffinītōe noīis sit a p̄bo
quenātē assigātā. At p̄o q̄t nō
q̄t ps̄tē nō p̄dicat deto, nec etiā
materia p̄dicat de eo cui⁹ ē materia, sed vox ēps̄tē
noīis etiā materia ei⁹. ḡt nō nō est vox. Lōsuratur
p̄mo, q̄t multa sunt noīia metālia et multa scripta, et nō
nullū illo p̄tē ē vox. q̄t Scđo, q̄t oīis vox ficiatiua aliqd
fr̄t. S̄z multa noīia nihil f̄m⁹. ḡt. Datoz p̄z, q̄t vox ficiatiua
ē illa q̄t aliqd audītū rep̄itat. Minor p̄z, q̄t noīia
extīta ē libris clavis nihil rep̄itant. Tercēdē q̄t hec
nomia vacuū antiex̄p̄s chimera, et sic de alijs multe nō
nil f̄m⁹. Q̄t aut̄ h̄z nō⁹ chimera nihil f̄m⁹ de le noīis est.
Sed q̄t h̄z nō⁹ vacuū nihil fr̄t p̄z, q̄t si fcaret aliqd il̄
lud ēt vacuitas, sed illa nihil ē. līgl. Quarto q̄t nihil
est nō⁹, et tñ nihil fr̄t fcautiū em̄ ei⁹ ē nihil, qd̄ mīllo⁹ p̄tē
fciari aliqd. Scđo sic, nō om̄e nō⁹ fr̄t ad placitū. ḡt
diffinītōe nō est bona. Añs p̄z p̄o, q̄t genit⁹ infinītū p̄
est nomi⁹, tñ nō fr̄t ad placitū, sed naturali⁹. Scđo, q̄t
oīis vox p̄tē ē subiectū enūciatōis, sicut pat̄z de hac
voce bu⁹, et de oībus alijs inducedo. ḡt oīis vox est nō⁹
et tñ non oīis vox fr̄t ad placitū. ḡt. Tercēdē q̄t si ē nō⁹
fcaret ad placitū se fciari q̄t nullū p̄sset redargui, q̄t
p̄sset fr̄t aliqd actipe īminos. Quarto q̄tunc hec p̄pō
deus p̄tē ē dyabol⁹ p̄sset ec̄ vera, et v̄l oīis p̄pō ip̄s̄
sibilis p̄sset ec̄ necāria, ex eo q̄t libet talis p̄sset aliqd
istitui ad fcaendū. Tercēdē sic, alīcū noīis aliqd
ps̄tē fcautiua, ḡt diffinītōe nō ē sufficiēs. Añs p̄z p̄mo,
q̄t cuiuslibet orōn is aliqd ps̄tē fcautiua, sed libet orōn
est nō⁹, cū libet p̄sset ec̄ subiectū enūciatōis. Scđo
p̄z de isto nose dñs, et de nosib⁹ p̄positis. Tercēdē p̄z, q̄t
cuiuslibz noīis ps̄tē sīplaz fr̄t, ḡt libet ē fcautiua. Quar
to q̄t libet ps̄tē ēt imponi ad fcaendū, ḡt libet ē fcautiua.
Ps̄tē p̄tētūtū dēm, q̄t noīis noīis ann⁹ dies mēlis
et sic de multe alijs cū nō f̄m⁹ sine tpe. Scđa ps̄tē
q̄t quenātē noīis infinītū z obliq̄s, etiā noīis sīncā
theatreumati⁹, cū sint voces fcautiue ad placitū sine
tpe, et nulla ps̄tētūtū aliqd fr̄t. In oppositū arguit
autoritate Aresto, in textu. Pro solutiōe istius q̄stionis
nis soluēde sunt q̄tūor p̄tēlas q̄stionēs

Questio prima

Utrum diffinitio nois pueniat tam nominis in voce
q̄ in mente et scripto. Pro cui solutio attende p̄
q̄ no p̄t accipi dupl. vno sc̄de intentionalr. et p se
feato. tunc est quandā intentionē sedam. q̄ et actu in/
tellect p̄spans signū signato derelinquit in ipso sig-
no. Alio caput p̄ denotato. sez p eo de q̄ predicat
illa intentionē denotatiue. tale at denotatiū p̄ reperi in
triplici signo. in voce in mente et in scriptura. qd alī
qui vocat no vocalē mentale et scriptū. Unū vocalē
nomen nō est nisi dictio ad placitum representatiū sui
significati. q̄ per se et beatitudine sumpta p̄ esse subiectū
enūciationis vocalis. Etētē autē ab eis vocat con-
ceptus mētis naturalr rep̄sentatiū rei. q̄ per se sumptu-
tus nō est ec subiectū enūciationis mētalis. Et pa-
risorū dicitur de noī scripto. Attēde sc̄do. q̄
Vox p̄ dupl accipi. vno p̄me intentionalr. ut sez ē
qualitas de genere q̄litratis. tunc ista est materialr p̄di-
catio no p̄ vox. ex eo q̄ p̄dicatio subiectū de accēte
Alio caput sc̄de intentionalr. tunc est vna relatiōe
ronis. quā intellectus causat in voce p̄spans ipsam ad
suum significatiū imponēdo ēā ad significandū. et illaz
coiter appello vox p̄cepta. tunc ibi erit p̄dicatio for-
malis dō. nō est vox. Iest em p̄dicatio gener. despe
dicido nomē est vox. Attēde tertio. q̄ in p̄dicta dif-
finitio de noī vox ponit loco gener. q̄ vox nō diffinit
hab Aresto. sed et diffinitio reseruat vñq̄ ad sc̄dm
de alia. Vbi dī. q̄ vox ē sonus ab ore aialis platus cū
hymagnatōe quadā. sp̄ fecādī. Et q̄ hoc distinguit
vox a sonis feraz. q̄ nō sunt noī sed noībus notant.
sicut sibul serp̄tis rugit. leonū latrat. canū. mugi-
tus bou. et garrit. autū. Et cū dī. (sc̄tina) excludunt
voces nō beatitudine. ut boſſ bass. Lū vero dī. (ad
placitū) excludunt voces beatitudine naturalr. Sed cū
dī. (sine tge) excludunt verba q̄ f̄m cum tpe. Ut ilic
am dies mētis tēpus f̄m. nō tñ f̄m cum tpe. ex eo q̄
f̄m per modū habit. et heris. Lū vero dī. ps noīs n̄
hī scare. hoc dī intelligi de gribus ut p̄res sum. nam
si gres separant a toto sicut equi et fer. iam sunt qdaz
tora. et p̄ se aliqd f̄m. Attēde q̄rro. q̄ ex his q̄ deā
sunt ora ē diuersitas. an sez p̄dicata noīs diffinitio co-
ueniret cuilibet noi vel nō. Unū dīcūt qdām p̄mo sup-
ponēdo q̄ nomē dī analogice de noī vocalē mētali et
scripto. ita q̄ nomē vocalē sit p̄ncipalius analogatū.
Sc̄do supponēt q̄ q̄ diffinitio est analogū. tunc totalr
diffinitio dī puenire p̄ncipali analogato. et non oī q̄
pueniat alijs analogat̄ nisi fin alijs p̄es. Et h̄ infe-
runt p̄mo. q̄ ibi diffinitio nomē in tota sua cōitate. ut
sez verificat de noī vocalē mētali et scripto. Sc̄do in-
ferunt. q̄ hec diffinitio puenit istis tribi analogat̄. s̄z
dīcēt. q̄ tota diffinitio fin oīs suas p̄es puenit noi
vocalē. s̄z alijs em pueniūt allq̄ p̄es diffinitiois. sicut
pat̄z diligēter intuēti. Alter tñ r̄ident alijs. q̄ p̄dicata
diffinitio solū datur de noī vocali. cui rōnem assig-
nant. q̄ liber iste ordinat ad sc̄iam de syllogismo. in
q̄ p̄ncipialr agitur de syllogismis vocalib. p̄ quos
promptū et expeditū p̄nt disputare. Sed tu dic. q̄
in ista diffinitio non diffinitio nomē p̄me intentionalr
acceptū. sed diffinitio nomē secundū de intentionalr accep-
tum. cui p̄prium gen̄ est vox p̄cepta siue secunda inten-
tio. q̄ potest verificari de voce p̄cepta et scriptura. q̄ ma-
nifestius nobis declarat̄ per vocē. que ē fundamētū
illū secundū de intentionis p̄t̄ sic. q̄ vox diuidit̄ per vocē

significatiū naturalr. et per vocē significatiū ad
placitū. tanc̄ per différētias essentiales. Et vox signi-
ficatiua ad placitū diuidit̄ per vocē pplexam. tincō
plexam. Exox autē incōplexa diuidit̄ per eam q̄ signi-
ficat̄ cum tpe et sine tpe. per q̄s différētias essentiales
distinguit̄ nomē a verbo. Et h̄ est qd dicit Albertus
in cōmento. Si quis tñ dīcat q̄ in diffinitio nomē
ponit̄ vox ut genus nihil errat. per différētias em
diuisum genus distribuit̄ in sp̄es. diuidim̄s eīn sic
Glocum alia significatiua alia nō. et significatiua p̄
lia ad placitum alia non t̄c. Sic ergo nomē est vox
vel materialr vel formaliter. Fin q̄ vox est genus

Die secundo. q̄ si vox accipetur p̄me intentionalr
tunc dīcedo nomē est vox et p̄dicatio materialis.
sue fundatōialis. ac si diceret. nomē est secūda in
tentio fundata in vox p̄ncipaliter. tñ cōceptu et in
scriptura minus p̄ncipalr. Pat̄z q̄ in artificialib.
nūc p̄dicas forma de subiecto nīl p̄dicariōe ma-
teriali. non eīn dīcam q̄ lignū est ciphys. vel q̄ anū
lus est aurum. sicut pat̄z per Aresto. in septimo phili-
cop. Dicit tñ Albertus q̄ in artificialib. subiectum
bene p̄dicas de forma. non autē in naturalib. Sz h̄
est p̄tra autoritatē Aresto. iam allegatā

Questio tercia

Utrū nomen infinitū sit vox incōplexa aliquid pos-
nens. Pro cui solutio Attēde p̄mo. q̄ ad hoc q̄
aliquid nomē posset infinitari regrunt̄. tria. p̄mo q̄ ha-
bit qualitatē finitam et determinatā. rōne cui res
ens et aliquid nō possunt infinitari. ablata em q̄litate
illorū nominū cum ipsa sint infinita non relinquit̄ al-
qua q̄litas finita. Sc̄do requirēt q̄ habeat qualitatē
ordinatā ad substantiā finitā et determinatā. id
omnis quilibet nemo et alia sincatbegrumata et p̄ea
indeclinabiles infinitari nō possunt. cum h̄mō q̄lita-
tem non habeat. Unū negatio infinitas semper cadit in
positionē tollēdo aliquid et aliquid relinquēdo. Ter-
tio requirēt q̄ non fuerit ante infinitarū. si em nomen
infinitū infinitaret incassum infinitaret ex eo q̄ et p̄t̄
infinitarū. Et ex hoc p̄t̄ diffinitio noīs infiniti. Est
em nomē infinitū. cui p̄iuata est determinata qua-
litatis substantiā remanente indeterminata. Pro quo at-
tende secūdo. q̄ in quolibet nomine est compōsitione in
trinseca. que est qualitatē cum substantiā. Et etiā ē
in quolibet extrinseca. que est substantiā cum aliquo
alio. ut substantiā est pars orōnis. Unde negatio infi-
nitans negat compōsitionē intrinsecā qualitatē cum
substantiā. negatio vero negans negat compōsitionē
extrinsecā p̄t̄um orōnis ad se invenit. Et ex hoc pater.
q̄ cum dico homo. substantiā cum qualitate signifi-
co. dum vero dico nō homo. qualitatē quidem tollo.
substantiā tamē infinitā relinquo. Attēde tertio.
q̄ vocem esse pplexam vel incōplexam duplēt̄ intel-
ligi potest. Dicit em vno mō vox incōplexa que non
est cōposita. et complexa que est cōposita ex aliquib.
sue per appositionē. siue per p̄ponem. Et illo mō noī
men infinitū bene diceret vox completa. Alio mō vox
dicit̄ complexa que est cōposita ex aliquib. soluz̄ per
appositionē. et significatiū eius dependet a significatiū
suaz̄ p̄t̄um. sic q̄ sc̄tū cuiuslibet p̄t̄um sit q̄s sc̄tū
totius. Et illo mō nomē infinitū nō est vox complexa

Questiones libri perihermeniarum

Attende. Et si dñm Albertū duplex est nōmē quoddā cī. nōmē aliud est nōmē ad teatru. in substātiū. Et cī. nōmē infinitū nihil ponit. qz qz qz lras nōs substatui tollit. tollitur qz subam. Nōmē autē infinitū priuat qz latrare. pranar qz subam. Esi dices. ref. qz relinque subam infinitā. Rūdet qz non relinquit eā nō sub apprehensione. nihil pont in rerū natura. In adiectuā āt que hīs qualitatē finitā qz subam ī finitā. negata qz latrare nō necessario negatur subam fm id qz est. Et iō in ralibz cum dī nō equale vel nō simile sensus ē. ens qz est equale ē. ens qz nō est sile. Sic ergo nō adiectuā infinitū aliqd ponit. nōmē vero substantiuū nihil ponit. Et hoc dt. intelligere. Aresto. in fin prior. cum dī qz differt dicere est nō equale ē. non est eqle. qz negatio nō est equale nihil ponit. terminū ē. infinitū aliqd ponit. Tn in h̄ differunt negatio. nōmē infinitū qz puartio. qz negatio cum sit extra gen. nihil ponit. infinitū autē cum sit in genere aliqd ponit. Icz ens infinitū. Priuatio āt etiā in genere ponit subiectum cī aptitudine ē. dispōne ad habitū. Hec resolutio licet habeat aliquācē apparentiā. non tñ videt cōtinere veritatem. cum em dicim⁹. qz nōmē infinitū p̄s uat qualitatē ē. relinque subam. hoc nō intelligim⁹ de suba de genere substātiū. nec etiā de qz latrare de genere qz latrare. Ideo dic. qz nōmē infinitū est vox incompleta nihil ponēs. Pr̄ p̄mo sic. qz illud qz dicit ramdeente qz de nō ente in dñsticē nō ponit aliqd. sed nō infinitū est h̄moi. ḡ. Et alioz p̄t qz als. estet aliqd cōcē enti ē. nō enti. Vnoz p̄t qz sicut aliqd ens ē. nō h̄o. ita nōens est nōhomo. Et etiā si aliqd nōmē infinitū aliqd ponat. eadē rōne ē. qdlibet. cum nō sit mātor. rō de vno qz dealio. Et hoc p̄firms auctoritate Boetii dicitis. qz nō infinitū dī. rāz de ente qz denō ente. Et iterum cum dico h̄o rem p̄stituo. cū dico nō ho mo p̄stitutu tollo. ē. nihil entiū pono.

Questio tercia

Et nōmē obliquū sit nōmē apud logicū. Rūdenter aliqui p̄ distinctionē isti⁹ termi⁹ nōmē. qz nō p̄ accipi duplī. Unū generalē. p̄ omni qz p̄ subiectū respectu p̄bī sive sit phonale sive impsonale. sive finiti modi sive infiniti. ē. sic nōmē obliquū bene p̄ esse nōmē apud logicū. Alio⁹ capitur nōmē specialē. p̄ eo qz p̄ esse subiectū sive suppositū verbī glonalis p̄ntis rē poris indicati modi. Et isto nō obliquū nō est nō apud logicū. Sed tu dī. qz nullum nō obliquū quocunq; accipiat nōmē est nō apud logicū. P̄t qz nullum nō infinitū p̄t esse subiectū aliqui⁹ p̄ponis vere. sicut p̄t ex autoritate Aresto. in textu. Et hui⁹ rōem assignat Albert⁹. qz in qzlibet nōse fm pfectā rō. nem nōis est suba ē. qz latras. sed nō obliquū deficit in significatiōe sube. qz ita oꝝ designari subam. vt de ea aliqd sit enūciabile. obliquū ē. qz illo mō subam. Nā qz nō subam. sed aliqd esse ipsi⁹. ē. dñs alio⁹ quid illi⁹ accipit. qz aliqd ad ipsam. abltus ē. aliqd. ab ipfa. Sic ē. nullus calus p̄ter rectū b̄. drecte substantiā. quare de nullo obliquū est aliqd enūciabile tanq; de totali subiecto. Unū dicit̄ cōiter qz obliquū p̄t esse subiectū respectu p̄bī impsonalis. h̄ vīc̄ nō est verū. qz p̄bū dī. ē. impsonale ea. qz non enūciat de aliqd subiecto a qz egrediat actus p̄bi. Sz p̄ hoc ar-

quadruplī. p̄mo sic. qz subiectū isti⁹ p̄ponis cuiuslibet hois ē. asin⁹ currit ē. nōmē obliquū eo qz de eo enūciatur aliqd. z est aptū mediū in p̄ma figura. ḡ. Et. Sedo sic. subiectū isti⁹ p̄ponis hois ē. asin⁹. est nō obliquū. ḡ. nō obliquū est nō apud logicū. Tero. subiectū isti⁹ p̄ponis. oēm equū vider hois ē. nō obliquū. ḡ. Quarto sic. subiectū isti⁹ p̄ponis regis ī terest b̄nfacere ē. nō obliquū. ḡ. Ad p̄m dñm ē. qz licet obliquū sit subiectū distributionis. nō in est subiectū enūciationis. de qz hic loquimur. Ad 2⁹ dñm qz hois nō est subiectū totale. Sz ens subintellecū. ita qz dicam⁹. ens hois ē. asinus. Silr dñm ē. ad 3⁹. qz subiectū enūciationis ē. vidēs subintellecū. Ad qzrum autē dñm qz appositū po. loco sup̄. osti. cuz em dī. re gis iterest. debem⁹ dicere iterest regis. Silr teder me vicij. et iste p̄dōes resolui dñt in alias. in quibz po. p̄m psonale cuz sup̄o. vt dōo tediū vicij afficit me. Silr penitet me peccati. i. penitētia p̄tētia tenet me. t̄cys.

Questio quarta.

Utrū iste voces boſſ baff sint alio⁹ mō fcatiue. Pro cui⁹ solutiōe aitēde. qz vocē ē. fcatiua p̄triplī itelz ligi. vno⁹ qz p̄t fcare dumibz ad fcatiū im̄po. alio⁹ qz capra nata fcare. 3⁹ qz ex fcatiōe quā actu h̄z p̄t alteri aliqd rep̄nitare. Istā āt fcatiō duplī p̄t noi⁹ queſire. Unū naturalē. et sic queſit p̄ceptibz aicē fcare. Zilio⁹ ex voluntaria im̄po. et sic queſit vocibz ē. scripturis aliqd fcare. Dic breuif. qz iste voces boſſ baff et alie voces inarticulate nō f̄m. aliqd ad placitū. ex eo qz nō sunt ipsoſte ad fcatiū. sed si fore ipsoſerent ad fcatiū possent ita bñ ad placitū aliqd rep̄nitare sic alie voces fcatiue. Et si qras. ad cui⁹ placitū dī talis vox iponi. Rūdef qz nō ad placitū isti⁹ vel illi⁹ ex eo qz tūc qlibet cuz vellet posset vocū fcatiōe mūra re. et has p̄dōes fallificare. Sz vox dī. fcatiua ad placitū p̄m institutiū. aut aliqd toti⁹ coitatis. sicut hec vox h̄o f̄m humanitatē ad placitū illi⁹ qz p̄m em imposuit ad fcatiū. aut ad placitū toti⁹ coitatis latinoz. Et si qras itez. qd aduentis vocī nō fcatiue qz qd ipla efficiat fcatiua. nō em videt qz p̄ vocē pos̄sim⁹ doceri ē. instruit. nisi sibi adueniat aliqd virt⁹ sive forma realis. p̄tēt cui⁹ docem⁹. qz p̄ vocē instruim⁹. Rūdef qz nihil reale aduenti vocī nō fcatiue. per qd ipla efficiat fcatiua. p̄t qz ipoſitio vocis fcatiue est a nrā volūtate. qz non ē extra se causatiua sive ipressiua alio⁹ em⁹. realis. Sed cā q̄rep̄ vox fcatiua instruitur ē. qz nō est aliqd virt⁹ imp̄fia ipſi⁹ vocī. sed bñ est virt⁹ im̄p̄fia voluntati sive intellectui. qz intellect⁹ cognoſcit vocē nūc fcare re quā p̄t nō fcatibz. Et si qras vlt̄ri⁹. an p̄cept⁹ aliqd posset fcare re ad placitū. Rūdenter aliqd qz qdā sunt p̄cept⁹ qz naturalē f̄m re et illi⁹ sunt p̄prie ſilitudines re p̄. Alij p̄m naturalē cōiter. z illi⁹ sunt p̄prie ſilitudines vocū. qz f̄m re ad placitū. et p̄ 2⁹ qdā ad placitū. qz quicq; ē signum signi etiā est signuſ signari. Sz tu dī. qz null⁹ p̄cept⁹ ē. fcatiū ad placitū. sicut p̄t p̄ Aresto. qz concep⁹ sunt idē apud oēs. qd nō ē et si aliqd fcare ad placitū. sicut p̄t ex dīc̄. Silr null⁹ p̄ceptus ē signū ad placitū institutiū. Si āt q̄reres vlt̄ri⁹. an vo ces materialē capreſint fcatiue vel nō fcatiue. quād modū boſſ baff. Rūlio p̄t ex his qz dīc̄ st. ē. summū

Ad rōnes in oppositū. Ad p:lmā p:tz solutio ex dictis. Ad p:lmā affirmationē rōnum ēm̄ p:z ma q:stione. Ad scđam dōm q:licet nomia existēt i libris clausis n̄ bil actualē significat. sunt tñ signifcatiū ex significatiōne quā actu h̄c. Ad tērētā rōnd aliquid q: quīs vacuū n̄ significat vacuitatē. b̄ tñ oē illud q: est corp⁹ ⁊ loc⁹. t̄ om̄e replētū eo q: vacuū diffinitōe qd noīs. q: ē locus n̄ replet⁹ corpe. Silr chimera diffinitōe qd noīs. q: est ens p:positū ex capite leonis ⁊ cauda draconis. t̄ id hoc nō men chimera b̄ oē ens t̄ eō caput ⁊ t̄ om̄e leonē t̄ om̄e draconē. t̄ sī de mult⁹ alijs. Elliter n̄ pōt̄ dici q: nec vacuū nec chimera b̄ aliquid istoꝝ. non em̄ videt̄ q: sit impositū ad significatiōnē ista. sicut nec hō b̄ materia vel formā vel caput aut pedē aut aīam. quīs sit cōs̄ positus ex istis. Licit q: vacuū ⁊ chimera n̄ b̄ aliquid ens realē. b̄ tñ aliquid fieri n̄ realiter facit. l̄z hyimaginari ex istoꝝ p:positū. Enī at illis noīb̄ corrīdet̄ p:cept⁹ simplex v̄l p:plex⁹. posset dici q: eis corrīdet̄ p:cept⁹ p:trum fīcte p:positū. q: forte p:spie n̄ est p:plexus. Ad quartā p:firmatōz dōm ē q: nihil n̄ est cathegreuma nec n̄ apud logiciū. sed p:trum cathegreuma ⁊ p:trum sincathegreuma. valet em̄ tantū sicut n̄ aliquid vel nullū ens. Ad scđam negat̄ aīs. Ad primā p:batōnē dōm ē. q: quīs res fīcata p: hoc n̄ gemit⁹ naturalē b̄. t̄ nō est n̄ apud logiciū. n̄ h̄ noī men genit⁹ ē n̄. t̄ ad placitū b̄. Ad scđam p:dicti sustinet̄ dōm sup̄pōem materialē. q: qdlibet illoꝝ ēt̄ n̄ si materialē accipetur. co q: p: esse subiectū enūciatiōnis negat̄ tñ sup̄pōem materialē debet dicere q: n̄ la vox materialē capta ē subiectū enūciatiōnis. q: p:ōns n̄ est n̄. Ad scđam p:batōnē p:tz lo⁹. Ad qrtā dōm q: n̄ ē incōueniēt̄ q: voces fīcates p:ōnes veras si ab vna tota cōitāte deponerent̄ postea fīcarēt̄ p:ōnes falsas ⁊ i:possibilis. Ex h̄ tñ n̄ sequit̄ q: eadē p:ōs et̄ vera ⁊ falsa. necāria ⁊ i:possibilis. q: veritas n̄ est in vocē sicut i: signo. sicut ex p:us dīct⁹ patuit. Ad 3⁹ p:3lo⁹ ex dīct⁹. t̄ etiā ad ei⁹ p:batōs. Ad qrtū negat̄ aīs. Et ad p:lmā p:batōnē dīct⁹. q: licet ann⁹ dies mensis de sua p:ncipali fīcōre b̄ t̄ ps. t̄ etiā oīa noīa b̄ in t̄pē. q: p:ōns nullū sine t̄pē. ex suo tñ mō significādi non important aliquid certam diām t̄ps.

Erbum est quod

In h̄ scđo ca⁹ bul⁹ tractat̄ determinat̄ p:hs de p:bo. Et dīci dīs in tres p:res. in q: p:lmā diffinit̄ p:bum dī. Erbū est q: dīsignificat̄ t̄ps. cui⁹ p:snihil b̄. ⁊ ē sp̄ coꝝ q: de altero p:dicant̄ nota. Primā p:tem declarat̄ cum dī (Hic autē) q: cursus ē n̄ ⁊ currit ē verbū. Et dī in h̄. q: currit dīsignificat̄ t̄ps p:ns. Ultimā p:tem declarat̄ cū dī (et sp̄) dīcens q: b̄ ē nota coꝝ q: de altero dīcunt̄. ⁊ eoz q: dīcunt̄ de subiecto. i. q: p:dicant̄ essentialēr. ⁊ eoz q: sunt in subiecto. i. p:dicant̄ ac cidentalēr. (Nō currit ēt̄) scđa p:te excludit̄ a diffinitōe p:bi b̄ ē infinitū ⁊ b̄ ē absolutū. ⁊ dī q: nō curr̄it ⁊ nō ambulat̄ n̄ sunt p:ba. tñ dīsignificat̄ t̄ps. ⁊ sūt sp̄ eoꝝ q: de altero p:dicant̄ nota. Sī huic dīcī. t̄ p:bo infinito n̄ ē n̄ ipositiō. sed vocat̄ b̄ ē infinitū. q: silr est in qdlibet qd ē vel n̄ est. i. p:dicat̄ a de ente q: de n̄ ente. Sī cū dī (Silr ēt̄) excludit̄ a p:dicat̄ diffinitōe p:ba obliq: dīces. q: curr̄it vel curribat̄ n̄ est b̄. l̄z ca

sus p:bi. dīt̄ autē b̄ ē obliq:ū a p:bo recto. q: b̄ ē rectū p:bi t̄ps p:ns. l̄z b̄ ē obliq:ū p:bi p:teritū vel futurū. q: dīungit̄ v̄l p:plexitat̄ p:ns. (Ipsa quidē) in hac p:te fīcia remouet̄ dī. dīcī ē em̄ p:ns q: b̄ ē nota coꝝ q: de altero p:dicant̄. posset alijs credere q: b̄ ē fin se dīcī. i. q: se n̄ eet̄ nota. siue n̄ fecerit̄. t̄o remouet̄ duī biū dīces. q: ipsa p:ba b̄ ē se dīcī. i. sine p:ōpe ⁊ dīmītōe sunt noīa. Probat̄ q: b̄ ē aliquid. n̄ ille q: dī p:ba p:st̄ tuīt̄ cōceptū simplicē. ⁊ q: audīt̄ q:lecit̄. Et h̄ exponit̄ Boet⁹ dīcēs. q: b̄ ē fin se n̄. sicut oīs p: oīonis est n̄. Sī p:ōe b̄ ē se dīcī. neq: addito de q: illud p:bi dīcēs tale ē re nomi sit affine. i. sīlē. tñ hoc b̄ ē est in p:ōpe nihil b̄ ē sine extremis. q: si purū dīxerit̄. i. acceperit̄ b̄ ē se. ipm qdē nihil ē. eo q: p:bi quādā p:ōez quā sine extremis n̄ est itelligere. Līcra istū textū sīt̄ q:tuor p:ua dubia. Prīmā ē. quare i: diffinitōe p:bi n̄ ponunt̄ ille p:ticule vox significatiā ad placitū. sicut in diffinitōe noīs. cū tñ eque p:ueniūt̄ p:bo sicut nomi. Rīdēt̄ q: Ar̄. illas p:ticulas in diffinitōe p:bi n̄ po suit̄ p:ter breuitatē. eo q: p:ns posite sunt in diffinitōe noīs. ⁊ manifeste sīt̄ ex his q: dīcā sunt de noīs. Sed p:bi q: eadē rōne debuit̄ omittēr illā p:ticula (cū p:ns) eo q: ipsa etiā posita ē in diffinitōe noīs. ⁊ est cōs̄ noi ⁊ p:bo. Rīdēt̄ vno⁹ q: in diffinitōe noīs illud positiū ē vt̄ distinguaꝝ ab orōne. q: p:oni ex noībus. vt̄ hō alī bus mulic⁹. in diffinitōe aut̄ p:bi ponit̄ ad distingueꝝ dī p:bi ab orōne. q: p:oni ex p:bs. vt̄ mouere ē agere. Ellīo⁹ dī p:bi ipsoꝝ p:terat̄ quandā p:ōem. q: multū declinat̄ ad orōem. i. verbū maiore h̄z p:ueniētā cū orōne q: n̄. q: n̄ est q:li materia ⁊ subiectū orōnis. b̄ ēt̄ q:li forma. ⁊ lō in diffinitōe p:bi vtile fuit̄ illā p:ticula exp̄mēre. Scđam dubiū est. videf̄ em̄ fallsum q: dī Aresto. q: verbū sit̄ sp̄ nota eoꝝ q: de altero p:dicant̄. hoc ē q: b̄ ē sp̄ ponat̄ a p:te p:dicati. n̄ verbū infinitū ui modi interdū ponit̄ a p:te subiecti. vt̄ dōo currere est moueri. Silr ⁊ alia p:ba p:nt̄ poni a p:te subiecti. vt̄ amo est b̄ ē. Dōm ē. q: quīng p:ba ponunt̄ a p:te subiecti h̄m̄ vim noīs. ⁊ p:ter h̄ recipiūt̄ adiēctionē alioꝝ rū. Ellī q:li actio significat̄ q: b̄ ē infinitū modi. tūc significat̄ q: mo dī hīt̄ us ⁊ q:etis. ⁊ vt̄ sunt q:dam res in se. verbū autē b̄ ē per modū flūz⁹ ⁊ fieri. ⁊ p: moduz egrēdēt̄. ab alijs sup̄posito. ⁊ h̄ est q: dī de Boet⁹. verba nihil aliud nisi accidētia significare. oē em̄ verbū aliquid accidēt̄ b̄. Terciū dubiū est. q: in hoc q: dī p:hs. q: p:bum ē nota. q: nota rei n̄ est res. si ḡ verbū est nota p:dicati. n̄ erit̄ p:dicatum. Et iō verbū min̄ q: p:dicatur q: est fallsum. Dōm est q: nota rei n̄ est ea res cui⁹ est nota. q: ergo p:bum notat̄ aliquid p:dicati. de subiecto vt̄ q:dam copula. tum p:dicat̄ terciū ad faciens. ⁊ n̄ est p:dicatum cui⁹ est nota. sed b̄ n̄ se tenet̄ ex p:te p:dicati. p:bi grā dōo hō est albus. hoc p:bum est n̄ est p:dicatum. led̄ ē nota p:ōnis denotans p:dicatum p:dicari de subiecto. Quartū dubiū est circa hoc q: dīcēt̄ Aresto. n̄ oīcurrit̄ n̄ laborat̄ n̄ esse p:ba. cū tñ tota diffinitōe p:bi eis ip̄sis p:ueniat̄. Dōm est q: n̄ oīcurrit̄ n̄ laborat̄ ex eo n̄ dicunt̄ p:ba q: n̄ b̄ ē actionē vel passionē determinata sicut̄ b̄ ē. vez tñ p:bi t̄ps sicut̄ alia p:ba. Ellī sicut̄ actio ⁊ passio mēlurant̄ t̄ps. ita etiā priuatiōes eaz. q: can̄ p:ba i:finita. Ellī quīc̄ mēlurant̄ t̄ps sicut̄ t̄ mor. licet h̄ sit̄ p: accidēt̄. Et h̄c ē q: p:ba infinita dīsignificat̄ t̄ps. Sed p: vñteriori declaratiōne textus mouetur talis questio.

Questiones libri peribermenias

Querit Utrum ea que in hoc caplo de verbo sunt dicta sunt vera et bin assignata. Arguit pmo q no. qz dicit in texu q verba snt se dicta sunt nota. nom vero no significat temp. ergo nec snt significabit temp. Sedo sic. diffinitio verbi no puenit verbis que absoluunt a tpe. et tñ manifestu est q snt ab soluta a tpe sunt verba. Et. Tercio sic. omne illud qd pstitut oronem vera vel falsam tam pars pncipalis et est nomē vel snt. sed snt obliquu est hmo. quia hec ppositio deus creauit mundu. xpus natus est de virgine. dies iudicij erit. est vera. et tamē verbū obliquu non est nomē ergo ē verbū. Quarto sic. omne verbū adiectiu est pplexum. q nullu verbum adiectiu est snt. Ans pater. qz cuiuslibet verbo adiectiu inmente correspodet hoc verbum est cū suo principio. In opositu est autoritas pbi in textu Pro solutione isti questionis. soluende sunt quatuor questiones minus pncipales.

Questio prima

Utrum diffinitio verbi sit a pho quenam assignata. Pro cui soluzione arte de pmo. q sicut dicm est Are stoteles no refutum illas pncipulas vox significatio ad placitu. eo q sufficietur pñthaberit ex dicit. Relatum autem illam pncipulam (cui pars extra re). qz magis videtur q verbi accedat ad pplexionem qz nomē. Tñ qz significat ppositionē. tum etiā qz sibi videt corris dore pceptus pplexus corrns actus generali et specia li. sive pncipiorum huius verbo ē. Attende sedo q sicut dicm est significare temp. est cōnotare aliquam certam diām tpe. et hoc contingit dupl. Uno est cōnotare aliquam diām tpe certe et determinate. ita q importat suū pncipale significatiū cōnotanda certam et deter minata diām tpe. sicut q no aliam. Altero mo incerte et indeterminate. ita sicut q importat suū pncipale significatiū sicut q sibi non repugnat teneri p alia differencia tpe. Primo mo verba significat temp. sedo mo pncipia significat temp. sicut istud pncipiū amas licet significet actum amādi. notans plens tempus tuū cum addit verbo pfectis tpe. notat actum amādi adiacere p tpe plenti. ut dicendo ego sum amās. cu autē additur verbo pterit tpe. significat acru amādi. affuisse in pterito tpe. sicut ego fui amans. Atte de secundo. q Boetius in suo libro pbermanias non ponit hanc pncipulam (et est semp eoz que de altero pdicant nota) sicut nec Petrus byspa. qz ipse diffinitus snt snt snt se. et non per respectu ad enunciationē. verbū em in ordine ad enunciationē sp est nota eoz que de altero pdicant. sicut postea patebit. Atten de quarto. q nomē capitur dupl. Uno mo specialiter prie. pte est vna pars oīoī ab alijs distincta. et sic non intelligit verba esse nomina. Altero accipit nomē vt idem est qd nota mentis. i. signū pceptus. et illo mo verba snt se dicta sunt nomina. i. sunt nota mentis. et significat aliquid. qz quis no significent verū vel fallit cum significat pceptum simplice. Boetius tñ aliter dicit. q verba snt se dicta sunt nota. i. psimilia noīb. ex eo q sicut nomē snt se neqz significat verū neqz fallit. sic etiā snt snt se nec significat verū nec fallit. Tñ dicit q snt snt no est nomen snt q est alio ps. oīoī

nis que nomē vocatur. ut dicim⁹ nomina rerū. sed q omne verbū per se dñm. neqz addito (de q illud pōsit) tet. Tale est ut nomē sit affine. i. psumile. Dic bre uiter ad questionē. q diffinitio verbi est sufficietur al signata. sic eam intelligēdo. snt vox significativa ad placitū. que significat temp⁹ sp⁹ determinatum. cur⁹ pars extra. i. separatum nihil significat. et est semp eoz que de altero dicunt nota. i. semp est signuz pōntis materialis cuz subiecto. et hoc intelligēdo de ppositione aptitudinali no actuali. qz no est possibilis le verbū esse quin sit nota pōntis aptitudinali. Et illa est generalis verbi acceptio. nam si addant ille grecule finita et recta. quas postea addit. Et res. tñ verbum accipiet in stricta sui acceptione. Alio particule patent ex his que dicta sunt.

Questio secunda

Utrum verbū sit semp nota eoz que de altero dicitur. ita q no sit pdicatum nec ps predicari. Pro cuius solutione attende pmo. q hoc verbū est qnqz pdicat dñm adiacens. et qnqz terciū. ut dicendo lapis ē. vel lapis est hō. Et dī terciū adiacens. quia adiacet pdicato qz terciū in pōpone. Nam subiectum est pōmū. pdicatum vero sdm. et terciū est copula. q adiacet pdicato. ex eo q se tenet ex pte pdicati. sicut inferius patet. Attende sedo. q omne intellectu inteligitur p modū actus. quodlibet enim intellectu est ex hoc q aliquo mo habet actū. Actus em vniuersus est illud snt qd vnuquodqz ab alio distinguunt. illud autē per quod distinguunt vnuquodqz ab alio ē pprīo eius. hoc modo etiā potentia dñs esse in actu. nā aliqua est pprīo rō potentiā snt quā ipsa distinguunt a no potentiā. Attende tercio. q esse significat actua literatentis. vñ cum volum⁹ significare aliquid esse i actu. dicim⁹ q est ppter hoc q actus no facit pōponem cu eo cui⁹ est. ideo esse no facit pōponem cum eo. quod si bi apponit. designat em illud qd apponitur sibi et id illi. s. subiecto snt actum. ideo dicendo homē est poēta significat q poeta snt suū actum est idem homero q ratio essendi rei et res ipsa no faciunt pōponem. Attende quarto. q duplex est ppositio. Una est q est modus significandi in verbo. snt quā actus verbi inclinatur ad subiam. Et illa ppositio est cōsider in omni verbo psonali. et vocatur inclinatio ad suppositū. Illa ē ppositio que designat per hoc verbū est. et no est modus significandi. sed res quenam significata aur eo significata. q ppositio differt a pma. qz pma non facit pōponem affirmatiā vel negatiā. sed est in omni verbo psonali. Sed a autē per quā designat aliquid esse vel no es. de aliquid facit pōponem affirmatiā vel negatiā. Nam ab hac pōpone dicī ppositio affirmativa vel negativa. et ipsa ē alia in ppositione affirmativa et negativa.

Dic primo. Qz snt snt semp ē no ta eo que dicuntur de altero. i. semp est signū pōntis pdicati cum subiecto. Prz sic. qz hoc snt snt est ex eo q est copula ideo ē nota pōntis. Sed verbū adiectiu ex eo q includit hoc verbū est snt est nota pōntis. Dic sedo qz qn hoc verbū est pdicat sdm adiacens. tunc ipm est pdicatu. patz qz in omni enī

statione est subiectū et p̄dicatū. q̄ in enūciatōe ī q̄ ē pre dicat scđm adiacēs est. p̄dicatū ē. ex eo q̄ nō est subie cit neq̄ aliud ponit ibi p̄dicatuz. Dic tercio. q̄ q̄ est p̄dicat scđm adiacēs tūc ipsa ē copula p̄dicati cum subiecto ita q̄ nō ē p̄dicatū nec p̄s p̄dicari. Probat q̄ dupl̄r. Primo autoritate boetij q̄ de supra scđm b̄ q̄ ens p̄dicatū tūc adiacēs nō ē nisi q̄d p̄s p̄pōnis siue denotatio q̄litatis in p̄pōne Denotat em q̄lis sit p̄pō q̄m affirmatiua. et nō 2stutū adiacēs nō p̄dicatū. Et dicit etia boetij q̄ est p̄dicat tūc adiacēs. nō p̄dicat. s̄z aduenit p̄dicato. Scđo sic. q̄ si ē et p̄s p̄di cati nulla p̄pō quereret in eisdē tūminis. qđ ē fallum. Probat p̄ia. q̄ dīcedo bō ē albo. b̄ verbū eliz p̄s p̄di cati. q̄ si p̄pō deberet querri in eisdē tūminis oget rem verbi in cōuersa ē p̄tē subiecti. qđ ē factū. Tercio sic q̄tū ois sylls in p̄ma figura eliz et q̄tu tūminis. p̄z q̄ mediuīz in matōi. p̄pōne accipit absolute. ita q̄ else nō est p̄s ei. ex eo q̄ est subiectū. sed in minori accipit cū b̄ p̄bo et. si ḡ hoc p̄bū est. ē p̄dicati vel p̄s p̄dicati tūc in tali syllō cēt̄ q̄tu tūminis. qđ ē otrā p̄bū p̄mo p̄pō. Quarto sic. q̄ si eliz p̄s p̄dicati hic eliz nugatio bō ē albo. q̄ si ens p̄dicat et ens intelligit in aiali. tunc exeadī p̄cōrōm idē bis dīct. qđ p̄z ponēdo rōne. p̄ noīb̄. q̄ sensus erit. bō est ens aia. Dic q̄to. q̄ ver bū se tenet a p̄tē p̄dicati nō obstante q̄ sit p̄dicatū. p̄z q̄ p̄bū s̄z est nota eo p̄z q̄ de altero dīct. et i deo boeti us dī. nō ē denotationem q̄litatis in p̄pōne. Dicit at albertij q̄ duplex est p̄dicatū. qđ dā est formale. et ille intra se p̄cipit formā p̄ quā reto. q̄ id qđ iest ad id cui inest. et de q̄ dī. vt de subiecto. Talis aut̄ forma nūbil aliud ē quā ipsa p̄pō quā p̄bū intra se p̄cipit. i. inclu cludit p̄ b̄ q̄ p̄t̄ actū alteri inherētē. et sic vlt p̄bū est p̄dicatū formale. Vñ subiem p̄pōnis est illud cū inest p̄dicatū. et p̄dicatū ē qđ alteri inheret. q̄ ḡ p̄bū vt re p̄ modū inherētis. vtputa p̄ actōm vlt p̄ passionē eius ē inherere. ideo sp̄ p̄ponit a p̄tē p̄dicati nisi accipit at vt b̄ vñ nō ē illud p̄dicatū materiale. et ē res p̄bū facta p̄ p̄cipiū vel p̄ aliquo aliud nomen.

Quartia Ut rū facta trāsmutatio circa rez q̄ brevis q̄ facta transmutatōe in featoe vocis. Dic utrū q̄ facta transmutatōe in re fm q̄ existit nō sit trāsmutatio in significatiōe vocis. Probat q̄ duplicit. Primo q̄ res nō facta vt existit. sed vt intelligit. vel vt rep̄teat p̄ sp̄em intelligibilēz vel absolute vt abstrahit ab illis fm veritātē. sed siue sic siue aliē cū rā res vt intelligitur q̄ sp̄em intelligibilis. et q̄ ipa res absolute maneat intrāsmutata facta trāsmutatōe in re vt existit. q̄ p̄ candē sp̄em cognoscim⁹ cētā et q̄ eadē bōm⁹ sc̄ias de ea q̄a existit et q̄n nō existit sicut p̄ p̄mo posteriori. q̄ siue facta trāsmutatōe in re vt existit siue nō. nō erit p̄pō trāsmutatio in voce. Sed cūdo sic fm aresto. scđo posteriori. nō entia p̄tingit si gnificare et intelligere. q̄ nō entitas rei nō infert nō entitatē facti. et p̄ p̄s facta trāsmutatōe vt. Tercio sic eadē orō q̄n q̄ s̄ha et q̄nq̄ falsa. vt dīct in p̄pōnis. q̄ dīctōes orōn idē factat q̄n est vera et q̄n ē falsa. et q̄n in re q̄ factat p̄ ipas dīctōes ē trāsmutatio. sicut pat̄z dīc hac orōne sortes ledet. sot. nō sedet. q̄ facta trāsmutatōe in re nō oī fieri trāsmutatōem in orōne. Quarto sic manifestū ē ex mō loqndi q̄ euē intelligēt. 2stutū in nob̄ vox plata q̄ factū est et q̄n nō ē. als illa nō esset falsa. sortes ē. sorte nō existit. sed significare ē intellectū rei costrinere. q̄. Sed p̄b̄ arguit q̄duplicr. Primo sic. q̄ si vox idē factat te exēte et renō existente. q̄ qđ factat est

idē. Tener p̄na. q̄ actua vera p̄t trāsmutari in passiōnā vera. sed p̄us factat exēs et nō exēs. et sicut idem. q̄ idē erit existēs et nō existēs. Scđo sic. q̄ beotij dī. s̄z diuisionū. q̄ si nulla res sit subiecta quā sit. vox si gnificatiua ē nō dī. q̄ facta trāsmutatōe circa re que factat sit trāsmutatio ē factōe vocis. Tercio sic ī trāsmutatōe subali res amittit nomē et diffinitōez. q̄ res trāsmuta nō h̄z nomē qđ p̄us habuit. et p̄ p̄is qđ p̄s factat re nō sit etā mō. Quarto sic. qđ nō intelligit nō factat. nōens nō intelligit. q̄ nō factat. Maior p̄z. q̄ factat p̄supponit intelligere. Minor p̄z. q̄ oē intelligibile factat sp̄em ī intellectu. s̄z nōens nō facit sp̄em in intellectu. q̄. Lōfīmas. q̄ destructo uno relatiuoz destruīt et reliquā. sicut p̄z in p̄mīs. sed signatū et signatū leb̄nē relatiuē. q̄ destructo signatū destruīt et vox q̄ ē signatū. Ad p̄mī dī. q̄ sicut vox nō sit re vt exēs. vel nō exēs. ita nō oī. q̄ si vox factat idē re exēte et nō exēte q̄ p̄pō h̄ res exēs et nō existēs sicut eadē res. hoc em accidit vocē ī q̄tū ē factat. Ad scđam dī. q̄ autoritas boetij ī intelligēt de re nō vt existit vel nō existit. s̄z vt abstrahit ab veroq. Ad sc̄ias dico q̄ intellectū istū autoritatis p̄tē talis ī trāsmutatōe subali re singularis in q̄tū abjectū forma subali res trāsmutata amittit nomē et diffinitōem sp̄em. q̄ non manet in sp̄em in q̄ fuit p̄us. sed nō sequit. q̄ nomē sp̄em amittit suū factat. q̄ illud nō nullū p̄suppositū sit. nec etiā nomē individui. sc̄ilz qđ ei erat per p̄us iposū amittit suū p̄pō factat. sed signatū significare ēt trāsmutatōem ad formā sp̄em ī q̄ p̄us fuit. Ad q̄rē posse negari maior. Ad p̄bādēm dico q̄ factat p̄supponit intelligere ad istū sensū. q̄ oē significatū ī p̄us intelligebat. aliter nō fuit sit vox iposū. sed postq̄ est iposū p̄t significare illud ad qđ ē iposū. ita. etiā si a nullū intelligat. Ultētū p̄t negari minor. tāq̄ falsa. q̄ nō entia p̄tingit significare. ex scđo posse. Ultētū nō existēs p̄t intelligi p̄ sp̄em. nō quā facit sed quā fecit q̄n existebat. vel quā faciunt alia p̄ q̄ deū uenimus in notitiae ei. Et ad p̄fūmatōem dīcedū est q̄ destructo factat destruīt signatū. sed ex hoc nō seq̄t q̄ re nō existēre vox nūl factat. eo q̄ factat p̄ vox abstrahit et ab existenti et non existenti

Quartia Ut rū p̄bū ī orōne positiū possit ī. **Q**uintari. et si sic. vt rū ipm sit verbū apō. lōgicū. Pro cui⁹ solutōe. Attēde p̄z. q̄ ver bū capit dupl̄r. Uno⁹ generalē p̄ omī eo qđ p̄tē p̄sp̄em p̄cipitalis enūciatōis. accipiendo enūciatōem p̄ rōne fītētē aliq̄ mō verū vel fālū. siue p̄mo et p̄ se. siue nō. si ne finitētē distincētē siue nō. et sic p̄ba infinita sit. et ob liq̄lant p̄ba apud logiciū. Et b̄ modo nō capit p̄b̄s. Alio⁹ capit p̄bū fm sp̄em rōem p̄bi. sc̄z p̄ illo q̄ p̄tē p̄ sp̄em enūciatōis acceptē p̄tē sp̄em rōem. et sic accipit p̄bū et enūciatōem. Attēde scđo. q̄ ad b̄ q̄ p̄bū possit infinitari due dīctōes regrunt. Prima ē q̄ tale ver bū factū sp̄em. Scđo ē q̄ act⁹ sp̄em sit finitētē et nō infinitētē. et ex b̄ sequit fm aliq̄s q̄ b̄ p̄bū est vt sit actū generatē nō p̄t infinitari. licebū vt sit existētā. Attēde tertio. q̄ p̄bū infinitū ē cūt⁹ p̄uat⁹ est act⁹ sp̄em remanētē actū generali. vt si dīcas nō currit illaç negatio addat huic p̄bū p̄ p̄pōne idē est ac si dicere est nō currēs. vbi negat act⁹ sp̄em sit remanētē actū generali affirmat⁹. Attēde q̄to. q̄ fm dīm albertij p̄bū nō p̄t esse infinitū ī orōne. q̄ ad b̄ q̄ aliquo p̄bū possit infinitari. regis q̄ negatio solū cadat sup̄ cōmī positōem act⁹ generalis cū actū sp̄em. et nō sup̄ cōmī positōem p̄dicati cū subiecto. cū ḡ negatio addita vē

Questiones libri

perihermeniarum

bo in enuntiatione sp̄ inueniat sp̄ōnē p̄dicati cū subiecto. sequit q̄ nullū p̄bū possit infinitari in orōne. seq̄ tur etiā q̄ nullū p̄bū excepte actōis p̄ infinitari. cum sp̄ talia p̄ba cludat definita supposita. Et h̄ p̄bat sic. p̄mo q̄ negatio q̄ addit̄ p̄bo in enuntiatione negat sp̄ōnē p̄dicati cū subiecto. ḡ facit sp̄ōnē negatiua & nō affirmatiua de p̄dicato finito. t̄ns p̄z. q̄ negatio illa destruit illā sp̄ōnē post se. Sed o p̄z. q̄ negatio sp̄ agit in id qd̄ ē p̄ncipali. q̄ sp̄ō p̄dicati cū subiecto ī enūciatōe est p̄ncipalior. ḡ ipam negat negatio. Lēr⁹ p̄. q̄ p̄hs in 2⁹ hui⁹ nō docet multiplicare sp̄ōnes q̄ sunt de alijs p̄bis ab h̄ p̄bo est alit̄ q̄ illas de hoc verbo est sedo adiacēte. sed sp̄ōnes de h̄ p̄bo est sedo adiacēte non multiplicant penes p̄dicatō finiti vel infinitū. ḡ nec sp̄ōnes de alijs p̄bis. 2⁹ dñs p̄ba mūc̄ īfiniēt in enūciatione. Quarto p̄z. q̄ si ponerent p̄ba in finita in orōne nō videret quo differat a p̄bis negat̄. non em̄ videt̄ q̄lis eis̄ dñna īf illas duas sortes non currat. 2⁹ sort. noncurrit. s̄m q̄ negatio in una cap̄is nē gan̄t ī alia infinitant. Sed tu dic. q̄ p̄bū posuit in orōne p̄ infinitari. sicut extra orōne. Probat primo autoritate p̄hi in texu dicitur p̄bū infinitū cū nota cōrū q̄ de altero p̄dicat̄. non em̄ p̄ce nota de aliq̄ eo mō q̄ p̄hs accipit̄ e nota de aliq̄ nūlī ī enūciatōe. Et statiz̄ post d̄. q̄ p̄bū infinitū sūl̄ est ī q̄libet qd̄ ē & qd̄ non est. q̄ cōter exponit q̄ p̄bū infinitū d̄r̄ cā de ente q̄ de nō ente. et h̄ non p̄ce nota ī enūciatione. Sed o p̄ autoritate p̄hi p̄mo posteriō q̄ facit istā dem̄onstrationē. q̄cūd̄ non scintillat ī p̄p̄ nos. planete nō scintillat. ḡ plane te s̄t. p̄p̄ nos. ex hoc em̄ seq̄ q̄ ī minore nō scintillat est p̄bū infinitū. 2⁹ etiā ī matōe. q̄ ī minore negatiua ī p̄ma figura nūlī sequit̄. 2⁹ etiā p̄clusio ē affirmatiua. 2⁹ ideo ō ambas p̄missas ē affirmatiua. Lēr̄o probat q̄ ō p̄bū p̄me aut sc̄de aut t̄cēp̄ione exigit nēm p̄ sup̄p̄to. sed p̄bū infinitū est p̄mc. sc̄de. aut t̄cēp̄ione. ḡ exigit nūlī p̄ sup̄p̄to. 2⁹ dñs sibi p̄ ad īnt̄us cāq̄ s̄l̄ sup̄p̄to. et s̄l̄ sicut enūciatio. ḡ. Quarto p̄z. q̄ posuit casu q̄ hoc p̄bū nō currit sit alicui scriptū. 2⁹ s̄l̄ sicut p̄scribat hoc nōm̄ sortes. notū ē q̄ ibi ē enūciatio. et t̄n̄ adhuc ē p̄bū infinitū sicut p̄us. ḡ. Dīn̄o p̄z. q̄ q̄uis p̄p̄ter p̄scriptionē hui⁹ dōnis sortes sit facta aliq̄ mutatio. t̄n̄ nō videt̄ q̄ ibi sit talis mutatio q̄ p̄p̄ ea h̄ p̄bū nō currit qd̄ p̄us erat una dōc̄ & vna p̄bū s̄l̄ sicut plures dōcones s̄l̄e una ōo. Et ideo ad rōnes al teri⁹ op̄inōnis. Ad p̄mā d̄. q̄ negatio infinita addit̄ tur p̄bo q̄ sp̄ōnē. 2⁹ facit vna dōctionē cū ea. et ideo talis negatio non negat copulā. sed reliq̄ eā infinitā. 2⁹ d̄ Pe. his. q̄ hec p̄p̄ celar nō currit est distinguenda q̄ si sit negatio negās. lensus et̄ ē celar nō currēs. si ve ro sit negatio infinitā. lensus est. celar ē nō currēs. Et ad 2⁹ dīn̄. q̄ ipa h̄z veritatē de negatōe negatē nō infinitā. Ad 3⁹ dīn̄. q̄ loc⁹ ab autoritate nō tenet negatiue. Rō aut̄ q̄re p̄hs nō posuit h̄mō multiplicatiōe ē. q̄ nō est manifesta dīn̄ īf p̄bū negatiua & infinitū. t̄n̄ ibi est dīn̄ q̄ dicta est. q̄uis non possit faciliter videri. sic nec possum⁹ faciliter videre dīn̄ īf istas duas sp̄ōnes. nō h̄o currit. 2⁹ non h̄o currit. s̄m q̄ vna est vñl̄ negatiua de subiecto finito. et alia infinita affirmatiua de subiecto infinito. non t̄n̄ sequit̄ ex hoc q̄ ille terminus non h̄o in oratione positus non maneat infinitus. Ad quartā p̄z solutio ex dīc̄is.

Ad rōnes Principales. Ad prīmā p̄z solutio ex dīc̄is. Ad lecūdam descendū. q̄ verba

non absoluūtūr a tempore sic q̄ nullius sūt temporis sed absoluūtūr a tempore sic q̄ nō restrinquant termini nisi sui addūtur ad aliquam certam & determinatam differentiam temporis. Ad tertīā dicitur negando antecedens. Et ad p̄bationem dicit̄. q̄ iste propositiones nō dicunt aliquid esse verū vel falso. sed bēne fuisse vel fore. Ad quartā dicendū. q̄ licet in verbis sit actus generalis et specialis qui explicantur per hoc verbum est et per participiū. in tis tamē nulla est complexio. quia inter actum generalem et speciem est p̄positio intrinseca que non facit complexioē proprie dicram. Utrum autem verba adiectivae sint complexa vel incompleta. Dīm facilis est responsio. Et respondeo. q̄ sunt incompleta.

Enūciatiua vero

In hoc tertio capitulo defīnit̄ Aristoteles de enūciatiōe et partibus eius. Et diuidit̄ in tres partes principales. In prima diffīnit̄ orationem dīc̄is. Oratio est vox significativa cuius partium aliquid significat. Partium est separatim ut dictio non ut affirmatio. (Dico aut̄) Probat ultimā partē. cūlā. quia homo significat aliquid ut dictio. non aut̄ ut affirmatio. s̄l̄ si addatur sibi verbum. tunc erit affirmatio vel negatio. non tamen quelibet pars orationis significat ut dictio. quia ī hoc modo īsc̄re. rex nihil significat. sed est vox sola. verū est tamē q̄ ī duplicitate compositis pars aliquid significat. sed non s̄m se ī acī. sed q̄ admodum dictū ē. (Est autem) Probat q̄ oratio ī gūificat ad placitum. quia nō significat sicut instrumentum sup̄le naturaliter ad aliquid deputatū. aut non significat sicut instrumentum sup̄le īmediatū reūtatis naturalis. sicut plato dixit ī libro qui vocat̄ cratulus. sed s̄m placitum. sicut prius dīctū ē. Enūciatio vero) In hac secūda parte Aristoteles subtiliter tangendo vnam diuisionem orationis ī enūciatiūam et non enūciatiūam diffīnit̄ enūciatiūam & dīc̄it. q̄ non omnis oratio est enūciatiua. sed illa oratio ē enūciatiua ī qua verū vel falso est. Declarat aut̄ q̄ non omnis oratio est enūciatiua. vel q̄ non omnis enūciatiua significat verū vel falso. quia etiā deprecatiua est oratio. et tamen non est vera aut falsa. Et cum dicit (rehorice eīn̄) elicit orationem que pertinet ad logicum. nam de sola enūciatiua oratione pertinet ad logicum determinare. Alia aut̄ ab enūciatiūone magis sunt poetice vel rhetorice considerationē. (Est autem vna) In hac tercia parte diuidit enūciatiūonem. et primo tangit̄ tres diuisiones. quarū p̄ma est. Enūciatiūonē alia est vna. alia plures. Secunda est. enūciatiūonē alia affirmatiā. alia negatiā. Tercia est enūciatiūonē vñrarū. alie sunt simpliciter vñc. alie sunt p̄iunctōe vñc. et illas mira brevitate tangit̄. Necesse est) Aristoteles remouet dubiū. Nam dixit q̄ aliquid enūciatiōnes sunt simpliciter vñc. et non coniunctione vñc. ideo posset aliquis credere q̄ essent ita simpliciter vñc. q̄ nullam haberent compositionem. ideo dicit̄. q̄ non. quia necesse est q̄ oportet enūciatiōnē esse ex verbo vel ex casu verbe quorumquelibet compositionē importat. Hoc autē optime p̄bat per locum a maiori. quia si aliqua esset enūciatiō sine verbo et casu verbi maxime hoc esset

verū de diffinitio. sed hoc nō. nō diffinitio hōis nō est
oī enūciatio nisi sibi sūdāt est. sūt. vel erit. aut alt
qđ hōmōi (Quare aut) Excusat se a diffinitioē q̄st̄
onts. qđ posset qđ q̄re diffinitio est aliqd vñz. et dicit
qđ alia gressibile b̄ipes est vñz et nō multū. non tñ ex h
qđ p̄tes libijnuicē p̄tinq̄ sunt. i. cōtinuit. et talis
p̄tinuitas etiā r̄sp̄t in his q̄ sunt vñz p̄ acc̄ns. Diceret
minaret aut hōmō q̄cē est alter? negat. qđ est meta
ph̄st̄ p̄sideratois (Est aut vna) L̄o sequent innuit
vnā divisionē enūciatiois. s̄z in enūciatioē vñz. et plu
res eas diffinitioē. dices q̄ enūciatioē vna ē q̄ f̄t vñz
de vno vel p̄tincoē vna. Plures aut q̄ plura f̄t et non
vñz vel incōsūntē (Nomē aut) Posset aliaq̄ crede
re q̄ enūciatioē vna q̄ f̄t vñz de vno f̄carer vñz sicut
nomē. Et dicit q̄ nō. qđ nomē et p̄bū est dictio sola. et
ideo nō f̄t sicut enūciatio. sicut aliaq̄ vñz infrogādo
vel sine infrogādo. vel etiā ipsi p̄ferente (Hoc aut)
Inniuit qndā divisionē enūciatiois. q̄ ē enūciatiois in
enūciatioē simplicē et p̄positā. dices q̄ simplex enū
ciatio est q̄ enūciat aliqd de aliqd vel aliqd ab aliquo.
Sed enūciatio p̄posita est q̄ p̄ponit ex his. i. enūciatio
nibz simplexbz (Est aut) Aresto. inuit vnā diffinitio
nē enūciatiois simplicis p̄ enūciatioē dep̄nit. de p̄f
rito. et de futuro. diffinitioē enūciatioē simplicē. Et
st q̄ enūciatio simplex. i. simplr vna est vox fcatiua d
eo qđ est aliqd vel nō ē quē admodū r̄pa distincta sūt
Affirmatio aut ē enūciatio alicui? de aliqd. negatio ve
ro est alicui? ab aliqd enūciatio. L̄irea h̄c textū. At
tende p̄mo. qđ aresto. in diffinitioē oīonis r̄onabiliter re
terat illā p̄ticulā. vox fcatiua. ex eo q̄ fcatiua oīonis est
alta a fcatō noīis et p̄bi. qđ nomē et p̄bū fcatiua simpli
cē p̄ceptū. oīo p̄ceptū p̄positū. et ideo p̄uenient iste
rata ē ista p̄ticulā vox fcatiua. Dicit aut (cui? p̄tu)
et nō partes. qđ qndā ponit in oīone. vñputa aliq̄ s̄in
cathegreumata. q̄ p̄riēnt fnt aliqd fm̄ se. sed in habi
tudine vñz ad alter. vel alitly aliqd p̄t cōstruit in h
p̄bo f̄t. vt sit sensus q̄ ps oīonis separe. i. seorsim ac
cepit n̄ fnt aliqd p̄se. qđ verū ē aliqd mō de oī p̄ oīo
nis. T̄h negatio et alia sincathegreumata nihil sig
nificat. cū s̄int voces sincathegreumarice. Attēde se
cūdo. q̄ ista p̄ticulā vt dictio. nō vt affirmatio aliq̄ ex
ponit a boetio. et aliq̄ ab alexādro. Unū alexādro sup
ponit q̄ duplices sunt oīones. qndā sūt q̄ solis p̄bis et
noīibz p̄tūgūt. Aliq̄ p̄o p̄posito. qui p̄tes p̄tūcē faciunt
oīone. cū ḡ dicit. vt dictio nō vt affirmatio. idēz ē ac si
diceret. duplex qndā est dictio. vna simpler. alia p̄o af
firmatio. s̄z ita p̄tes oīonis aliqd extra fcat. vt ea dō
q̄ est simplex. nō vt ea dictio q̄ ē affirmatio. Sed alia
exp̄t ē. q̄ qđ aresto. sepe vñs ē ista noīe dictio. p̄ affir
matio. et ideo ne aliq̄ credat eū sic velle vñ isto noīe
dictio. statim supadit. non vt affirmatio. Vel sic vt
videt dicere boet? vt dictio supleat necitate. nō at
vt affirmatio ex necessitate. Unū hec diffinitio cōstituit
tā oīoni p̄fecte q̄ ip̄fecte. tā oīo simplicē q̄ cōposite
Oratio aut p̄posita sicut p̄tincoē vna p̄ cōposita ex
p̄ibz q̄ sūt affirmatiois. s̄z h̄nō est necāriū. necārio
aut p̄ponit ex p̄ibz q̄ sūt dōnes. Attēde 3° q̄ ar.
ut hic orōem nō ē fcatiua sicut instrumētu naturale
quēadmodū dixit plato. s̄z ad placitū. Unū boet? dī
h̄i p̄meto q̄ plato i eo lib° q̄ inscribit̄ cratul? alit̄ vo
ce fcatiua p̄stituit cā q̄ d̄reē suppellectile quādā atq̄
strumētu fndi res eas q̄ naturalis intellectibz p̄cipiū
tur. qm̄ naturaliū r̄p̄. vñs fm̄ naturā est. vt videndi
oculos. noīa q̄s fm̄ naturā cē arbitrat̄. S̄z h̄ aresto.

negat. et statim post. Quod circa dicēdū nobis ē na
turalis nos qndā cē vocales potētes q̄ naturalis voca
bula rebo ip̄mēdi non tñ naturalis s̄z positiōē. T̄ule
ḡ dicere q̄ licet nos habeam⁹ naturalē pñaz formā
di voces et ip̄mēdi rebo vocabula. ip̄a tñ imp̄ est ad
placitū. Attēde q̄to. q̄ circa diffinitioē enūciatio
nis ora ē diuersitas int̄ alexādro et porph̄riū. Unde
dixit alexādro q̄ diuersio enūciatiois in affirmatioē et
negatioē nō ē diuersioē generis in sp̄es. s̄z cē diuersi
onē equoci in sua equocata. vel analogi in sua analo
gata. co q̄ affirmatio p̄or est negatio. S̄z h̄ non plac
boetio. et ideo dicit i p̄meto. mihi dīc̄ vñs q̄ porph̄i
t̄ sit sequi da sūta q̄ affirmatio th̄ega. cō enūciatio
nis generi supponat̄. vñder ḡ q̄ ip̄le velit dicere h̄c
diuersioē nō ē equoci in equocata. sed generis in sp̄es

Querit Utq̄ diffinitioē oīonis et enum
eratōis sint sufficient in textu as
signare. Arguit p̄mo q̄ nō. qđ
oīo nō ē vox fcatiua ad placitū. q̄ oīo nō ē vox vna
sed idē est vox et vox vna. q̄ oīo non est vox. Pro sed
pte p̄z. qđ si oīo eliz vox fcatiua ad placitū. sequereſ q̄
oīo posset nō fcarer suū fcatuz. et p̄ p̄ns q̄libet oīo vera
posset esse falsa. qđ est īconueniēs. Sedo sic. oīo non
fuit ip̄posita ad fndū. q̄nō ē significatiua ad placitū
Bīns p̄z. qđ si s̄int ip̄posita ad fndū. vel q̄oīs oīo sit im
p̄posita. vel aliq̄ et aliq̄ nō. Nō sedm. qđ non ē maior r̄o
de vna q̄s de alia. Nō p̄mū. qđ multe possent formari
oīoes quāz nūq̄ siles fuerūt. etiā qđ alit̄ oportet q̄
p̄mū ip̄posito ip̄olūsset ad fndū īfinitas oīoes. cū īf
initē diffinitioē possint formari. Tercio sic. non cuiuslibet
oīonis p̄tes sunt fcatiue vt dictio nō vt affirmatio
q̄ diffinitio nō ēuenit cuiuslibet oīoni. Bīns p̄z. p̄mo
q̄ p̄tes buī oīonis. sortes currunt et plato disputat fnc
aliqd vt affirmatio. Sedo p̄z. quāz ho. et nō sūptes
buī oīonis ho currunt. et tñ nō fnt aliqd vi dō. ḡ z̄c.
Confirmat. qđ aliqd oīo est cui? nulla ps f̄t aliquid vt
dictio. ḡ. Bīns p̄z p̄mo de hac oīone lego. Sedo p̄z. qđ
posito q̄. a. ip̄onaſ ad fndū cātā sicut ho est aial. tune
a. est oīo. et tñ nulla et p̄s aliqd significat. cum nullā
habeat p̄te. ḡ. Maior p̄z. qđ i illa casu. a. est vox fcati
ua ad placitū. tñ nō est nomen neq̄ p̄bū neq̄ aliqua
alia ps oīonis significat p̄ceptū vez. vel faltuz. ḡ est
oratio. Quarto sic. hec oīo omne. a. est. b. est. p̄o. cū
sit p̄missa syll. vt p̄z q̄ p̄mū p̄mo p̄oz. tñ in eāneq̄
est vez neq̄ faltū. Bīns p̄z p̄mo. qđ nihil f̄t. Sedo p̄z
q̄ cōter dī. tals p̄positio q̄ p̄stituit ex terminis nō s̄i
gnificatiuis abtrahit a veritate et faltitate. nec irate
et contingētia. Tercio p̄z. qđ fin p̄mū sexto metaphilice
verū et faltū sūt in intellectu. nō sūt ḡ aut in oratiōē
illa aut in aliq̄ alio. Confirmat. qđ si veritas aut falt
tas eliz in enūciatione. vel esset tota veritas i tota em
tatione. tñ tota in q̄libet p̄te. vel eliz tota in tota et p̄s
in p̄te. et q̄cūq̄ mō dīcat. cū veritas et faltitas nō p̄nt
habere p̄tes diuersaz r̄onū. sequit̄ q̄ q̄libet ps oīonis
erit vera et s̄līt q̄libet erit faltū. qđ est absurdū. ḡ ver
tas et faltitas non sūt i oīone. nec p̄ p̄ns vez aut falt

In oppositū Arguit autoīrate
phi in textu. Pro
solone q̄stionis sol
uende sunt q̄stionēr questiones min⁹ p̄ncipales
Q̄o Prima. Utq̄ diffinitio orationis sit p̄ueniē
ter assignata a ph̄o. Pro cui? solone. Attē
tende p̄mo q̄ oīo cap̄t dupl̄r. Unū p̄me
intentionalit̄. et sic n̄ p̄t diffiniri. cū vna totalis oīo cō
k ij

Questiones libri

posita ex pluribz vocibz diffiniri nō possit. Alto mō se cū de intentionis. et est vna relatio rōnis fundata sup' voc' pplexa et finitata ad fcatū. et orō sic accepta h' diffinir. Attēde scđo. q' in diffinitōe orōnis nō ponuntur iste particule. sine tpe vel cū tpe finita et recta. Tū pmo. q' si ponenter nō queniret oī orōni. Tū scđo. q' iste non queniret exponi f'm se totā. sed soluz f'm suas pres. et adhuc nō queniret rōne q' sunt pres. sed rōne modoz suoꝝ fndi. Tū pbs resumit ista pteu' lā (fcatua) q' h' sit cois noi et p'bo et eria ipsi orōni eo q' als posset dubitari virū orō sit vox. cuius videlicet plures voces. Et etiā orō nō videlicet esse fcatua salte fcatōe diffineta a fcatōe nois. Sed q're Aresto. nō resumit hāc pteulā (ad placitū) rō est. q' orō non est ipsoita ad fndū pmo et p' se sed soluz rōne suaz paratu' et ex p'nti. q' sez sue pres sunt impositae ad fndū postea nī illā pteulā resumit ad excludendū errorem platonis. qui dicit orōnem naturalis fcare. ex eo q' in instrumentū virtutis naturalis d'z ē naturale. orō aut' est instrumentū virtutis interpretatiue q' est virt' naturalis. g'. Tū nō orō q' gōlubet instrumentū virtutis naturalis sit naturale. I' soluz immediatu' et primu'. Attēde tertio. q' cu' orō diffinir p' vocē nō est intelligendū. q' orō sit vox una incōplexa. sed plures. est in una vox pplexa. et hoc sufficit ad h' q' dicat vox. Nā vox dīs est tā de vocibz pplexis vel incōplexis. Attēde q'ro q' cu' dī (orō est vox) non d'z capi vox p' vox in cōplexa. sed p' vox pplexa. ita q' orō necārio est vox pplexa nō aut necārio est vox simpliciter. q' als vox necārio esset orō. q' dicit falsum. q' contradictioni isti. Sez nulla vox est orō est possibilis. q' dicit falsum. Sill' si aliqua vox necārio esset orō. tunc necārio est fcatua. et per p'ns nō esset ipsoita ad fndū. et ex h' ylterius leq'ret q' nō esset fcatua ad placitū. Dic ad q'stione q' orō le' cū de intentionis capta necārio est intentio fundata i' voce fcatua ad placitū rē. pat' q' diffinitio necārio p' dicat de diffinitio. sed intentio fundata in voce fcatua rē. est diffinitio ipius orōnis. Igit. Si tñ capet orō p'ne intentionis. tūc orō esset ptingent vox fcatua. nec est inconveniens diffinitioem datā p' additamentū sine de scriptōem ptingent p' dicari de suo diffinitio. Tū albū diffinebat q' est corp' h'na albedinē. et tñ notū est q' hec diffinitio nō p' dicat necārio de albo. cū ex hoc leq'ret q' aliquo corp' necārio esset albū.

Sedā Tū diffinitio enūciatiōis in q' dī
Quā enūciatiōis orō est in q' verū vel fasū ē. sic a phō quenient assignata. Pro cui' solutio ne. Attēde pmo. q' in diffinitōe enūciatiōis ponitur orō loco generis. ita q' oī enūciatio est orō. et ideo q' uia circul' pos' ante tabernā fcat aliquid verum vel falsū et q'dāmō q' p'olleat. p'ō aut enūciatio. nec est inconveniens diffinitioem datā p' additamentū sine de scriptōem ptingent p' dicari de suo diffinitio. Tū albū diffinebat q' est corp' h'na albedinē. et tñ notū est q' hec diffinitio nō p' dicat necārio de albo. cū ex hoc leq'ret q' aliquo corp' necārio esset albū.

peribermeniaz

differet ab oī alijs orōnibz. sez illis q' nō sunt enūciatiōis. Dividit aut' pmo orō in pfecta et in impfecta. Perfecta p' in enūciatiōā et nō enūciatiōā. Nō enūciatiōā. in vocabulā. interrogatiōā. impatiōā. et depacatiōā. et sic sunt q'ns modi p'ncipales orōnū pfectarū et si aliq' aliae orōnes impfecte inueniantur sunt ad istas reducēde. sicut f'm alijs est orō iuratinā et suppōlitū. ua q' ad enūciatiōā reducuntur. Aliq' vero est opōsitū. ua q' ad depacatiōā reducuntur. Nā aut' dicit infinitua. q' si i' alii q' enūciatiōe ponat p' bū infinitui modi. nunq' tñ p'le ponit. q' orō pfecta nō p' esse ex noise et p' bo infinituo solo. sed reqr' aliud p' bū a q' p'ncipaliter deroit. nō etiā ponit aliq' p'fictua. q' ipsa magis est hypothetica q' cathegorica. et nō dicit nisi ordinem vñ ad aliam. Oīs alie aut' orōes ab enūciatiōā nō primit p'ncipalit' ad logicū. sed ad rhetorē vel poetā. nā ille nō fuit men'is p'ceptu'. sed affectū. Rethor aut' et poeta intendit mouere audiētis aim ad irā. gaudiu'. delectatiōem. v'le ab hominōrē. q' respiciunt affectū mētis. demonstrator aut' v'ris p'pōnibz absolute fcatibz p'ceptu' v'x vel fallū. Attēde tēto. q' sicut p'z circa textū enūciatio de q' p'ncipalit' hic est intēto triplē videlicet habere p'ositate respectu aliax enūciatiōē. Tū enūciatio una p'or est enūciatio plures. et simplex p'or est enūciatio p'fecta. i' p'posita. et affirmatiōa p'or est negatiōa. Tū ad fndū hāc triplē p'ositatē dicit Aresto. suplatiue p'ma tñ p'or. vñ hec p'oritas nō impedit rōnem generis respectu suaz sp'z. dato em q' sp'z int' se p'siderate habeat quādā p'oritatē et ordine. ipse tñ p'sparare ad suū gen' sit ecclēs. ecclēs em' participat naturā generis. Attēde q'ro. q' affirmatiōa negatiōa triplē acq'piunt. Uno' p' acru intellex' affirmatiōa et negantiō. Altero' p' negatiōe sive p' instrumentō negādi. et sic negatiō accipit p' haec negatiōe non. et istis modis no accipiunt in dicta diuisione q' enūciatiōe dividit in affirmatiōe et negatiōem. Tēto' p' accipit affirmatiō p' orō. ne affirmatiōa. et negatiō p' orōne negatiōa. et sic accipiunt in dicta diuisione. q' est generis in suas sp'z. si cut boctio placet. Et hec rō p'bat q' affirmatiō et negatiō pl' differunt q' nūero. q' pl' differunt q' due affirmatiōes. g' differunt sp'z. Dic ad q'stione q' diffinitio enūciatiōibz cū et' diuisionibz est a phō quenient assignata p' p'z per p' d'itōes bone diffinitiois et diuisionis.

Questio tercia utrū

Diffinitio orōnis queniat tāz orōni pfecte q' impfecte rā cathegorice q' hypothetice. Ad hāc q'stione respo' dēt aliq'. q'nu'z alphasius p'm' fuit. sicut boctius dicit in p'meto. et post eū albert'. q' hec diffinitio orōnis solū quenit orōnibz simplicibz q' p'ponunt ex verbo t'no'e. Sed illū rep'pendit bocti' dices. q' quenit tā simplificibz q' apolitis. Sed ali' q'dā q' syrianus vocabat dīxit diffinitiōem orōis nō quenire orōni int' pfecte. q' nō p'stituit intellex' pfecte. et p'pter hoc nō h'z ptes. Tū ipse sic arguebat argumēto platonis. nulli impfectiū h'z ptes. g' orō impfecta nō h'z ptes. sed hoc argumētu' ridiculi' est sicut dicit boctius. Albert' vero aliā redit cam. q' pres nō referunt nisi ad totū pfectus. sicut q'nu'z dom' diffinitiō p' lapides et ligna q' sur pres mus'ri. illa tñ diffinitio nō attribuit muro. sed solū domū. et sic est q' ista diffinitio est p' pres orōnis. g' cōuenit lo pfecte orōi et nō igfete. Et i' orō q' hic diffinitiō im-

mediatū gen^o enūciatōis. cuz em̄ orō primo dñiādāt in orōne pfectā et īmpfectā. et orō pfecta in enūciatiā 2 nō enūciatiā. sequit̄ q̄ orō q̄ hic diffiniſt est orō pfectā. Sed tu dic. q̄ oī q̄ hic diffiniſt est cōis ad pfectā īmpfectā. Et ad argumētū rñde q̄ duplices sunt pfectoī pfecti sc̄z mediate et īmediate. q̄uis aut̄ par̄tes īmediate s̄nt soli^o tōi^o pfecti. in pfecte mediate cōveniunt toti^o pfectoī p̄ partes īmediatas. Dic secūdo q̄ diffiniſtō orōm̄ nō soli^o cōmēt̄ orōni sim̄plici et etiā p̄ op̄ite. pat̄z sic. q̄ nō p̄t ass̄ignari aliq̄ part̄icula in p̄dīc̄a diffiniſtō. p̄ quā excluden̄ orōnes cōpositē n̄lī forte ista. vt dictio nō vt affirmatio. sed p̄ ea non excluden̄ orōnes p̄positē. p̄t pat̄uit circa textū. Poss̄t in dici q̄ diffiniſtō p̄ncipali^o p̄uenit orōni pfecte et cathegorice. et iun^o p̄ncipali^o orationi imperfekte et yp̄thetice.

Questio quarta vtr

subjecto non existente tales p̄pones sine vere. sc̄z cesar est hō. cesar est aīal. Et si līr termin^o vniuocē dicas de illis. s̄ue existat s̄ue nō. v̄puta cesar de existēte et non existente. similiter homo.

Dic primo Q̄ oīs tales p̄pones se vere et p̄cedēde. p̄z quā ad veritātē p̄ponis affirmatiue sufficit id īp̄petitas extremon̄ cū p̄portiōato mō fndi. sed talis est in p̄posito. subiectuz em̄ includit in suo p̄ceptu p̄dīc̄a. nā hō est de p̄se in intellectu sol̄is. Sc̄do p̄z. q̄ p̄mo posterior^o caplo de oī d̄ arresto. De om̄i vtiq̄ e nō est in q̄dā q̄dā sic. in q̄dā autē nō nec aliq̄ s̄le et aliq̄ nō. vt de oī hoīe aīl si em̄ verū est dicere hoīem esse. verū est dicere aīal ec̄. Et ex hō p̄z q̄ ad veritātē p̄ponis affirmatiue sufficit nccāriā p̄co mitantia extremon̄. ita p̄ posito uno ponat reliquaz liez neuer nccāriō existat. Tercio p̄z. q̄ si nō. tūc nulla. pp̄o el̄z d̄ incese sim̄pli in q̄ p̄dīc̄af coē de suo sup̄posito. q̄ nō eff̄z s̄p̄ vera. naz nibil aliud p̄ sumi sub medio in maiori de nccāriō. n̄lī sup̄positū nature cōmuni. q̄sequit̄ q̄ nulla minor de incese p̄t sumi sub maiori de nccāriō. q̄ est fallūm et r̄tra pl̄m p̄mo hoīru. Quarto sequit̄ q̄ p̄ncipiū demōstratōis possit esse fallūm et oīs ai^o p̄ceptoī. et p̄n̄s p̄clusioīs demōstratōis. q̄ veritas p̄clusioīs dependet ex veritate p̄ncipiōis. Tinet p̄na. q̄ nullo homie exēte ista est falsa oīs hō et aīal rōnāle. q̄ tūc est p̄ncipiū demōstratōis. et si līr nullō toto exēte. hec est falsa. oīc̄ totū est mal^o sua p̄te. q̄dō est r̄tra augustinū in libro de vera religiōe. q̄ dicit tales p̄pones et regulas eternas et īcōmūtabiles. Dic sc̄do. sortes est sortes. hō est hō. retento casu sunt p̄cedēde. Probat p̄mo autoritatē boetij dīcētis q̄ nulla pp̄o est verio. illa in q̄ idē p̄dīc̄af de leipo. sc̄z illē sunt hīmōl. Sc̄do sic. q̄ sc̄do hīmō habet q̄ oīs negatiua est p̄ accēns vera sic q̄ non est p̄mo vera. q̄ re ducit ad alia affirmatiā p̄t̄ verā. et maxime ad il lā in q̄ idē de leipo p̄dīc̄af. q̄ vnde veritas isti^o bonū nō est malū reducif ad veritatē illi^o bonū est bonum. sic si līr ista. cesar nō est aīal^o reducif ad veritatē illi^o cesar est cesar. Tercio sic. si negat ista cesar est cesar. tūc illa p̄cedet cesar nō est cesar. et p̄n̄s illa cesar est non cesar. q̄ nō cesar est cesar p̄ queriōne. et ylteri^o et p̄s̄ quēte p̄uersa que p̄cedit. Erguis sic. nō cesar ē cesar. cesar est nō cesar. q̄ cesar est cesar. p̄missē sunt vere. q̄ p̄clusio. Quarto sic. in oī syllō ex oppositōis coclusio ē

impossibilis. ex sc̄do prior^o. sed s̄ue res sit s̄ue nō sit hō est syllō ex oppositōis in tercio mō. null^o hō est albo. ali q̄s hō est albo. q̄ aliq̄ albo non ē albo. isto p̄cō e īm̄ possibilis s̄ue res sit s̄ue non sit. q̄ ei^o p̄dīc̄atōia ē vera. v̄puta aliq̄ albo est albus s̄ue res sit s̄ue non sit.

Dic tertio. q̄ termin^o cōis q̄ non est equoc^o ex im̄ positiōe ad diuersas naturas. sed tūm ip̄osit^o est ad significādi vna naturā. de q̄būcūq̄ dīc̄if simplicit. dīc̄if de illis vniuoce. s̄ue illa existat s̄ue non. Pat̄z sic q̄ si termin^o in se sit termin^o vniuoc^o. q̄ hō veraz diffi- nitōem in se exp̄imentē illud fecat̄ cui talis terminus imponit. q̄de quoq̄ dīc̄if. de illo dīc̄if s̄m illam rōnē. q̄ da opp̄ositū. sc̄z q̄ dīc̄af de aliq̄bū s̄m vna diffini- tōe. et de aliis s̄m alia. cū oīs diffiniſtō exp̄imat lig- nificatiū noīs. iuxta illud q̄ri methaphysice. rō quaz fecat̄ nomen est diffiniſtō. sequit̄ q̄ illud nomē habebit duo sc̄ata. q̄dō est oppositū antīs. Dic q̄rto. q̄ aliq̄ sunt sup̄posita termini cōis extra aīam q̄ nō existit. Pat̄z sic. q̄ natura cōcepta vt est dicibilis de pluribū. et etiā vt nō est dicibilis de pluribū codē mō. s̄ue hō s̄ue existat s̄ue nō. ḡt̄ aliq̄ sup̄posita p̄ter exi- stētā. Tūc p̄z sic. q̄ rō cōis vel sup̄positū nō attribui- tur rei vt existit. eo q̄ hoc el̄z ponere ideas platonicas ē s̄ue aliq̄ scripta termini cōis p̄ter aīam q̄ nō existit. El̄z de illis q̄ frequēt̄ fūt̄. er q̄n fūt̄. et q̄n non fūnt̄ possunt fieri demōstratōes. q̄ Sed p̄tra hoc arguit quadrupl̄. Primo sic. q̄ ad veritātē p̄ponis affirmatiue requirit̄ talis vniō in re q̄lis fecat̄ p̄ p̄pones. sed in hac cesar est cesar nulla est vniō in re. cū lubiecū et p̄z dicatū nō s̄t̄ aliq̄ res. q̄. Sc̄do sic. q̄ adā est hō mor- tu. q̄nō est hō. eo q̄ mortuū et viuū circa hoīem sunt contraria. Tercio ens non p̄t̄ vere p̄dīc̄are de non ente. hō aut̄ est ens. adā vero nō ens. Quarto sic. illa q̄ cō uocant̄ in sup̄iori nō vniuocant̄ in inferiori. sed exīns non existēt̄ equocat̄ in ente. q̄nō p̄t̄ vniuocari in hoīe.

Ad p̄mū dīcēdū. q̄ sicut res hōz ec̄. sic oīs ad verita- tē talis p̄ponis esse vniōne in re talis qualit̄ fecat̄ in p̄- positione. natura aut̄ fecat̄ p̄ hoc nomē cesar est ens apud intellectu. alioq̄ intellect^o non faceret de ea cō- positione. et ideo est p̄p̄o eiusdē existētis apud intellectu cū seipso. et talis p̄positio sufficit ad veritatē vbi- res nō est existētis. Et eodē mō possit dici de illis chī- mera. non ens est non ens. quam concedit Arrestotelis. in quarto metaphysice. Ad secūdū dīc̄is- tur. q̄ mortuū et viuū possunt capi dupl̄. Unō actu aliter. Ultio^o aptitudinalit^o. primo mō sunt accidētia cōtētia hoīis q̄ significat̄ per hoc nomē hō. et illo mō p̄t̄ p̄cedi q̄ cesar non est viuū. sed est mortu. Ultio^o capi unō aptitudinalit^o. et si cesar est viuū. Et si arguat̄ vi- teri^o. q̄ viuū nō valz p̄na. q̄ viuū non dicit actu. sed aptitudine. Ultio^o p̄x si līr d̄ bipede q̄ vñt̄ Arresto. pro- vltimo dñna hoīis. et tū dicit in q̄nto thopīcoz. q̄ nō oīs hō ē hīns duos pedes. et p̄stat q̄ nō oīs hō p̄mū actu hōz duos pedes. q̄ p̄mū aptitudine sumēda illa dñna. Et si arguat̄ cesar non viuū. q̄ nō est. q̄ secūdū de aīa di- citur q̄ viuere in viuētibū est esse. et p̄n̄s si nō est. cri- am non est ens. eo q̄ esse q̄ predīcat̄ secūdū adiacēs predīcat̄ q̄ in re est esse. et vltius sequit̄ non est ens. ergo non est homo. a superiori. i ad' inferiori negatiue. Dōm est. q̄ illa non est vera cesar viuū. et etiāz cesar non est. sed ex hoc non sequitur q̄ cesar non sit ens. nī si capiatur ens. vt idem est q̄ existens. Ad te retū dī- cendum q̄ hic nō predīcat̄ existētis de non existētis. hō

Questiones libri

perihermeniarum

natura humana accepta ut dicibilis de pluribus de ea/ dem ut accepta ut non est dicibilis de pluribus extranea ē em ei existentia. Ad quā dicēdū q̄ suppositū exīs et nō exīs non equocant in ente. capiendo ens ut ēno men. eo q̄ ipm abstrahit ab vīroq; pñt tñ equivoca rīū ente si capias participialis. Ad rōes in oppositū p̄z loatio ex dictis

Quoniam autem est

Ex p̄dictis omnib; q̄ adesto. se dicturū p̄misit. nūc in hoc vīlūto sacerdotū determinat de oppōnib; et legib; enūciacionib; istaz. Et diuidit in tria capta. In p̄mo determinat de oppositō diffinitive et diui- līue. ostendendo qd sit et q̄ modis dicit. Et diuidit in duas p̄tes. In prima determinat de oppōne diffiniti- ue. p̄mitēdo vīna suppōne ad intelligēdū diffinitōez oppōs. Exponit p̄mo q̄uo modos enūciāti. p̄m² ē q̄n enūciātē qd est. sed s̄ ē. q̄n enūciātē qd nō est. Et q̄n enūciātē nō ē qd ē. q̄tē ē. q̄n enūciātē nō ē qd nō est. Et dicit q̄ oī affirmatioē est negatio opposita. et oī negatioē affirmatioē. Et statim cū dī (et ē h̄dictio) diffinit oppōne sub noīe p̄radicatois dices. q̄ p̄radicatio est affirmatio vel negatio opposita. Et dī intelli- gi ciudē de eodē. et nō equoē sicut dictum ē in libro elenchoz p̄tra sophisticas argumētoz importunita- res. I. p̄tra eos q̄ argumētoz fallacib; vere rōnis viam conatur euertere (Qūn autē) In hac scda parte detin- nat de spēb; oppōnits. Et diuidit in duas p̄tes. In p̄ma p̄mutrit duas divisiones. quaz p̄ma ē rep. et secū- da intētionū. Prīmā tāgit cū dicit (Hec qdā) Et ē q̄ terū alia sunt vīla. et alia singularia. Elle est q̄ in plurib; natū ē p̄dicari. ut hō. Singulare vero qd nō est natū in plurib; p̄dicari. sed tantuī ī uno solo. ut plato. Sedam diffinitiōē rāgit ibi (Accē est) dices. q̄ enūciationū qdā est de subiecto vīl in q̄ enūciātē aliqd de aliqd eoꝝ. q̄ sunt vīla. Alia vero est de subiecto singulari in q̄ enūciātē aliqd de aliqd eoꝝ. q̄ sunt singu- laria (Si ergo) in hac tercia parte determinat de spēb; oppositionis. Et p̄m diffinit p̄traria dices. q̄ contrarie sunt in q̄b; enūciātē aliqd. I. aliqd p̄dicatū affirmativē vel negatiōe de aliqd subiecto vīl vīl sumptu. Terminū autē teneri vīliter ē ipm teneri cū signo vīl. ut oīs hō albus est. nullū hō albus est. Sed cū dicit (Qūn autē) diffinit subcontraria dices. q̄ subcontrarie dicunt̄ enīb; enūciātē idē predictū affirmatiōe vel negatiōe de eo de subiecto vīl non vīl sumptu. q̄m autē elle in quibus sic enūciātē non sunt contrarie fīm mo dū enūciāndi. tñ contingit ea q̄ per ea significant̄ esse con- traria. hoc est p̄tingit eas esse contrarias fīm rem fea- tū. et hoc ē vīz si sunt in materia naturali de p̄dicatōe vīliter. vel si sunt in materia remota. vel hoc forte vīz est ex pte p̄dicatoꝝ. nam iste. hō est sanus. et hō non est sanus. quodāmodo sunt contrarie ex parte p̄dicatōe eo q̄ hominē nō esse sanus est ipsum esse egrū. Elle au- tem dicit nō teneri vīnuerat q̄n sumptū sine signo fīlali q̄ omnis non est vīl. sed q̄m vīliter fecit (In eo vero) Remouer vīnū dubiū. q̄ dictum est q̄ in aliqua pro- positiōe aliqd enūciātē vīliter p̄ additōē hīlū signi- omnis. ideo possit aliqd dubitare vīlū debeat ad di- subiecto vel p̄dicato. vel ex hoc q̄ dictū est q̄ subiec- tū aliqd teneri vīliter possit aliqd dubitare an p̄dicatū possit teneri vīliter. Ideo remouer p̄hs dubiū et dī q̄

non. q̄ nulla affirmatio erit vera in qua de vīl p̄dica- to p̄dicatū vīlē vīliter. ut omnis hō est omne animal. (Opponi autē) diffinit p̄pōes contradictorias. dices q̄ contradictorie sunt affirmatio et negatio. quārī vīna- fecit vīliter. alia vero nō vīliter. supple si sunt eiusdem subiecti et eiusdē p̄dicari. iste enim contradicit. omnis hō albus est. et non omnis hō albus est. et iste. aliquis homo albus est. et nullus homo albus est (Quo circa) In hoc secūdo caplo determinat de legib; oppositiōnū. Et diuidit in tres partes. In p̄ma determinat de ipsis ostēdendo q̄liter enūciātē se hīt ad posse esse vīnas aut falsas. Et primo ponit legē con- trariaz dices. q̄ quā p̄trarie sunt vīlis affirmatio et vīlis negatio. ut omnis hō iustus est. et nullū hō iu- stus est. ideo impossibile est eas sūl ē vīras. Sz cum dicit (His vero) dat legē subcontrarie dices. q̄ co- trarie predictarum scilicet subcontrarie possunt simul esse vere. ut non omnis homo albus est. et quidā hō albus est. Sed cū dicit (Quēcūq; iig) dat legē co- tradictoriarum. dicens q̄ in p̄tradictoriis vīlū ne- cessite est semper alteram esse verā et alteram falsam. et similiter in omnib; p̄tradictoriis singularium. ut so- crates est albus. socrates nō est albus (Quēcūq; autē) Lōlequent probat q̄ subcontrarie possunt simul esse vere tribus exemplis. Prīmū est de istis duab;. hō ē albus. et hō nō est albus. Secundū est de istis. hō est probus. et homo nō est probus. iste enī sunt simul vere. quā sī aliquis homo est turpis non est probus. Terciū exemplū est de istis. homo est pulcer. hō nō est pulcer. quā sī homo est fedus ipse nō est pulcer. et ista probat. quā sī sit aliquid. nō est. id est. si aliquis homo sit probus vel pulcer. ipse non est probus vel pul- cer. Aliqui tamen legunt pro quarto exemplo qd effet de istis. aliquid est et aliquid non est. que verificatur de eo quod fit. et quā dīcītē est q̄ iste sunt simul ve- re. est homo albus. non est homo albus. posset aliquid credere q̄ iste etiam essent simul vere. est homo albus. et nemo est albus. quā iste videntur idem significatiōe. Ideo p̄hs remouer hoc dubium dicens. q̄ nec iste idem significāt neq̄ p̄pertuntur (Manifestū est) In hac secūda parte hīlū caplo ponit adesto. hanc. clusio- nē. Vīlū affirmatioē est vīna negatio. Probat. q̄ illud idē debet negare negatio qd affirmavit affirma- tio et de eodē sīne illud idem sit vīlē vīliter sumptu. vel nō vīliter sumptu. sīne sit singularē. q̄ vīlū affir- matioē est vīna negatio. Tīns p̄bat. q̄ si negatio ne- gat aliud de eodē vel idē de alio. tūc talis negatio nō erit opposita illi affirmatioē. sed erit ab ei diuersa. Probat predictā conclusionem exemplo. q̄ hīlū affir- matōis. omnis hō plibus est. est hec negatio. nō homo albus est. Sed cū dicit (Quoniam autē) epilogat ea q̄ dicta sunt. et dicit q̄ ex predictis patet q̄ oppositūz propōsitōiū nū. aliū sunt contrarie. et alte contradictorie patet etiā q̄ nō in omnib; oppositis. si vīna est vera alia est falsa. sed in aliquib; tm (Vīna autē) In hac tercia parte determinat adesto. de affirmatione vīna et negatione vīna. de quibus primo fecit mentionem. et ostendit quid est affirmatio vīna et negatio vīna. et dī- cit q̄ affirmatio et negatio vīna est que vīnum de uno significat. sīne vīlē sumptu vīnuerat aliter sīne nō vīnū uersaliter. ut omnis hō est albus. non omnis hō ē albus. nullū hō est albus. qdā hō ē albus. et hoc posito q̄ albus vīnū fecit. q̄ si nō. vīnū significaret non ess̄. p̄positio. vīna

et sic intendit talē p̄clusionē. enūciatio q̄ est de termī no equivooco nō est vna. illa sez in q̄ ponit nomē ad si gnificādū diuersa ex q̄bō nō sit vnu. sicut hec tunica ē alba. si tunica ipona ad fndū boiem et cū equū. nō ē vna. Probat q̄ illo casu posito nō refere dicere illa tunica ē alba. et iste hō ē albo. et equū ē albo. s̄ iste multa fnt. et nō s̄t p̄pō vna s̄ plures. q̄ cūlā p̄ma plura fr. et erit p̄pō plures. Maiores p̄b. q̄ equū ē albo non s̄t aliqd vnu. Ex q̄bō isert vnu corollarī dices. q̄ i his affirmatoibz les q̄ s̄t de finmū equocis nō est necē al terā ē verā et alterā ē falsam. Et hoc forte ē ideo. q̄ aliud posset negare negatio q̄ affirmatio affirmauerit. Circa hūc textū. Attende p̄mo. q̄ aresto in p̄ncipio isti caplī p̄uenient p̄ponit enūciatiois diuisioneis ad ostēdē p̄clusionē intentā. si cū p̄tingit affirmare cē q̄d est vel esse q̄d nō ē. hoc idē negare. sequit q̄ vnu affirmatiois est vna negatio. et q̄ cuilibet affirmatioi est vna negatio opposita. Attende 2º. q̄ aresto. diffinīt oppōnē p̄ p̄ditionē. vel ex eo q̄ q̄libz oppō reducit ad p̄dictionē tanq̄ ad maximā p̄ncipialorē oppōez vel ex eo q̄ in q̄libet oppōne est negatio et affirmatio q̄litatis. q̄d p̄ncipal p̄dictioi cōuenit. Et ex hac difinītō sequit q̄ ens non est equocū sed vniuocū. q̄ in equocis nō est p̄dictio. ens autē t̄ nō ens p̄dicēt. sicut p̄pōmū phisicoz. Et sequit vteri⁹ q̄ dispuratioes phistaz sūt nūl importunitates. clamores. rixos. nō p̄cludētēs p̄positū. Attende 3º. q̄ ex hoc textū manifeste p̄ error illo z̄ q̄ dicit vnu nō ce nisi concep̄t vel terminos. et etiā subiectū et p̄dicatū non cē res. ita q̄ p̄pō non p̄t p̄poni ex rebus. vt res distinguunt p̄tra signū. Dicit enim aresto. q̄ aliq̄ res sūt vles et aliq̄ p̄ticulares neq̄ valet aliq̄ expositio dicētū q̄ capit rem p̄ fini non vocabili vel accepto. q̄ boetius in cōmēto exp̄esse dicit h̄ intelligi debere de rebz. Unū dicit. videm⁹ nanq̄ aliq̄ esse res hmōl q̄ in aliu p̄uenire nō p̄nt nūl in vnu quā q̄ singulare p̄ticularēq̄ subam. Alia enim ē q̄ litas singularis. vt platonis vel socratis. Alia est q̄ cōcata cū pluribz totā se singulis ac oibz p̄bet. vt est ipsa humanitas. est enim qdā hmōl q̄litas q̄ in singulis tota sit. Unū briefer dicit boetii⁹ vnu habere cē in alia et etiā in re extra sez in singularibz. et ideo etiā in mente sunt qdāz definitiones q̄ denotat vle accipi nūc sic. nūc sic. Qui a galicq̄ p̄dicatū attribuit quocis vnu fm̄ totū suū ambitū et capacitatē suoꝝ p̄tentioruz ad fndū hoc inuentū est h̄ signū ois. et qnq̄ predicas tū remouet a subiecto fin totū suū ambitū. et ad hoc fndū inuentū est hoc signū null⁹. Sūl dōm est desig nūs p̄ticularibz. Attende quarto circa istud p̄bum qd̄ dicit aresto (qñ enūciatio in vnu nō vler. tūc p̄pōnes nō sunt p̄trarie. sed est ea q̄ p̄ ea sc̄ant cē p̄traria) dubiū est quo debeat exponi. Unū albert⁹ dicit q̄ tales p̄ones sunt subcontrarie q̄tūm ad q̄titatē. et sunt p̄trarie q̄tūm ad q̄litatē. q̄ idē enūciatio in vna affirmativē de eodē subiecto et p̄ eodē. et in alia negatiue. Hoc autē nō videſt vnu vez. q̄ in subcontrariis nō est affirmatio et negatio p̄ eodem. eo q̄ als nūq̄ possent simul esse vere. Ideo alit̄ exponit̄ alij dicentes. q̄ licet due subcontrarie possint simul esse vere in materia cōtingenti. non tū in materia naturali vel remota. Sed illa expositio non sufficit. q̄ hic non loquimur de veritate vel falsitate p̄positionuz. sed tūm de oppōne. Alia expositio alexandri ē quē sequit̄ beat⁹ thomas. q̄ ibi p̄bs loquit̄ de p̄pōnibz indissimilitudinibz. nā in indissimilitudinibz

non denotat q̄ predictuz insit subiecto vliter. q̄ s̄c̄ effent p̄trarie. aut non sicut in p̄ticularibus. et ideo q̄ uis tales enūciatiois nō sunt p̄trarie fin modū enūc̄tandi. tū p̄tingit eas esse p̄trarias fin rem fecatas. Sed hec expositio nō placet. ideo aliter exponit̄ a porphyrō. qui dicit. p̄tingit quocis indissimilitudinēs esse p̄trarias ex parte predictoz. vt si dicas hō est san⁹. hō non est san⁹. q̄ equivalēt huic hō est eger. Sed ista expositio impugnat dupliciter. Tū p̄mo q̄ in fine hui⁹ libri dīc̄t aresto. q̄ enūciatiois p̄trarie non sunt cōtrarie. Tū sedo. q̄ hic aresto. loquit̄ de p̄trariis cōplexis et nō incōplexis. ideo dicendū est q̄ q̄uis in dissimilitudinēs non sūt p̄trarie q̄tūm ad modū enūciandi. contingit si eas ec̄ contrarias q̄tūm ad fecatu. vt si p̄ dicatū attribuit subiecto rōne forme vnu sicut i materia naturali hō est aīal. hō non est aīal. nam rōne significati vnu sicut hō est animal. q̄tū omnis hō est aīal. et nullus homo est aīal. sicut hō non est aīal. non sunt ergo p̄trarie q̄tūm ad modū et formaz enūciationis. licet bene gratia rei fecate.

Querit Tertius spēs oppositōis sūt a p̄b̄lopho cōuenientē assignate. Arguit primo q̄ non. quia oppositio subalterna. p̄tuatua. et relativa sunt oppositioes. et tū nō assignant hā p̄b̄lo. ḡ tē Secundo sic iste dīc̄t ego sum iohānes. ego non sum iohānes scripti i pariete oppōnit̄. et in nulla specie oppōnit̄ opponiatur. ḡ. Minor p̄bz. q̄ nō videntur q̄ oppōnat̄ alii qua alia spēs oppōnit̄ quā oppositione contradictoria. sed hoc nō. eo q̄ ambe possunt simul ē vere si a dīc̄toriis legant̄. quoꝝ vnu vocetur iohānes et ali⁹ nō.

Tercio sic iste p̄radicūt. sortes currat. et sortes nō currat; et tū p̄t simul vere esse. ḡ lex contrariaz nō est sufficientē assignata. Tūs p̄bz. q̄ p̄t quocis tpe p̄t sortes currere. p̄t etiā nō currere. ḡ p̄o quocis instātiū p̄t illa esse vera. sortes currat. poterit enī illa esse vera sortes non currat. Quartō sic. p̄dictoria nec repugnat̄ in veritate nec in falsitate. ergo inter contradictoria nulla est oppositio. et p̄t p̄s oppositio cōtradictoria nō est spēs oppōnit̄. Tūs p̄bz. et p̄mo q̄ nō repugnat̄ in veritate. q̄ ista duo p̄radicūt. iste tribul⁹ est lapid⁹. et iste tribul⁹ nō ē lapid⁹. et tū sūt simili vere. ḡ. Minor p̄bz. q̄ illud qd̄ iudicat ab aliq̄ rota spē ē vez. h̄ oēs alīm iudicat tribulū esse lapidū. ḡ h̄ est vez. q̄ natura i rota vna spē nō deficit. et p̄t p̄s ista ē vere. iste tribul⁹ est lapid⁹. Q̄ aut̄ sua p̄radictoria sit p̄a p̄bz. q̄ hō a tota sua spē iudicat h̄c tribulū nō ē spīdū. q̄ iudicūt ē verū. et p̄t p̄s ista ē vere. iste tribul⁹ nō ē lapid⁹. Sed q̄ p̄dictoria nō repugnat̄ in falsitate. p̄t. q̄ iste duo p̄radicūt. ego dico falsū. ego non dico falsū. cū singulareis diuerse q̄litatis. et tū sūt simili falsē. Minor p̄bz. p̄mo q̄ ista sit falsa. ego dico falsū. q̄ posito casu q̄ sortes nullā alia. p̄pōne dicat nūl. ista ego dico falsum. tunc sic arguit. q̄ vel sortes dicit̄ vere. et tū vel falsū. si dicit̄ vez. ḡ vez est sorte dicere falsū. et cū nullā alia. p̄pōne dicat nūl istā. ego dico falsū. ergo ista p̄pōne plata a sorte. les ego dico falsū. ē falsa. Probatur etiā q̄ sua negatiua. sez ista ego nō dico falsū sit falsa. q̄ sortes nullā dicit̄ nūl istā. p̄pōne. ego dico falsū. et tū ipa est falsa. vt p̄batū est. ḡ falsū ē dicere sortem nō dicere falsū. et p̄t p̄s hec. p̄pō ego nō dico falsū ē falsa. et sic habeat intentū. In oppositū est arestocles i textū. P̄o solone q̄onis sit alte q̄tū. q̄ones

K. iiiij

Questiones libri

peribet meniaꝝ

Quæ primæ vñtis sint tñ tres spes opponis. scz
Contradicitoria pñrraria et subcontraria. Pro
cui solone Attende pmo q aresto. diffi
nit opños sub no[n]e ñdictio[n]is. q est affirmatio[n]e et nega
tio[n]e. in q disfinitio[n]e est pñdicatio fundam[en]ta[re].
q[ui] diceret q[ui] e[st] quedā relatio fundata in affirmatio[n]e
et negatio[n]e. quæ ad modum dicim[us] q[ui] p[er] hō. vel posse
e[st] sensus ñdicio[n]e affirmatio[n]e et negatio[n]e. i.e. repugnatio af
firmatiois et negatiois. Unū ad qualibet opño re
gitur tal repugnatio. Et ultra regrif q[ui] sit circa idex
subiectu[n] i[de] pñdicatu[n]. Scbo o[ste]r q[ui] sit ydēp[er]itas fm
no[n] et fm re. Et i[de] dt[er]m[in]at(ut) no[n] equo ce ad delignadū q[ui]
no[n] sufficit ydēp[er]itas no[n] Tercio regrif q[ui] s[ecundu]m i[de]
Quarto q[ui] fiat relatio ad idex. q[ui] si diceret fortes emig
rus ad a. et no[n] e[st] magnu[m] ad b. no[n] e[st] ñdicio[n]e Quarto re
quiris simultas et in loco et type. Et ista sufficit p[ro]p[ter]e
elici ex disfinitio[n]e elenchi polita in libro eleclor. Sz
posset magis generaliter disfiniti oppo. q[ui] est repugnatio
duar[um] positionu[n] in q[ui]litate tm. in q[ui]litate et i[de] q[ui]litate
sil. in q[ui]litate tm. vñl in veritate et fallitatem sil. Unū g[ra]m
matice p[er]clusa excludit oppo relatio[n]e et p[er]mutatio[n]e. p[er] sedam
excludit oppo subgalena. q[ui] no[n] e[st] repugnatio p[ro]p[ter]e
in q[ui]litate. sed in q[ui]litate tm. Unū de ista o[ste]r subgalena
terna no[n] loquuntur Breto. q[ui] sibi no[n] p[er]uenit disfinitio da
ta ab Breto. Attende scbo. q[ui] sicut dictu[n] fuit in suis
enulis ad hoc q[ui] alio p[ro]p[ter]e sint p[er]trarie tres p[ar]tio[n]es
rediuntur. Prima est q[ui] vna sit vñl affirmativa. et alia
vñl negativa eiusdem subiecti et eiusdem p[er]dicati. Secun
da q[ui] terminu[n] distribuibilis no[n] distribuitur in una distri
buat in alia et defectu cui ille no[n] se p[er]trarie. cuiuslibet hois nullu[n] non currit.
q[ui] in nulla e[st] iste tm. nullu[n] distribuitur. Q[ui] autem no[n]
sunt p[er]trarie p[er]z. q[ui] sunt sumul vere. q[ui] repugnat legi co
trariaꝝ. sed illa p[ro]me est ista. cuiuslibet hois nullu[n] alii
mus currit. Tertia ñdicio[n]e q[ui] termini teneant e[st] am
ple et e[st] stricte. ita q[ui] no[n] teneant magis ample in una
et in alia. et ideo iste no[n] p[er]trarie. ois hō est mulier
nullu[n] hō est mulier. q[ui] in p[ro]ma hō tenet p[er] semellis. in
scbo p[er] p[ro]viris Attende tertio. q[ui] ad oppone subcon
traria tres ñdicio[n]es rediuntur. Prima q[ui] vna sit p[er]clus
taris vel indistincta affirmativa. et alia p[er]icularis vñ
indistincta negativa eiusdem subiecti et eiusdem p[er]dicati.
Scbo q[ui] p[er]dicatu[n] teneat in una p[er]iculari. et in alia vñl.
et defectu cui ille no[n] subcontrariat. hō e[st] alia. et hō alia
no[n] e[st]. Tertia ñdicio[n]e q[ui] termini teneant e[st] ample et e[st] que
stricte in veraq[ue] p[ro]p[ter]e. et i[de] iste no[n] subcontrariant. q[ui]dā
hō fuit p[er]die alia. et q[ui]dā hō no[n] fuit heri alia. q[ui] p[er] si
mul e[st] false. Attende q[uo]d duplices sunt p[ro]p[ter]es
ñdicio[n]es. q[ui] sunt ñdicio[n]es de lege tm. alie sunt. ñdicio[n]e
rote de forma et leges sil. Unū ñdicio[n]e de lege sicut q[ui]
p[er]uenit lex ñdicio[n]ar. sicut sunt p[ro]p[ter]es singulares di
uersæ q[ui]latis. Unū ad hoc q[ui] aliqui p[ro]p[ter]es sine ñdicio[n]e
de lega et forma sil q[ui]c[unque] ñdicio[n]es rediuntur. Prima e[st] q[ui]
sunt expolite. scz q[ui] sunt diversæ q[ui]latis et q[ui]litaris
eiusdem in subiecti et predicati. Scbo e[st] q[ui] q[ui]lbi terminu[n]
distribuibilis no[n] distribuitur in una distribuitur in alia. et
extra nisi forte tal terminu[n] cois fuerit definitio finiti
singularis. q[ui] ista due ñdicio[n]es. fortes videlicet alius curs
rit. et fortes videlicet alius non currit. et cu[n]dum in neutra iste
terminu[n] videlicet est distribuitur. Tercia ñdicio[n]e e[st] q[ui] termini
teneant e[st] ample et e[st] stricte. et illa innubat in distinc
tione opñomis. sicut parvus sup[er]g[ra]m. Quarta ñdicio[n]e e[st] q[ui]
terminu[n] supponens distributio[n]em in una dz supponere de
terminate in alia. scz q[ui] si in p[ro]p[ter]e vñl terminu[n] di

tribueret in ordine ad alterz terminu[n] supponet sim
pliç. nū terminu[n] distribuitur in vñl dz in p[er]iculari co[n]
tradicente supponere definite. et no[n] simpliç. et i[de] iste
no[n] p[er]tradicte ois hō e[st] alia. q[ui] alia hō no[n] e[st]. sed p[er]tradi
ctoria p[ro]me est ista. q[ui]dā hō no[n] e[st] alia. Quinta ñdicio[n]e
e[st] q[ui] in p[ro]p[ter]e vñl finu[n] distribuitur in ordine ad aliuz
finu[n] supponente definite dz in p[er]iculari sibi con
tradicente stare simpliciter et no[n] definite. et ideo iste
no[n] p[er]tradicte. caput hō ois hō. et aliis hō no[n] habet
caput. sed p[er]tradicitoria p[ro]me est ista. q[ui] caput hō non hō
pertinet. Dic q[ui] ad q[ui]stionem. q[ui] spes oppositionis sint suffici
enter assignate ab aresto. sciz p[er] ex dictis.

Quæ vñtis sint p[er]trarie maxime a se inut
e[st] p[er]trarie. Pro cui soluto Attende pmo q[ui]
duplicia sunt p[er]tradicitoria. quedā sunt co
plexa. et q[ui]dā incoplexa. sicut quedā sunt p[ro]p[ter]es. et q[ui]dam
terminoz. Attende scbo. q[ui] aliqui duplices dicuntur re
pugnare sicut distare. Vno in me enunciandi. et sic co
traria maxime distat. et q[ui]c[unque] affirmat affirmatio[n]em
tollit negationem. Ultio quo ad veritatem et falsitatem
tem. et sic p[er]tradicitoria maxime repugnant. q[ui] no[n] solū
in veritate. sed etiā in veritate et fallitatem repugnant.
q[ui] neq[ue] p[er]nent p[er]tratis nec subcontrariis

Dic primo **Q**uæ contra dictoria sunt
plexa sicut incoplexa ma
xime distat extenuare. p[er]
de p[er]plexis. q[ui] repugnat in veritate et falsitatem. q[ui]litate
et q[ui]litate. sed nulla alia opposita repugnat in oib[us]
istis. q[ui] p[er]trarie repugnant solū in veritate et q[ui]litate
subcontraria vero in falsitatem et q[ui]litate. sed subalterna
in q[ui]litate tm. Sed de incoplexis p[er]z. q[ui] illa extrema
maxime repugnat extenuare q[ui] sic lebit q[ui] nullu[n] sucept
ibile p[er] subterfugere p[er]dicatoem elicu[n] ipso. et nul
lo modo de eodē p[er]tinet verificari. sed sic e[st] de p[er]tradicitoris
incoplexis. et no[n] de aliis alio oppositis. q[ui] Dic
scbo. q[ui] p[er]tradicitoria maxime repugnant interlinea. patz
q[ui] illa maxime repugnat extenuare q[ui] h[ab]it maxime inc
ontradictoria q[ui] simul effundit in eodē. sed p[er]tradicitoria
sunt h[ab]ent. q[ui] nullu[n] potest p[er]tinet de eodē verifica
ri. aut e[st] in eodē. q[ui] Dic secio. q[ui] p[er]tradicitoria max
ime repugnat exclusio[n]e. patz q[ui] illa maxime repugnat
exclusio[n]e q[ui] excludit q[ui]c[unque] coe in q[ui] p[er]uenit. sed con
tradicitoria sunt h[ab]ent. q[ui] in nullo coi p[er]uenit. q[ui]c[unque]
Dic q[uo]d q[ui] contradicitoria p[er]tinet maxime et minime re
pugnare p[er]missive et fundamentaliter. patz q[ui] illa ma
xime repugnat p[er]missive et fundamentaliter. quoq[ue] fun
damenta sunt maxime repugnantia. et illa repugnat
minime p[er]missive quoq[ue] fundamenta minime repug
nant. sed sic e[st] de p[er]tradicitoris. possunt enim fundari
in maxime distantibus q[ui]dā clarum e[st] et etiā in min
ime distantibus. patz quia possunt fundari in his que
sunt eadem realiter et solū distincta ex natura rei. sicut
sunt distinctio et dissimilitudine. q[ui]c[unque]

Questio tercia **Vñ**
sit aliqua p[ro]positio vera in q[ui] p[er]dicatur vñiversalis vñ
sumptu. Pro cui soluto Attende pmo. q[ui] vñl
sumptu no[n] e[st] aggregatum ex finimo coi et signo vñl. sicut
multi i[de] imaginatur. sed e[st] terminu[n] cois distribuitur. ita q[ui]
ois terminu[n] cois distribuitur e[st] vñl vñl sumptu. nam
aggregatum et finimo coi et signo vñl non e[st] vñl. et ideo
etiā no[n] e[st] vñiversalis vñiversaliter sumptum Unde se
debet alius terminus distribuitur ipse e[st] vñiversalis et

no est vle p̄iculariter indistincte vel singulariter sumptum. id est vle vlr sumptū. Attende secundo q̄ aliqui volentes docere qm signū posset ponit a pte p̄dicati. et qm nō distinguunt de signo. q̄ quoddā est vle et qdā p̄icularē. et itē quodlibet hō aut ē affirmatū aut negatū. De signo vli negatū non est dubiū quin possit ponit a p̄dicati. ut dō ois hō est null' alius. sūt de signo p̄iculari nō est dubiū. Sed de signo nō vli affirmatio dubiū est. vñ dicunt q̄ qn p̄dicatū supius est ad subiectū tunc sibi nunq̄ p̄t addi signū vle remanēt p̄tare p̄ponit. sicut p̄t in exple aresto. Sed qn p̄dicatū est min' coe vel ecclē ipsi subiecto. tū sibi vere p̄t addi signū vle affirmacī. ut dō ois hō est ois hō. r̄sibile ē ois hō. Sed hoc ultimū est mani festē Boetii. q̄ exp̄lē p̄bat tales p̄pōes. in quib⁹ p̄dicāti est ecclē subiecto ē fallas. cū eīm dico hō est oē r̄sibile. vel ois hō est oē r̄sibile. significo q̄ q̄libet p̄icularis hō est oē r̄sibile. Ut p̄tradicitoria illa hō est r̄sibile vel ois hō est oē r̄sibile ē ver. sicut p̄t in spicēt. Attende tertio. q̄ oē sineat hegreuma p̄sūtū in p̄dicato redit in ydem p̄tate p̄dicati. rest p̄t p̄dicari. P̄t q̄ sūt tūc ex veris possit sequi fallū. Verbi grā. si dicat nullus hō est ois hō. iste hō ē hō si hoc signū ois in p̄ma p̄pōe nō estit p̄dicati op̄or̄ terit sic ḡludere. iste hō non ē hō. que ē falsa ē ipsoſtib⁹. Sūt p̄fīc. q̄ sineat hegreuma nūnq̄ hz respectū ad p̄cedens. aliter negatio sequēt p̄pōem facere posse. p̄pōem negatiū. sicut ē negatio p̄cedens. q̄ sineat hegreuma additū p̄dicato no determinat ip̄m ē cōparatione ad subiectū. q̄ nullū sineat hegreuma additū p̄dicato ē p̄dicati. sed p̄t p̄dicati. cū determinat̄ absolutū intellectū termi cui additū. Et ita iste terminus sineat hegreumātī nō est sineat hegreumātī us respū p̄dicati. q̄ ip̄m ē altera p̄t p̄dicati. Sz sineat hegreuma additū subiecto no est p̄t subiecto. q̄ determinat̄ illud cui additū in p̄tatione ad p̄dicatū. et p̄t p̄t ista p̄pō hō est ois hō sic est querenda. ens qd est ois hō ē hō. Attende q̄rto. q̄ signū vle vel p̄ticularē p̄uenienti p̄ponit in subiecto. eo q̄ subiectū hz modū materie p̄dicati aut modū forme. Sed diatributio vel restrictio q̄ sunt p̄ signū vle ē p̄ticularē pot̄ p̄uenienti materie q̄ forme. sicut pot̄ p̄uenienti illi qd hz modū materie q̄ illi qd hz modū forme. sed tñ nō ē in cōuenienti sineat hegreuma p̄ponit a pte p̄dicati. Ut p̄t aresto. sepe reitur signo a pte p̄dicati. ut dicēdo anima est actus quidā.

DIC PRIMMO lare in p̄pone affirmari. ua znegatia p̄nt ponit a pte p̄dicati. P̄t ex dictis. possum q̄m dicere sortes ē nullus alius. hō est ois hō. tēs. Dicēdo q̄ nō solum in aliq̄ p̄pō affirmationā p̄dicatū aggregatū ex termino cōt̄ signo vli. sed etiā in aliq̄ p̄dicatū vle vlr sumptū. P̄t p̄mo de ista. ois hō est ip̄semēt. in q̄m ois logicos p̄dicati supponit distributio. quis hoc sit distributio sigillata. Et sūt p̄t de ista tñ hō est al. in q̄ p̄dicatū supponit distributio. q̄ al. non valeat hoc p̄na. tñ hō est al. q̄ omne alal ē hō. eo q̄ argueat a non distributio ad distributio. sicut de se p̄t. Dicēdo. q̄ aliq̄ p̄pō negatiū ē vera in q̄ p̄dicatū aggregatū ex termino cōt̄ signo vli. sūt affirmatio. sive negatiū. sicut p̄t de istis null' hō est ois homo. Ecclēsia aliq̄ affirmatio ē vera in q̄ p̄dicatū aggregatū ex termino cōt̄ signo vli collectivē cōt̄. sicut p̄t

de istis dōs ap̄st̄ dei sunt omnes apostoli dōt. Dicē q̄to. q̄ nulla p̄pō affirmatio est p̄a cuius subiectū supponit p̄ plurib⁹. et totale p̄dicatū ē aggregatū ex termino cōt̄ signo vli affirmatio distributio cōt̄. ita tamē q̄ termino cōt̄ signo vli supponat p̄ plurib⁹. q̄ si nō tñc posset forte p̄pō esse. vt dō hō est omne albi. Et dico notant̄ (cuius p̄dicatū totale) q̄ bee p̄t esse vera. ois hō videat om̄ equū. tñ a pte p̄dicatū termino supponet p̄ plurib⁹ ad dīcī signū vle. Dicēt tñ aliq̄ q̄ talis p̄pō affirmatio p̄t esse p̄t. si p̄dicet aggregatū ex signo vli et termino cōt̄ non h̄tēt actu. supponit p̄ plurib⁹ ap̄titudinalē. eo q̄ iste terminus fētū nō restrīngit in aliq̄ istaq̄ ad standū p̄ extitib⁹. Et ideo p̄t supponere p̄ fētū cōt̄ sunt et fētū. Et p̄ p̄s p̄dicatū p̄pō sunt fētū. Dōm finalē. q̄ aliq̄ p̄pō affirmatio uā est p̄a. cuius subiectū et p̄dicatū est vle vlr sumptū. sicut p̄t de istis. ois hō est ip̄semēt. vel tñ hō est al. nec vult aliud dicere Aresto. nisi q̄ nulla affirmatio ē vera in q̄ de vli. id est termino actuali supponēt p̄ plurib⁹ p̄dicatū aggregatū ex h signo ois et termino cōt̄ supponēt p̄ plurib⁹. sicut dō ois hō est omne al.

Quarta. vix tñm' cōt̄ supponit p̄pō de Q̄ Op̄tū supponat tñm' p̄pōt. Dicē p̄t q̄ tñm' cōt̄ i cōt̄ signū p̄pōt. sūt de p̄tisue de p̄terēto aut defuturo suppo. p̄ q̄bus cōt̄ supponit. sūt ex p̄tib⁹ sūt n̄ existib⁹. q̄n sibi nō addit̄ immediate aliq̄ definiat̄. Abens ad sup̄ vñ dīcēt p̄tis. Probat p̄t sic q̄ si tñm' cōt̄ staret tñm' p̄pōt. seq̄ret q̄ oēs tales cōt̄ fētū dom' fit. hō ḡnat. q̄ fētū illud fieri qd ē. qd ē fētū. q̄ fieri ē via a n̄ ce ad cē. et p̄ p̄s qd ē nūc nō fit. si at̄ oēs tales cōt̄ fētū seq̄ret q̄ oēs iste cōt̄ fētū dom' ē fētā. hō est ḡnat. q̄ fieri ē fētū cē nō s̄tētēdē. et p̄ p̄s ista p̄pō est p̄a. q̄cqd fētū ē. est nō fētū. Sedo sic q̄ bñ seq̄ret antīp̄s currat. q̄ hō currat. q̄ minor p̄tis tñ cēt p̄na ē enccaria. I. antīp̄s ē hō. q̄ hō in p̄t te potest stare. p̄ antīp̄o. et p̄ p̄s p̄t qd nō existit. Tercio sic. q̄ terminus p̄mo supponit suū significatū in p̄pōne. n̄li ex eo q̄ supponit est idē significato. alioquin nulla vli eset vera. q̄ eq̄liter supponit p̄ supponit q̄ eq̄liter se h̄tēt ad significatū termino cōt̄. sed h̄tēt modū sunt cā existēta q̄ nō existit. Quarto sic. q̄ n̄li sic seq̄retur q̄ ista cēt fallā cōt̄ impossibilē. aliquo d̄ens nō est. qd ē fallū. q̄ antīp̄s ē ens. et tñ nō est. Dicē secēdo q̄ terminus cōt̄ distribuit p̄ oib⁹ in q̄cqd cōt̄ signū p̄pōne sunnit. Et hec cōt̄clusio p̄batur sic. q̄ qd cōt̄ signū supponitū infert suū cōmune. respectu cuiuslib⁹ q̄ p̄dicatū. et infert ex suo cōt̄ distributo. Vtrobīc̄z minor ē intelligēda. In qua sez cōt̄ p̄dicatū de suo supponito cū hoc p̄pō est. ē enccaria. q̄ cōmune distribuit p̄ quoq̄ signū supponito. Lā autē hū ē. q̄ cōmune q̄t̄ non specificat per aliq̄ immediate additū supponit absolute suū significatū. q̄ eq̄liter supponit p̄ oib⁹ q̄ eq̄liter se h̄tēt ad suū significatū. Hec autē sunt cā existēta q̄ nō existēta. q̄ p̄t oīnib⁹ eq̄liter supponit. nec alt̄ quod p̄dicatū ipsum p̄trabit. q̄ contrahens et contracatum debet ponit ex pte eius dē extremi. subiectū autē p̄dicatū non tenet se ex pte eius dē extremi. q̄ cotinuit̄ intelligere p̄dicatū sub q̄cqd rē inē subiecto. p̄ quib⁹ signū supponit cūtētūq̄ vētātē. vel p̄ onib⁹ hō. q̄cqd cōt̄tingit significare. Et p̄ p̄s p̄dicatū nullam roem supponēt tribuit subiecto.

Questiones libri peribermeniarum

Ad rōnes

Sin oppositū. Ad prīmā et scđam p̄t̄ solutio ex dictis. Sed ad scđam dīcunt alii qui q̄ ille p̄nōnes scripte sunt ḡdicto: si sīnt scripte ab eodē. nec p̄nī simul ē vere vel false a quocūq; legantur. q̄ sicut p̄nomina vocalia p̄me persone nūq; supponit nisi p̄ illis q̄ ea p̄fertur. si nēc scripta sup̄ponunt nisi p̄ illis q̄ ea scriperit. Et si dicat p̄tra hoc. q̄ sepe aliq̄s scribit līras obligatorias p̄ alio. aut etia legit. t̄nī p̄nomina p̄me p̄sonae ibi posita nō sup̄ponunt p̄ eo. q̄ aliter obligaret ipse seipm. Dicit ad hoc q̄ in illo casu illa p̄nomina nō supponit p̄rie nīlī p̄ legente aut scribente. t̄nī ex vīlo loquēdī ḡmīlū ē q̄ ipsa īm̄p̄ne supponit p̄ eo nō ē cūr̄ fit obligatio p̄ter hoc q̄ non oēs sc̄iunt scribere aut legere. aut p̄ter aliqd aliud b̄mōt. Alio dicit q̄ p̄nomina p̄me p̄sonae sunt pura sincat hogre umara. nec p̄nī est subiecta enūciationū. Et t̄nī si p̄sumant semp̄ os subiectis ligere aliq̄s subiectū. t̄nī in pariete scribat hec p̄ ego sum iobānes. t̄nī intelligit q̄ ego iobānes sum iobānes. Et si pat̄z q̄ ille due nō sunt vere aut false. vel in ipsiis nō est idē subiectū. t̄nī p̄nī nō sunt ḡdicto: nec sūt p̄cīe eiusdē subiectū p̄dīcati. Et quis nō oporteat p̄ter h̄ q̄ ḡdicto: q̄ p̄doe ab eodē p̄ferātur vel legant. hoc t̄nī oīz q̄ p̄ter variationē legētis p̄fērentis. aut talis aut loci varietis veritas p̄p̄nis.

Ad terciā dicit p̄cedendo aīs p̄ p̄ma p̄te. ied p̄ se tunda p̄te distingueñdū est eo q̄ p̄ tpe & simul p̄t̄ def̄minare hoc verbū p̄nī. t̄nī erit similitas potest. et sic tam aīs q̄ p̄nī est verum. sicut p̄bat argumentū Alio p̄nī def̄minare h̄ verbū esse. t̄nī erit p̄na sī multat. t̄nī tam aīs q̄ p̄nī erit fallū. licet em p̄ne ē p̄. nō t̄nī p̄nī ē sīl̄ vere. Ad quartā negat̄ minor. t̄ ad elī p̄bationē p̄ p̄ma p̄te. q̄ tā aīs q̄ h̄ recte iudicat. sī nō seq̄t̄ur q̄ iste due ḡdicto: sīt̄ sīl̄ vere. tribul⁹ h̄ est lapid⁹. t̄ h̄ tribul⁹ nō est lapid⁹. q̄ aīs nō iudicat q̄ h̄ tribul⁹ est lapid⁹ simpl⁹. sī q̄ sit lapid⁹ sīt̄. Sīt̄ h̄ iudicat q̄ nō est lapid⁹ sīt̄. t̄ h̄ to tu est verū. sī ex istis reç̄t̄ iudicis nō p̄t̄ h̄t̄ nīlī q̄ ille due sūt sīl̄ vere. tribul⁹ ē lapid⁹ aīsno. t̄nī lapidus h̄o. Ad p̄bationē minoris p̄ scđa p̄t̄ q̄n̄. p̄bat q̄ iste due sūt sīl̄ false. ego dico fallū. ego nō dico fallū. q̄ affūmatua est falsa casu stāte. q̄ equaliter h̄t̄. ego dico aliqd aliud fallū ab isto. ego dico fallū. q̄ est falsa. sī sua negatiua. sī ista ego nō dico fallū. ē vera. q̄ eq̄pollet isti vere. ego nō dico aliud fallū ab ab h̄ falso. t̄ hec mīla fundat̄ in hoc p̄n⁹. q̄ p̄ nunq̄ p̄ supponere p̄ toto. sī hoc p̄n⁹ improbatū fuit in tractatu de insolubilib⁹. t̄o p̄cesso casu posito ista ēt̄ falsa ego dico fallū. ista t̄nī ḡdictoria nō ego dico fallū. est sī. T̄nī ista p̄p̄ ego dico fallū casu posito sīt̄ se esse verā & se ē falsam. t̄ ideo falsificat̄ seipm. Sīt̄ de hoc videad longū in tractatu de insolubilib⁹

In h̄ vltimo ca⁹ h̄i⁹ tractat̄ oīd p̄bs q̄liter se habēat enūciationes q̄ ad ē vere def̄minate vel fallū. Et diuidit̄ in duas p̄es p̄ncipales. in p̄ma oīd q̄ h̄bus ḡdictorijs nūt̄ q̄ vna p̄s ē def̄minate vera. et alia def̄minate falsa. dīcēs q̄ in oīb⁹ ḡdictorijs de p̄sentī & de p̄terito nēc ēt̄ vna p̄em esse verā. & alterā esse falsaz. siue sint de subiecto singulari siue vīli. t̄nī in subcōtrarijs h̄ nō est nēc sicut dīcēt̄ p̄s. (In singularib⁹ p̄o) in hac scđa p̄te oīt̄ q̄bus ḡdictorijs nō

quent̄ q̄ vna p̄s sit def̄minate vera. & alia def̄minate falsa. dīcēs q̄ in singularib⁹ & futuris. i.e. in ḡdictorijs de futuro p̄tingēti nō est nēc alterā p̄em ē def̄minate vera. & alterā def̄minate falsam. Probat talis rōe. q̄ sī oīs affirma° vel negatio ēt̄ sīa vel falsa. sp̄t̄ def̄minate. leq̄ref q̄ oīa de necessitate evenit̄. sed p̄nī est fallū. q̄ vīns. p̄nā. p̄bat duab⁹ rōmī. Prīma q̄ posito casu q̄ aliqd dicat h̄ erit. & aliqd dicat hoc nō erit. si oīs affirma° sit sīa vel falsa def̄minate nēc ēt̄ alterū ipsoꝝ vēz dicere. cū nulla affirma° sit sīa & falsa. Et si nēc ēt̄ alterū ipsoꝝ dicere vēz. ergo aīcē rō necessaria erit. t̄ sic omnia de necessitate eveniunt. Sedaz p̄nāz. p̄bat p̄sile in illī de p̄nt̄. q̄ si ē vēz dicere albū ē nēc ēt̄ albū ē. & si vēz ē dicere. albū nō ē nēc ēt̄ albū nō ē & t̄z. et si ēt̄ albū ē affīmare albū ē. et si nō ēt̄ albū ē negare albū nō ē. et si nō ēt̄ albū affīma Albū ē mēt̄. et si affīma Albū ē mēt̄ Albū nō ē. q̄ aīs si aliqd ipsoꝝ & vēz. alterē ipsoꝝ nēc ēt̄. et si oīa de necessitate evenit̄. et p̄z nīlī fieret a casu aut ad vīz liber. Illō em̄ sit ad vīzlibet q̄d nō maḡ ē detinat̄ ad ēt̄ q̄d ad nō ē. ita q̄ nō maḡ. lebz vt siat q̄d vt nō siat. sīcū neccitate sit illū q̄ affīmat̄ illū q̄ negat̄ sīm̄ dīcēt̄ res ēt̄ def̄iate ad ēt̄ ad nō ē. (Ampli) si albū ponit̄ scđaz rōe. q̄ sī oīs affirma° vīl̄ nega° sit def̄iate vera vīl̄ falsa. t̄cū ēt̄ nūc ēt̄ albū sp̄t̄ fuit vēz dicere. h̄ erit albū. et si sī nō potuit̄ nō fieri albū. & si nō potuit̄ nō fieri albū ē possiblē fuit ip̄m nō fieri albū. Si sī possiblē fuit nō fieri. nēc ēt̄ fuit ip̄m fieri. et p̄z nīlī oīs affirma° vīl̄ nega° sit def̄iate sīa vel falsa. oīa q̄ futurā sunt nēc ēt̄ fieri. & de necessitate evenit̄. & p̄nī nīl̄ bil erit ad vīzlibet neq̄s a casu. q̄d q̄d fit a casu nō fit et necessitate. (Autero nec) i hac scđa p̄t̄cula ponit̄ p̄bs talē p̄zelusionē. In ḡdictorijs de futuro p̄tingēti nēc ēt̄ alterā p̄em ēt̄ vera. & nō p̄t̄ dīcē q̄ neutra sit sīa. Probat duab⁹ rōmī. p̄ma q̄ si affirma° sit falsa negatio ēt̄ sīa. & si negatio ēt̄ falsa affirma° erit sīa. q̄. &. Sedaz rō quā tagit ibi. (Aīlīcū atē) ēt̄ talis. si neutra ē vīa tollet̄ p̄tingēs ad vīzlibet. Nā sīm̄ ē dicere q̄ a liqd ēt̄ albū. oīz q̄ sit albū. & si sīm̄ ē dicere q̄ aliqd ēt̄ magnū. oīz q̄ sit magnū. & si erit cras sīm̄ dicere q̄ sit albū. cras erit albū. & si sīm̄ ēt̄ dicere q̄ neḡt̄ erit neḡt̄ nō erit. oportebit̄ neq̄s ēt̄ neq̄s nō ē. q̄d ēt̄ rōem̄ cōtingēt̄ ad vīzlibet. si pat̄z de nauali bello q̄d neq̄s oīz fieri neq̄s nō fieri. Et q̄d cōcludit̄. q̄ si nēc ēt̄ in ḡdictorijs de futuro p̄tingēti siue sint de subiecto vīli siue singulari alterā p̄em ēt̄ vera & alterā ēt̄ falsaz. sp̄t̄ def̄iate. leq̄ref q̄ nīl̄ erit ad vīzlibet. si oīa fieret & erit ex necessitate. & p̄nī nō oportebit̄ nos neq̄s p̄siliāri neq̄s negotiari. q̄ siue h̄ fecerim̄ siue nō. illud t̄nī q̄d est futurū erit. (Aīlīcū) Eīcū p̄dicta remoꝝt̄ p̄bs duas canillatōes. P̄t̄ia est h̄ scđam rōem̄. dīcēm̄ ēt̄ in scđa rōem̄. q̄ si oīs affirma° vīl̄ negatio sit def̄minate sīa vel falsa. leq̄ref q̄ de oīz q̄d nūc ēt̄ albū sp̄t̄ fuit dicere h̄ erit albū. posset aliqd dicere q̄ hoc ē vēz in p̄p̄nī tpe. sī nō in remoto. t̄o remouet̄ hāc casū vīllationē dīcēs. q̄q̄atū ad t̄p̄s nīl̄ refert. etiā si aīs mīlesimū anni dīcēt̄. Sedaz canilla° est h̄ p̄ma rōe in q̄dīcēt̄ q̄ si aliqd dicat h̄ erit. & aliqd dicat h̄ nō erit. nēc ēt̄ aliqd eoz dicere sīm̄. posset aliqd dicere q̄ h̄ sequit̄ erit eo q̄dīcēt̄ ḡdictoria. sīt̄ nīl̄ dicere nīl̄ leq̄ref. p̄bs remouet̄ hāc canillatōes dīcēs. q̄ siue aliqd̄ affīmauerit̄ siue negauerit̄ nīl̄. p̄pter h̄ muratur in re. nō ēt̄ p̄pter nōlī affīmāre l̄ negare res erit vēz

non erit. nec in millesimū annū magis q̄ in quātibz
tpe. Et cū dī (Quare sic) resumit media p̄dictaz rō
mū. Q̄ si hec i hac q̄ta p̄te pbat phs q̄ incōueniē
tia p̄us illata sunt i possibilia. s. q̄ oia futura de nccī
tate euēnīat. et q̄ nihil fiat ad vtrūlibet negs a casu. et
h̄ duabz rōntibz. Pria ē. q̄ nos sum⁹ p̄n⁹ futuroz eo
q̄ cōsiliamur atq̄ agim⁹ altqd. q̄ nō oia euēnīat de
nccitate. Secda ro. multa sunt q̄ nos p̄ actu sunt. imo
p̄nt cē et nō esse fieri. et nō fieri. ut possibile ē bāc vēste
incidi et nō incidi. sed p̄us exteri. Silt possibile ē ea z
nō exteri. nō em̄ et p̄tingens cā p̄l⁹ exteri. n̄l̄ cē pos
sibile ea nō incidi. q̄ non oia de nccitate euēnīat. sed q̄
dam sunt ad vtrūlibet. q̄ nō magis se h̄nt ad esse q̄
ad nō esse. et quedā sunt vt in pluribz. vt p̄tingētia na
ta. et q̄dam vt i paucioribz vt p̄tingētia rara. (Tḡit
esse) In hac q̄ta p̄e ondī quo p̄atoes se habeat ad ve
ritate vel fallitatem. Pro eius declaratioz p̄mittit quo
res h̄ ad nccitatē. et p̄ quo q̄m se et absolute se h̄ ad
ad nccitatē. sed quo per sp̄ationē ad opposita sua
Res em̄ se h̄nt ad nccitatē p̄m se et absolute. sic q̄ nō
sunt nccātoz simplr. s̄ ex suppone. q̄ oīne q̄d est q̄n est
nccē est cē. et oīne q̄d est q̄n est nccē est non cē. sed
nō oīne q̄d est nccē est cē. nec oīne q̄d non ē nccē est nō
esse. nō em̄ est idē aliqd nccē cē q̄n est. et aliqd simple
nccē esse. Silt nō est idē aliqd nccē non cē q̄ nō ē. et
aliqd simplr nccē non esse. Res aut̄ se h̄nt ad nccitatē
et p̄atoes ad opposita. sic q̄ nō sunt nccātoz simplr
sed ex disiūctione. illud em̄ q̄d nō h̄ determinata rō
nem nccitatē sit nccātūm sub disiūctione ad suum
oppositū. vt nccē est nauale bellū cras esse futurū. vel
non cē futurū. s̄ non cōmplr et absolute nccē ē nauale
bellū cē cras. sed tpm futurū esse vel nō esse nccē est.

(Quare quidē) finali phs ondī ex p̄dictis q̄liter
ordes se h̄nt ad veritatem et falsitatem. Et dī q̄ silt se h̄nt
in rebz in enūciationibz. q̄ sicut sunt q̄dam res q̄ nō
sunt determine ad cē nec ad nō esse. cuiusmodi s̄t ilz
le q̄ sunt ad vtrūlibet. ita etiā sunt alīc enūciationes
q̄ nō sunt determine ad veritatem et falsitatem. et sicut
sunt q̄dam res q̄ nec sunt sp̄ nec sp̄ nō sunt. sed vna ē
sub disiūctione ad alīa. ita sunt aliquē p̄ditiones in
quibus nccē est alterā p̄tem esse verā vel falsam. s. banc
vel illā. non tñ est nccē illā p̄tem esse verā et alterā fal
sam. Ex p̄dictis inferri duo correlarijs. p̄lm̄ tāgitur
ibz (Quare manifestū) et est. q̄ nō in oībus p̄dictorij
nccē est vna p̄tem determine et verā et alterā determine
false. Secdm̄ cor. relatiū ē. q̄ nō est sile de p̄tra
dictorij de p̄senti. et de p̄dictorij de futuro p̄tingēt.

Licet hunc textum.

Attende primo

q̄ questio
nā p̄trac
rat aresto.
Intelligēda ē de p̄pōnibz singlā r̄b̄ q̄ sunt simplr vne
et futurū in materia p̄tingēti. Uñ xp̄ penes ei⁹ q̄d di
tate dividit in vna et plures. simplicē et p̄positaz. sed
penes qualitatē affirmatiuā et negatiuā. penes q̄
titatē in vien particularē indistinctiū et singularē. pe
nes temp⁹ in p̄pōnē de p̄senti p̄terito et futuro. et pe
nes materia in p̄pōnē necessariā p̄tingētē et impossibili
tē. vel in p̄pōnē q̄ est in materia naturali p̄tingētē
vel remota. Uñ illa diuisio attendit penes habitudi
ne predicationis ad subiectū vel ecōtra. q̄ ḡ veritas nō eo
de modo se h̄nt in nccātūs et p̄tingētibz. p̄ntibus p̄te/

tis et futuris. ideo h̄uenēter p̄ponit questionē Attē
tendē scđo. q̄ sicut refert Boeti⁹ in cōmento magna
fuit discor̄dia inter peripatheticos et Stoicos de futu
ris p̄tingētibz. Peripatheticī cū quoz Aresto. fuit
p̄nceps. et casum et liberi arbitrii iudicium et nccitatē
rebus q̄ sunt queq̄ agunt p̄m cū grauissima auto
ritate. p̄m cū agrestissima rōme p̄firmant. Stoici aut̄
oia quidē nccitatē et p̄uidentia fieri puratē id qd̄ ex
casu fit. non s̄m ipsi fortune naturā. sed s̄m nōtraz
ignorantia mentiunt̄. idē em̄ casu fieri puratē qd̄ cum
nccitatē sit ab oībus cum ignorat̄. Et̄tra illos aut̄ v̄
detur h̄ arguere Aresto. nam Stoici omnia nccitatē
damnates liberū volūtates arbitriū custodire conant̄
dicunt em̄ naturali alī q̄dam animā habere voluntatē
ad quā p̄pia ipsi⁹ natura impellit. p̄ipatheticī aut̄
nō in nobis s̄t in ipsa natura posuerūt vt quedā cēnt
possibilia fieri. et cēnt possibilia nō fieri. Attende terz
cio et triplex ē p̄tingētē. quoddā est p̄tingētia raru. et vt
i paucioribz. vt q̄d euēnit a casu vel a fortuna. vt si q̄s
fodiens sepulchrū inueniat et tesaurū p̄r intentionē
Aliud ē p̄tingētia ad vtrūlibet. qd̄ se z nō magis se h̄nt
ad vna p̄tem q̄d ad altā. sicut illa q̄ sunt ex mera lib
tate arbitrii. Terciū est p̄tingētia frequenter sue natū.
vt boitem canescere in leucetate. Unū hoc p̄tingētia cue
nit a natura q̄ uniformis ogatur vel sp̄ vel frequētē.
Unū Boeti⁹ in p̄mo dī. p̄tingētia est qd̄ cum aut
casus fert aut ex libero cuiuslibet arbitrio et p̄pia vo
luntate venit. aut facilitate nature in vtrāq̄ p̄tem re
dire possibile ē. vt fieri et aut nō fieri. Attende q̄rto
et istud totū disiūctū (nccātūm vel p̄tingētē) p̄f
sio em̄ circuloquens passionē p̄ueritiblē. passiones
aut̄ p̄ueritiblē et in plurimū dicunt̄ immediate de
ente. eo q̄ ens h̄ ad p̄ceptum simplr simplicē. ideo nō v̄
detur p̄ quod mediū demōstrentur nccātūm vel con
tingētē de ente. n̄l̄ capiēdo priorē passionē per quā de
montretur passio posteriorē inesse subiecto. Difficile ē
aut̄ videre que passio sit prior. nec videtur q̄ p̄s
missi essent notiores cōclusionibz. potest ramen in
passionibz disiūctis extremū minus nobile demon
strari in esse p̄ extēmū magis nobile. vt si aliquoc
ens sit nccātū. oz aliqd esse p̄tingētia. Unū Aresto. ar
guens in hoc loco p̄tra nccitatē futurorum nō inducit
aliqd impossibilium hypothēsi. sed dicit ad impossibile
mantelē. s̄c q̄ nō op̄eret negotiari. et ideo nega
tes talia manifesta indigēt pena vel sensu. q̄ s̄m aut̄
cēmā p̄no metaphysice negātes primū p̄n⁹ sunt vñ
pulādi et p̄burendi quāles credāt et nō est idē p̄buri et
nō p̄buri. vapulare et nō vapulare. et isti q̄ negāt alī
q̄d ens esse p̄tingētia exponēdūt sunt tōrētis quāles cre
dāt et p̄cedant q̄ possibile est eos torētū sic nō torētū

Querit. Uñ aliquā p̄pō de futuro cō
tingētē sit determine vera vel
falsa. Arguit p̄mo q̄ sic. quia
hec est determine vera dies iudicij erit. et similiter
hec. sol orietur cras. et tñ sunt de futuro contingentē.
ergo r̄c. Et confutat̄. quia hec disiūctua est de
terminata vera. sol orietur cras vel non orietur. ergo alte
ra pars est vera determine et non ista sol non orietur
cras. ergo ista p̄positio est vera. sol orietur cras
nificat aliter q̄ sit in re. ergo est falsa. Lenet p̄na. q̄

Questiones libri

perihermeniarum

dicit hic in l. q. orationes vere sunt quae ad modum et res Sed auctis p. q. positio de futuro significat nunc. q. res habebit esse determinatum qd est indeterminatum. q. significat aliter qd est. Confirmatur per Boetium hic inamento. q. dicit q. hoc iurale bellum erit cras. qd si ne cessit sit futurum. prouinciat. qd si euerit non nunc verus est q. dicit. quia qd contingenter euenit dicit de necessitate euenire. vii non in euentu rei est fallitas sed in predictationis modo. Tercio sic. omne futurum de necessitate eueniet. q. omnis positio de futuro contingenti est determinata vera. Tunc p. q. omne qd est de necessitate futurum de necessitate eueniet. sed omne futurum est de necessitate futurum. ergo omne futurum de necessitate eueniet. Confirmatur. quia p. h. in textu. omne qd est necessitate est esse qd est. q. omne qd est necessaria erit qd erit. sed omne futurum erit quod a deo erit. q. omne futurum necessario est esse. et sequens omne futurum de necessitate eueniet.

Quarto sic. hec positio est determinata vera vel falsa. sortes curret cras. q. aliquid positio de futuro contingenti est determinata vera. Tunc p. q. quia aut de sortes curret cras aut q. non curret cras. aut nullum aut virtus. Non est dicendum q. nullum. quia dicitur non posset plus de futuris contingibus qd sortes vel plato. Nec est dicendum q. sciat virtus. qui nihil sciunt nisi verum. et ambo contradictionia non sunt simul vera. Si autem sciat q. sortes curret cras. ergo hec est determinata vera sortes curret cras. ergo hec est determinata vera sortes curret cras. sequentia tenet. quia si non esset determinata vera tunc scietia dei est falsa et de ceperitur. qd est magnus inconveniens. Confirmatur. q. si sortes debeat cras currere tunc deus scivit q. sortes curret cras. et hec sequentia est bona. deus scivit heri q. sortes curret cras. ergo sortes curret cras. auctis est necessarium. ergo p. q. qd autem auctis sit necessarium p. q. qd est una positio de posteriori vera. q. omnis talis est necessaria. g. r. In opere arguit auctoritate p. h. in textu Pro solutione isti questionis soluta sunt quatuor questions

Questio prima

Utrum p. de futuro contingenti sit aliquiter determinata vera antequam ponatur in esse. Pro cuius solutione attende primo. q. aliqua positio dicitur determinata vera tripliciter. Uno modo q. necesse est eam esse veram. vel i possibile est eam non esse veram. et sic positio necessaria est esse vera. Secundo modo dicitur determinata vera. q. p. illo instanti. p. qui est vera non potest esse falsa. et sic p. o. ones contingentes de verbo presentis tamen sunt determinatae verae. Tercio modo dicitur determinata vera sic q. non est falsa. potest tamen esse falsa. p. illo instanti p. quo est vera. Et sic positio de futuro contingenti potest dici vera. Et opposito modo potest dici de falso. Attende secundo. q. duplex est indeterminatio. qd am est se tenens ex parte causa. et aeterea illa est se tenens ex parte effectus. Attende tertio. q. indeterminatio se tenens ex parte cause est duplex. qd am est est de inesse. Et de illa qua causa est indeterminata ad agere vel ad non agere. et est de inesse. eo q. respicit extrema ratio de inesse. Alia est indeterminatio de possibili. qd am est causa est indeterminata ad posse agere et ad posse non agere. et vocatur de possibili. q. respicit extrema ut sunt possibilias. Attende quartio q. indeterminatio se tenens ex parte effectus est duplex. qd am est indeterminatio de inesse. qd am est effectus est indeterminatus ad predictum. Aliam est indeterminatio de possibili. q. effectus est indeterminatio

tus ad posse predictum. et ad posse non predictum. Indeterminatio vero de inesse posterior est illa de possibili. sicut agere est posterior ad posse agere. Sicut dictum de determinatio-

Q. qd liber effectus p. in gens antequam ponatur in esse

Dic primo natione de inesse. sic q. ista est vera antea p. erit. antequam p. ducatur antea p. in esse. P. q. nihil est sciunt nisi sim q. est verum. sicut de determinata ante p. fore. ergo ista est determinata vera antea p. erit. Si enim dicitur non potest determinata ante p. fore. sed tamen indeterminata est sub distinctione futura contingencia sequitur. q. ita certam noticiam possemus habere de futuris contingibus. sicut deus b. sed p. est fallum. g. r. P. tamen p. de quoque futuro contingenti nos sciunt sub distinctione non q. erit vel non erit. Et confirmatur. q. hoc agens p. electione p. determinat illud qd ponatur inesse. sed tale est contingens futurum. ergo futuro contingenti non repugnat esse determinatum antequam ponatur inesse. Dic secundo. q. nullus effectus contingens est determinatus determinatio de possibili. sicut est indeterminatus. Parce q. illud qd fieri et non fieri. sicut est non esse est indeterminatus determinatio de possibili. sed qd liber effectus contingens est benevoli. dicit enim contingens q. p. esse et non esse. sicut voluntas quam vult tunc est ibi determinatio de inesse. et sic elicit actu voluntatis q. non elicere actum nolendis sibi oppositum. et tamen statim illa determinatione voluntas p. velle et non velle.

Dic tercero. q. p. de futuro contingenti est determinata vera tertio modo. non primo nec secundo. Parce ex dictis. licet enim non cognoscamus determinata q. p. sit vera et q. falsa. hoc tamen potest cognoscari ab illo intellectu q. natura optimi nouit. et non aliter facta qd fienda. q. est de gloriosus. q. non nouit ola antequam sicut p. Daniel. In. Dic quarto. q. cum indeterminatione de possibili sit contingencia. q. in illo stat p. contingencia. q. positio ponit tota ratione contingente. sicut positio indeterminatione de possibili ponit tota ratione contingente. g. r. Dic quinto. p. q. contingens est qd p. esse et non esse. ista est pertinente ad determinatos de possibili. Et ex istis p. q. etiam non dicitur contingens. ex eo q. inde terminata indeterminatione de inesse. de enim glosum est etiam determinata determinatio de inesse. et tamen quicquid causat ad extra. contingens est libere causatus. sicut sufficit q. sit in determinata indeterminatione de possibili. ita scilicet q. possit causare et non causare. dato etiam q. nunquam non causare illud quod non determinauit.

Questio secunda

Utrum omnes qd est q. est esse necesse est esse. Pro cuius solutione attende secundum. q. hec deo qd p. accipi duum. uno adverbialiter. alio p. intentionaliter. ita quae haec p. intentionis sit. Tunc de Boethio in primo libro de syllologismis hypothetis. q. ita p. fieri p. additionaliter cuicunque deo cuicunque sicut cuicunque deo fieri. hec enim cuicunque currit hoc est. est additionaliter. sicut ista si hoc est. ait. et sunt eiusdem praetatis. Potest autem id est esse indicium de hac deo qd. sicut de hac deo cuicunque ut manifestum est. Et ex his p. q. in predicta p. pone qd p. tenere intentionaliter vel adverbialiter. Et haec p. fieri ad questionem. q. si qd p. tenetur intentionaliter. sic p. esse conditionaliter vel de conditionali extremo. Si sit conditionaliter. adhuc p. esse duplex. eo q. necesse dicere p. necessitate p. tamen. et sic est vera. q. sensus est hec est necessaria si omnes qd est ipsum est. Ut etiam omnes quod est si est. Ut etiam potest denotare necessitatem

Sequuntur. et sic est falsa. quia denotat qd si aliquid sit quodcumque sit illud ipsum de necessitate est. Si sit de conditionato extremo. hoc est dupl. qd vel pte esse de conditionato pdicato. et sic est vera. qd sensus est de quo cum veru est dicere qd est. de illo veru est dicere qd necario sit dum est. Et si sit de conditionato subiecto est falsa. et sensus de quo cum veru est dicere qd est. de illo veru est dicere qd necario est. et adhuc aliquid pdicato. sensus pte distinguui penes sensum positum et diuisum. sicut pte in sicut in hebreos 10. Si atq; qd terminas adverbialiter pdicata pte est distingueatur. eo qd capi in sensu diuisio autem pte. Si accipias in sensu pdicato. tunc sensus est qd hec est necario. omne qd est qd est. et sic est vera. Vel in sensu diuisio. et h dupl. qd vel est pdicatio. et sic est ualer huic copulatiue. oecum qd est aliquid est. et oecum est necario est. et sic ipsa est falsa. qd sedis pte est falsa. vel pte est de pdicatu subiecto. et sic hoc est qd est qd est se tenet ex parte subiecto. et de eo denotat verificari esse sub modo necessitatis. et sic itaq; est falsa. vel de pdicatu pdicato. et tunc qd est subiectum. et totius residuum se tenet a pte pdicati. et sic finis alius est vera. et finis alios est falsa. Qd pte qd bni sequitur oecum qd est necitate est qd est. Et sortes est. qd necitate est qd est. et conclusio est impossibilis. Gallic pte missar. et nemo gmaior. Qd at conclusio ut ipsa posibilis pte. qd cum ipsa sit singularis bni termini singulariter incoplexus p subiecto pte. tunc si ipsa est vera in sensu diuisio. ipsa etiam est vera in sensu pdicato. Et sic hec erit necaria sortes qd est. Et hoc est falsum. qd ad ea sequuntur sortes aliquid est. et ultra. Et sortes est. Et ista est falsa sortes qd est. si sortes non sit. Et pte non est necaria. Et iuste finis huius modi dicendi si ipsa sumatur in sensu diuisio. et qd stat adverbialiter. tunc quoque modo sumatur semper ipsa est falsa.

Questio tercia

Utrum stante fallibilitate scie diuine. sit prtingens in rebus. et liberum arbitrii in hominibus.

Pro cuius solutione attende pmo. qd prtingens in hominibus qd potest esse et non esse. ita qd res de prtingens qd non necario est. nec necario non est. sicut pte bni ex distinctione prtingens data a pte pmo pte. Latingens est qd exente necario. posito at inesse nihil. ppter bni erit in possibile. At de scdo. qd libertas duplex est. quedam est libertas pdictionis. qd aliquid pte in effectu et in oppositum ei. Alia est libertas pdicationis. qd se aliquid pte in effectu libere et prtingens. non tamen pte in oppositum eius.

Dic primo notitia de futuris prtingentibus. qd non nouit aliquid etiam qd scia. Tamen si non habet aliquale noticie de futuris prtingentibus. tunc ei scia est fallibilis. et pte ipsa est mutabilis. qd noticia infallibile. De scdo. qd nullus de habeat infallibile et certissimam noticie de futuris prtingentibus. tunc illa cuenatur prtingens et non necario. qd qd nullus de se sit ea futura. prtingens tamen et non necario sit ea et futura. Et si arguas. si futura qd de se sit non cuenatur. ponat qd non cuenatur. tunc sequitur qd deus non sit plus ea et futura. qd si sit possibile ea non cuenatur. possibile erit deus decipi et nescire qd sit. Dom qd pte non valer. qd si ponat inesse qd illa non cuenatur. ponat iam inesse qd de ea nunquam sciat. Et pte si non cuenatur non decidetur deus. Tamen si non cuenatur nunquam pte de futuro prtingenti qd significabat ea cuenire fuit pte. et per pte mun-

et scita. qd nihil nisi vere scit. **Dic secundo** qd voluntas dicitur est libera libertate pdictionis. et etiam libertate consenserit. In scda pte queritur oecum pte cum scde est tholica. sed in pte pte dissentit. sicut pte patere in octavo philistorum. et pmo de celo. et ideo probatur sic deus deus pducit multos effectus quos pte pducere. et multos pte duxit in eodem instanti in quo pte duxit. potuit non pducere. ergo. Et ista conclusio est a qualibet fideli seruanda. quicquid philosophi senserint. **Dic tertio**. qd voluntas humana sit est libera quaesitum libertate. et in hoc pte eniunt Aresto. et fides catholica. et ideo etiam quocumque bono sibi presentato ipsa pte illud velle vel non vel le. et suum acutum a quoque volitione suspendere. qd detur oppositum tunc non erit libera.

Questio quarta.

Utrum cum dictis Arestoteli possit stare veritas positionum de futuro contingenti. videt enim qd ipse expresse probat oppositum. Dominus est bene. qd licet aliquibus videtur qd veritas pphiliaz non posset stare cum dictis Aresto. et hoc bni potest saluari duabus maximis. qd prima est. qd salutis rei fatate vel pphiliaz non debet concedi absolute. Et solum si deus voluerit. vel si homo non emedauerit. Secunda. semper neganda est necessitas pntis. et precedenda necessitas psequitur. Et hoc patet practicando valore rationum philosophi. Sed posse sent multe difficultates circa hunc textum moueri. qd causa breuitatis visus ad secundum philistorum retinco.

Ad rones qd ista ppositio dies iudicij erit est necaria non simplis vera simplis. sed solum supposita relatione pscientis. Hoc autem ppositio sol orietur cras fin intentione pte credunt mundum esse eternum nullo modo est definiendum. sed est simplis necaria. eo qd nullo modo potest falsificari. tamen ipsa finis veritatem est simplex contingens. sol enim posset cras non esse nisi deus vellet. Ad pfirmationem dicitur. qd bene probat vna illaz esse veram pmo vel secundum modum. sed non tertio modo. Ad secundum negatur annus. Et ad pprobationem dicendum. qd licet ipsa significet rem determinate tertio modo. et etiam determinatio de inesse. non tam primo vel secundo modo. Nec determinatio de possibili. Et ad Boetium procedendum est qd ille qui dicit pproponit de futuro contingenti non dicit aliquid determinatum pmo vel secundo modo. sed bni tercio modo. Ad tertium negatur annus. Et ad eius pprobationem dicitur. qd hec ppositio omne futurum de necitate est futurum. ipsa enim in sensu diuisio est falsa. qd sensus est. de quo cum veru est dicere qd est futurum. de illo veru est dicere qd ipsum de necitate est futurum. sed in sensu compagno est vera. qd significat qd hec ppositio est necaria. omne futurum est futurum. Et ad pfirmationem pte solus. si enim maior accipias in aliquo sensu vero clarum est pnam non valere. Ad quartum sit pte solutio. Sed ad pfirmationem dicitur. qd non omnis ppositio de pterito vera est necaria. sed solum illa cuius veritas non dependet ab aliqua pponere de pscienti. que nunquam adhuc fuerit. Et aliquando erit vera prtingens. Et in hoc finitur pminus liber gubernarias Arestoteli.

Questiones libri peribermianiaz

Bonā aut.

Iste est scđ liber p̄ibermianaz. Et resto. in q̄ determinat de enūciatione maḡ apostolus q̄ sit illa de q̄ in p̄mo libro determinatū ē. Et dividit in duos tractat. In p̄mo determinat de enūciatione cui alterū extremit̄ rū est p̄positū. Et dividit in tria caplā. In p̄mo determinat de enūciationib⁹ q̄ alterū extremit̄ ē termin⁹ infinit⁹. Et p̄na a tricetate talū enūciationū ad inūcēm. Et dividit in duas p̄tes p̄ncipales. In p̄ia ostē dicit ex quib⁹ p̄p̄ enūciatio. et intendit talē p̄elusionē. Ois affirmatio p̄stat ex nomine et p̄bo. vel ex infinito nomine et p̄bo. Probat sic. q̄ ois affirmatio ē aliquid de aliq̄. s̄ illud de q̄ aliud scatur ē non. vel innoiabile. s̄ nomine infinitū. illud qd̄ de alio significat est verbū. ergo ois affirmatio ē ex nomine et p̄bo vel ex infinito nomine et verbo. Datorē declarat. q̄ in ois affirmatione significat vnu de uno. Minore vero p̄ p̄ma pte probat. s̄ q̄ dixit no. vel innoiabile. q̄ sicut verbū infinitū nō est verbū. sed verbū infinitū. s̄l̄r̄ nomē infinitū nō est no. et q̄ aliquid posset credere q̄ no. infinitū faciat plura. ideo q̄ p̄ vnu quodammodo. nō cīm p̄ vnu sumpl̄. sed fīm qd̄. negationē aliquid forme. S̄z scđam p̄em minoris p̄bat. q̄ p̄ter p̄bum nulla est affirmatio vel negatio. et h̄ ibi (P̄t̄ verbū autē) Uel fīm alios remouet vnu dubium. q̄ posset aliquid dubitate. vnu no. infinitū p̄ se sumptū faciat negationē. et finitū affirmationē. Iō remouet dubium dicens q̄ p̄ter verbū nulla est affirmatio vel negatio. Et manifestaz facit qd̄ intelligat p̄ verbū dicens. q̄ nomine p̄bi p̄zelēn dīc p̄ns p̄tertū et futurū. s̄. est fuit vel erit vñilia. his em̄ p̄uenit diffinitio p̄bi supius data. eo q̄ significans temp⁹. (Quare p̄ma) In hac pte scđa docet p̄bs multiplicare p̄p̄nes penes p̄dicatū finitū vel infinitū. aut etiā penes subiectū. Et p̄io docet multiplicare p̄p̄nes penes subiectū finitū. in quib⁹ h̄ verbū ē p̄dicat per scđm adiacēs. Et adhuc docet multiplicare i indistinctū. et penes copulā p̄ntis epis dicens p̄ma affirmatio et p̄ma negatio sunt h̄ est. h̄ nō est. scđa. non h̄ est non h̄ nō est. (Rursus ē) h̄ multiplicat enūciationes vles de est sedo adiacente sic. ois h̄ est. ois h̄ nō est. ois non h̄ est. ois non h̄ nō ē. Et eadē rō est in tib⁹ extrisēcis. h̄ est eodē mō p̄nt multiplicari p̄p̄nes de p̄ento et futuro. (Quā autē) in hac scđa pte docet multiplicare enūciationes penes subiectū finitū et infinitū. in quib⁹ h̄ verbū ē p̄dicat est terciū adiacēs. p̄mo penes p̄dicatū. Et dīc q̄ p̄p̄nes de est tēcī adiacēte duplicant in ordine ad illas de est se cūdo adiacēte. Hoc at p̄bum est p̄dicat terciū adiacēns qñ verbo adiacet no. H̄ est qñ in enūciatione est aliud p̄dicatū materiale ab h̄ verbo ē. vt h̄ est iust⁹ h̄ nō est iust⁹. sunt ḡ due opp̄es et q̄tuor p̄p̄nes. q̄z due se h̄nt fīm p̄nam. s̄. affirmatio et negatio. Et alle due non h̄nt se fīm p̄nam. q̄ vna affirmatio nō infert alia affirmatiā. nec vna negatiā alia negatiā. S̄z cū dīc (Hic at) declarat q̄ sunt q̄tuor p̄p̄nes. q̄ qñ h̄ verbū ē adiacet iusto et nō iusto s̄l̄r̄ due affirmatiōes. et s̄l̄r̄ due negatiōes. et sic sunt q̄tuor. Et p̄t̄ ex his q̄ ponunt in vna figura subscripta. in cuius p̄io oratione p̄p̄ hec. h̄ est iust⁹. in scđo h̄ nō est iust⁹. inter

cio h̄ est nouiustus. in q̄to h̄ nō nō ē nouiust⁹. hec cīm prop̄es disponunt sicut dīcīt in libro p̄oz. s̄. in fīs ne pīni in vna figura q̄tuor angulaz designatoꝝ p̄ bas l̄ras a b c d. Et s̄l̄r̄ multiplicant p̄p̄nes vles. vt ois h̄ est iust⁹. ois h̄ nō ē iust⁹. ois h̄ est nō iust⁹ et ois h̄ nō ē nouiust⁹. Est tēr̄ dīcīt inter idicītūs et vles. q̄ in idicītūs p̄t̄ principia angulares s̄l̄r̄ esse veras s̄z non p̄tingit h̄ in vles. Vnu p̄ angulares s̄l̄r̄ n̄ intelligit p̄bs eas q̄ mō subalterno disponunt. s̄z eas q̄ disponuntur mō p̄trario vel p̄dictorio (Heigit) in hac tercia pte p̄ticula docet multiplicare p̄p̄nes penes subiectū. et dīc q̄ aliq̄ p̄p̄nes h̄nt aliq̄ additū ad subiectū sc̄z negationē infinitatē. sic iste non h̄ est iust⁹. non h̄ nō ē iust⁹. non h̄ est nouiustus. non h̄ nō ē nouiust⁹. Et nō reperirent p̄les opp̄es. s̄z iste enūciationes. s̄. q̄ sunt de subiecto infinito erūt extra illas. i. oīno imp̄tētēs in p̄na illis q̄ sunt de subiecto finito. (In his vero) in hac q̄rtā pte docet p̄bs multiplicare p̄p̄nes de aliis tib⁹ ab h̄ verbo ē. et dīc q̄ eode mō multiplicant p̄p̄nes in q̄b⁹s p̄o. currere vel abulare. sic ille in q̄bus ponit hoc vnu est. vt ois h̄ currit. ois h̄ non currit. ois non h̄ currit. ois nen h̄ nō currit. Et q̄ possit alic̄s credere q̄ in multiplicatōe vles negatio ē addēda signo. iō remouer dubium. ibi (No em) Et dīc q̄ nō oī dicere non ois h̄. sed negatio dīcīt addītū ad id qd̄ ē h̄. Et h̄ p̄bat. q̄ negatio ē addītū vles non ei qd̄ ē qm̄ vls. s̄z ois nō s̄ vles qm̄ vls. Q̄ p̄bat q̄ p̄dicat p̄p̄nes q̄ sunt de h̄ signo ois dīt ab istis h̄ currit. h̄ non currit. non h̄ currit. non h̄ nō currit. in h̄ q̄ illis subiectū tenet vls. et in istis nō. q̄ signū vles non fit aliud nisi qm̄ affirmat vel negat aliqd̄ vls desubiecto. (Quā p̄o p̄ria) In h̄ scđo ea h̄ tracat p̄bs declarat duo p̄t̄ dīcīt. s̄l̄r̄ imantifera. et q̄dam dubia remouet circa ea q̄ dīcīt sunt p̄rio q̄ declarat vnu imantifera qd̄ p̄l̄ dīcīt. s̄z q̄ in vnu termis vls sup̄tis non p̄tingit angulares s̄l̄r̄ esse vles. sic p̄tingit termis non vls sup̄tis. Et h̄ p̄bat p̄ vnu discursum cōtinētē duos syllōs sic arguedo. Ille due oī aīal cīstū stū. nullū aīal est iustū lūtū p̄ria. s̄z p̄trario non p̄t̄ s̄l̄r̄ vere. q̄ iste non sunt s̄l̄r̄ vere. q̄uis eis op̄o sit. et eaz p̄dictorio. q̄ sunt libyntūcīcī subiecto tracie p̄t̄ aliq̄ s̄l̄r̄ esse vere. sicut sunt iste. non oī aīal est iustū. aliqd̄ aīal ē iustū. s̄z cū quoq̄s nō stat vnu queriblū. nec etiā reliquī. iste autē sunt queribiles nullū aīal ē iustū stū. et oī aīal nō est iustū. q̄ vna seq̄tūr ad alterā. et ecōntētō. q̄ cū quoq̄s nō stat vna nec etiā altera. Et p̄ns sic ut iste due oī aīal ē iustū. et nullū aīal ē iustū nō s̄l̄r̄ stāt. sic nec iste. oī aīal ē iustū. oī aīal ē nouiust⁹. Q̄ ad autē ad istā nullū aīal est iustū seq̄tūr ista oī aīal ē nouiust⁹. p̄bat q̄ ista ois h̄ est nouiust⁹. sequit ad istā nullū h̄ est iust⁹. q̄ dīc oīp̄olū. s̄l̄r̄ ois h̄ est nouiust⁹. seq̄tūr q̄ aliqd̄ h̄ est iust⁹. s̄z ista repugnat p̄ie q̄ fuit nullū h̄ est iust⁹. q̄ p̄ria p̄na erat bona s̄z ista nullū h̄ est iust⁹. q̄ ois h̄ est nouiust⁹. Q̄ ad seq̄tūr non ois h̄ est nouiust⁹. q̄ aliqd̄ h̄ est iust⁹. p̄bat cū dīc (Op̄oz at) esse aliqd̄ h̄ est iust⁹. s̄l̄r̄ ois h̄ ē nouiust⁹. oī aliqd̄ h̄ est iust⁹. (Damfestūdīc) in hac scđa pte remouet duo dubia. Primū q̄ dīcīt sup̄tis q̄ negatiā de p̄dicato finito infert affirmatiūa de p̄dicato infinito. Iō possit aliqd̄ dubitare vnu ex aliqd̄ r̄fūtione negatiāa data ad aliquā questionē affirmatiāa valeat p̄na ad responſōne affirmatiāa de p̄dicato infinito. Rūder p̄bs q̄ in p̄p̄nib⁹ de terminis

singularibz ex ratione negatiua de p̄dicato finito. itez inferre affirmatiua de p̄dicato infinito. vt si querat est ne socrates sapiens. et si respondeas q̄ nō. quenam̄ infertur ḡ socrates e non sapiens. sed in pluribus nō licet. nā si q̄ratūr est ne ois homo sapiens. et fiat ratio q̄ non. tunc non quenam̄ infert. ergo omnis hō est non sapiens. sed bñ infertur ḡ non ois homo e sapiens. q̄a ista ultima tradicte p̄m̄ talia ei contraria. Cetera possumt sū esse fallēt nō traditio. (Quo vero fin̄ remouer sed in dubiuz q̄d est. posset aliq̄s credere q̄ noīa infinita essent enūciationes negatiue sine verbo. hoc dubiū remouer dicit q̄ nō. q̄ omnis enūciatio negatiua e vera. vel falsa. sed noīa infinita non significat verū vel falsum sū ad datur ei aliquid quia qui dicit nō homo nihil magis dicit quo ad verū vel falsum. q̄ si dicere homo. (Significat autē) in hac cetera p̄ticula declarat sed in immanifestum q̄d dicit p̄m̄ p̄n̄ declarat. Et em̄ p̄t̄ dicatum. q̄ p̄pōnes de subiecto finito et infinito sunt extra eas q̄ sunt de predicato finito et infinito. i. sunt impenentes illis quo ad p̄m̄. sed sequuntur. huius reddit hic cām̄ et dicit. q̄ hec p̄positi de subiecto infinito omnis non hō est iustus. nulli positioni de subiecto finito est eadē. nec idem significat. Si sū nec opposita q̄ est. nō omnis non hō est iustus. illa tñ que est omnis non hō est non iustus significat idem sicut ista negatiua de subiecto infinito nullus non hō est iustus.

(Trāspōlita vero) in hac cetera remouet aliud dubium. quia ipse sepe fecit transpositionē nominū et verbō. et sepe p̄pōlit subiectū predicato. ideo posset aliq̄s credere q̄ hoc esse inconveniens. p̄ter hoc remouet dubium. et q̄ iste due idem significat. est albus homo. et hō est albus. nomina enim et verba trāspōsita idem significat. et hoc p̄bat. quia si nō tunc vñ affirmationis eāt plures negationes. sed hoc est falsum. quia dēm̄ est q̄ vñius affirmationis est tñ vna negatio. sed p̄sequentiā probat. q̄ negatiua isti⁹ est albus homo est hec. nō est albus homo. q̄ si iste nō sunt eedē est hō albus et est albus homo. tñc negatio iustus est homo albus. erit hec nō est non homo albus. vel hec non est albus homo. Nō prima. quia illa est negatio isti⁹. est non homo albus. ergo alia sc̄z ista non ē albus homo opponit ei que est. et homo albus. et sic erunt due negationes vñ⁹ affirmationis. sc̄z iustus ē albus homo. iste due nō est homo albus. et nō est albus homo. Et per p̄sequens transposito nomine vel verbo si at eadē affirmatio vel negatio. Cetera hinc textuz

Attende primo q̄ Boet⁹
hui⁹ libri
inuitat⁹
lem diuisionē. Elī dicit q̄ omnis p̄positio p̄dicati⁹
ua in duas diuidit sp̄es. aut em̄ subiectū eius est ex i-
finito nomine aut ex noīe simplici. Ex infinito quidē
cum dico nō homo currit. ex finito aut. i. simplici ve-
hō ambulat. aut subiectū est singulare. vt socrates am-
bulat. Alii em̄ sunt enūciationes ex infinito nomine
subiecto. Alii vero sunt ex finito noīe et simplici. Et
ali sunt q̄ vñiusale simplex subiectū. Alii vero que
singulare. Elī in p̄m̄ libro docuit p̄hs. q̄ sunt diffe-
rente enūciationē simplex nomine in subiecto ponen-
tiū. dicit em̄ q̄ alie sunt vñies. alie p̄ticulares. alie in
diffinito. q̄ diuisione attendit penes quantitatē p̄pōns.
fin̄ qualitate autē etiam cum dicit q̄ alie sunt affirmati-

ue et alie negatiue. Idem q̄ in his p̄pōntibus q̄ ex int̄ia
to noīe subiecto enūciatur. Alii nāc̄ hāc indiffinito
te sunt alie diffinito. Diffinito autē alie sunt vñies alie
p̄ticulares. alie affirmatiue alie negatiue. Et sūt etiā
possumt dūcidi ille q̄ sunt indiffinito. et fin̄ hoc etiā re-
peritur triplex dīa enūciationē. una est fin̄ affirmati-
onē et negatiue. alta fin̄ subiectū finitum et infinitū
tertia fin̄ subiectū vñiter vel non vñ sumpū. Etīc
de secundo. q̄ Boet⁹ circa hunc textū mouet rale du-
biū. q̄e cum p̄hs tam dixit in p̄m̄ libro q̄ enūciatio
non p̄t constitui p̄ter verbū. nunc illud repeatat. nā
hoc videtur esse suspicuum. Ad hoc r̄ndet q̄rō est. q̄
nomē finitum cum negatiua p̄ticula ē nomē infinitū.
ideo putaret fortasse negatiua esse dicendo nō homo
quia si hic esset negatiua tūc homo esset affirmatio. ne
ergo quisq̄ capiat hoc errore dicit p̄hm hoc repetisse
qm̄ p̄ter p̄bum enūciatio esse non p̄t. quasi diceret.
nemo arbitret infinitū nomē esse negatiū. et finitum
nomē esse affirmatiū. p̄ter verbū em̄ affirmatio
vel negatiua nulla rōne constitui p̄t. Attende tertio.
q̄ ad intelligendū p̄pōnes angulares hymagināda ē
vna figura quadrangularis. In cui⁹ p̄m̄ angulo q̄ sit a
ponatur affirmatiua de p̄dicato finito. s. hō est iustus.
In secundo angulo a latere opposito qui sit b. ponatur
negatiua de p̄dicato finito. s. ista homo nō est iustus.
In tertio angulo sub b. qui dicit c. ponat affirmati-
ua de p̄dicato infinito. vt hō est non iustus. In quarto an-
gulo sub a. q̄ dicitur d. ponat negatiua de p̄dicato
infinito. vt homo nō est noīiustus. Et addatur etiā q̄
in isto angulo sub c. q̄ dicitur e. ponat affirmatiua de
p̄dicato diuino. vt homo ē iustus. Et in alto angulo
qui dicit f. ponat negatiua de p̄dicato negato. vt hō
non ē iustus. Elī quantum ad cetera p̄mas dicit. Aire
stoteler q̄ est et non ē adiacet iustus in affirmatiua et ne-
gatiua finitum. sed in affirmatiua et negatiua infinitū
adiacet noīiustus. Quāt̄ ad c. sequitur b. p̄bat p̄hs in
libro p̄z sic arguedo. De q̄libet est verū a aut b.
et de nullo sūt. cū sunt opposita p̄dicitoria. q̄ altera ē ve-
ra. s. b. c. sed nō a. q̄ esse iustus nō inest ei qd̄ est ee nōi-
ustus. q̄ b. sequitur ad c. s. nō esse iustus ad esse nō iustus.
ve bñ sequitur. si hō est non iustus. q̄ non ē iustus. ex dē-
rone sequitur. si hō est iustus. q̄ non ē non iustus. Attende
q̄rō q̄ Aresto. In fine isti⁹ tert⁹ vñi⁹ p̄bat q̄ noīa et v. v.
ba trāspōlita idem p̄n̄. videt in sua rōne petere p̄n⁹.
Nā diceret aliq̄s q̄ negatio hui⁹ ē albus hō. et tñ il-
la non ē albus. et nō illa non ē hō albus. sed ē negatio
hui⁹ et hō albus. Aresto. aut supponit in sua rōne q̄
ista. non ē hō albus. ē negatio hui⁹ affirmatiua ē al-
bus hō. q̄ negari ille q̄ teneret p̄tem opositū. et tam
Aresto. hō p̄bat. videt q̄ petere p̄n⁹. Ad hoc r̄ndet
Boet⁹. q̄ illā non ē hō albus tantū negat quā-
tum affirmat q̄ hanc ē albus hō. Jo hoc Aresto. sup-
ponit tamē manifestū. sc̄z q̄ illa sit eius negatio. nec
curat hoc probare.

Querit Utruā negatiua de p̄dicato
finito ad affirmatiua de p̄dicato
finito sit bona p̄na. Et ar. p̄
q̄ nō. q̄ non sequitur sortes nō videt equū. ergo sortes vi-
det nō equa. q̄ aīs p̄t esse verū p̄lito q̄ sortes nihil
videat. p̄tē expte falso. Et p̄firmat per Aresto. q̄
dicit in textu. q̄ cetero iste erunt quaz ducad affir-
mationē et negatiue se habebūt fin̄ p̄sequentiā. vt p̄-
uationes. due vero minime. vñi⁹ videtur immere Ares-
to. q̄ ad affirmatiua sequit̄ negatiua. sed non ecōtra.

Questiones libri peribermeniarum

Et affirmatur sedo, quod affirmativa h[ab]et plures casus sue veritatis, quae negativa, quae arguedo ab affirmativa ad negativa erit falla probantis. sic arguedo a contradictione ad alteram et p[ro]p[ter]e. Sedo sic, non sequitur, hec non est alb[us]. Et hoc est non albus, ansem p[ro]p[ter]e vero nullo h[ab]ere existat. Et in primis est falsum si nullus h[ab]et p[ro]p[ter]e quod b[on]us sequitur h[ab]et non alb[us]. Et hoc est. Ansem p[ro]p[ter]e quod in ista ois h[ab]et est alb[us]. Et hoc restringitur ad entites quod oes cedunt. Et etiam in ista h[ab]et non est alb[us]. quod alii non enim dicuntur. cum termini debeant teneri eque ample et eque striete in p[ro]ponib[us] dictioribus. Et ultra in hac p[ro]pone h[ab]et non est albus. h[ab]et restringitur ad existentes. quod in ista ois h[ab]et est alb[us]. Et hoc est non albus. Et hoc est. Ansem p[ro]p[ter]e quod in ista ois h[ab]et est alb[us]. Et hoc restringitur ad entites quod oes cedunt. Et etiam in ista h[ab]et non est alb[us]. quod alii non enim dicuntur. cum termini debeant teneri eque ample et eque striete in p[ro]ponib[us] dictioribus. Et ultra in hac p[ro]pone h[ab]et non est albus. h[ab]et restringitur ad existentes. quod in ista ois h[ab]et est non albus. cum ista inferat primam. Tunc prima quia aliter arguedo a magis amplio ad minus amplius esset bona sequentia.

Tercio sic, non sequitur chimera non est h[ab]et. ergo chimera non est h[ab]et. Tunc p[ro]p[ter]e quod negativa nihil potest. et affirmativa potest aliquid. quod prima non valeret. Confirmatio quod ad h[ab]et et negativa sit p[ro]p[ter]e non sequitur subiectum et p[ro]dicatum. aut supponere p[er] aliquid aut supponere p[er] codicem. sed utrumque restringitur ad veritatem affirmativam. quod negativa ad affirmativam non videtur. Dicitur p[ro]p[ter]e quod in omnibus p[ro]pone affirmativa denotata p[er] p[ro]dicatum et subiectum sunt idem. aut p[er] idem est p[er] supponere subiectum et p[er] supponere p[er] dicatum. Sedo p[ro]p[ter]e quod p[er] ipsum p[er] ipsum potest p[er] aliquid sequitur. a et b. quod potest p[er] subiectum et p[er] dicatum supponatur p[er] codice vel sint idem. Etiam sequitur. aliquid idem est a et b. ergo a est aliquid. et per primis restringitur ad veritatem p[ro]ponis et subiectum ei p[er] aliquid supponatur. Quarto sic, non sequitur h[ab]et non est eque. quod hoc non est eque. vel in secana sit non p[ro]p[ter]e g[ener]is in secana sit non p[ro]p[ter]e. et in arboribus affirmita de p[ro]dicato finito. Ansem p[ro]p[ter]e quod in p[ro]p[ter]e q[ui] dicitur et q[ui] est non est eque aliquid subiectum. s. ineque. sed non sequitur. hoc est ineque. quod non est eque. ergo etiam prima non valeret. Vnde ans p[er] esse videtur non videtur exente fallo. Confirmatio quod ad veritatem p[ro]ponis affirmativa de p[er]terito aut futuro sufficit quod p[er] aliquid tunc p[er] p[er]terito aut futuro p[er] dicatum insit subiectum vel insinuat. sed ad veritatem negativam de p[er]terito restringit p[er] dicatum nunquam in fuisse. Et de futuro restringit quod nunquam inerit. quod ab affirmativa nunquam videtur non ad negativam. In opere autem auctoritate p[ro]p[ter]e in textu Pro solutione illius questionis et p[er] aliquid declaratio textus soluenda sit quatuor questiones.

Quid affirmativa de p[er]dicato infinito codice modo valeat prima sic ecouero. Pro cuius solutione Attende p[er] illa p[er] illa de p[er]dicato finito cuius totale p[er] dicatum est terminus infinitus. Et illa de p[er]dicato infinito cuius totale p[er] dicatum est terminus infinitus. Et ex h[ab]et manifeste p[er] illa non sit de p[er]dicato infinito. sortes videtur non equi. in secana sit non p[ro]p[ter]e. sortes p[er] non curvare. lapis est lignum non alb[us]. tunc nam in ipso non infinitas totale p[er] dicatum. Attende sedo. quod si aliquid p[er] h[ab]emot non valeret. nisi quod p[er]ditionibus obserueret. Prima est quod arguatur respectu h[ab]ebit. ita quod non respectu p[er] h[ab]ebit p[er]teriti vel futuri epis. Et hoc non sequitur. ad h[ab]ere fuit alb[us]. quod ad h[ab]ere fuit non alb[us]. possibiliter enim est quod aliquid in tunc p[er]terito p[er] fuit alb[us]. et postea non alb[us]. Sedo quod non arguatur in p[er]dicatis p[er]positis. et hoc non sequitur. sortes non est lignum alb[us]. quod est lignum non alb[us]. Tercio quod non arguatur in p[ro]ponib[us] quibus copula modificaatur. et hoc non sequitur. sortes non est quod

dicitur albus. Et est quod dicitur non albus. Quarto quod non arguatur in terminis de p[er]n[on]o relatis. quod non sequitur sortes est non p[er]tinet. sortes non est p[er]tinet. p[er] em et p[er] et non p[er]tinet. et filius sicut non sequitur. h[ab]et non sequitur. Et hoc non est eque. quod non est p[er]tinet eque et non eque respectu diversorum. Quinto quod non arguatur in terminis obliquis. quod non sequitur. h[ab]et est alius. Et h[ab]et non est non alius. Tunc tu dic. quod si et non est bona prima ab affirmativa ad negativam subiecto manente codice et p[er] dicato solu variatio penes finitum et infinitum. dum non arguatur in non distribuendo ad distribuendum ex parte ipsius iustificari p[er] copulam. deinceps est in summum. quod negatio negans copulam distribuit ipsam. et facit ea teneri p[er] quilibet p[er] ipsius impositum p[er] ipsam. Et propter h[ab]et etiam oportet quod copula codice modo tenetur in affirmativa et in negativa. Tunc licet hec prima non valeret. sortes sunt non albus. Et sortes non sunt albus. tunc hec prima est bona. sortes in toto tunc p[er]fecto sunt non albus. quod non sunt albus. Et h[ab]et possit p[er] placitum a dictioribus sine p[er]tinet p[er] p[er]cipit. Tenet enim in predicationis obliquis et p[er] positis si debite arguatur. In instantiis autem adducuntur non debite arguuntur. sic de p[ro]p[ter]e. Teneat enim in terminis respectuivis. quod impossibile est dictoria verificari de codice. si uero sint absolute sine respectuiva. vel oportet dicere quod p[er] p[er] non est sicut v[er]o. v[er]o non sequitur iste est p[er] respectuum. et sicut respectu alterius. est p[er] et non p[er]tinet. nec sequitur h[ab]et est eque illius. et non eque illius. quod est eque et non eque. sicut pars in libro eleborum. et non est possibile idem est eque et non eque. Tunc dicitur itaque aliquid. quod oportet a p[ro]pone affirmativa valeat prima ad p[ro]ponit negativa variatio p[er]dictato penes finitum vel infinitum. et a negativa non valeret prima ad affirmativam. cum causa redidit. quod negativa nihil potest. nec ad veritatem est oportet subiectum p[er] aliquid supponere. affirmativa vero oportet ponere. et oportet subiectum p[er] aliquid supponere. et p[er] oportet p[er] supponere. Tunc tu dic. quod si debite arguatur ut deinde est. tunc arguedo ab affirmativa ad negativam v[er]o est bona et formalis prima. sine ponere p[er]stabilitate subiecti sine non. nec oportet h[ab]et et affirmativa de incertis et de p[er]tinet ut sit vera. Et p[er] dicatum et subiectum supponatur p[er] codice ente reali. Et tunc sequitur. h[ab]et non est albus. quod h[ab]et non albus. Tunc hec prima p[er] locum a dictioribus. et per p[er] p[er]non. in quo dicitur. De quibus affirmatio vel negatio p[ro]p[ter]e et de nullo ambo simul.

Quid eccl[esi]astica p[er]dicato manente codice et subiecto variatio penes finitum et infinitum valeat prima. Dicitur primo quod quoniam p[er]dicatum est terminus singularis. tunc ab affirmativa ad negativam et eccl[esi]astica p[er]dicato manente codice et subiecto variatio penes finitum et infinitum est bona prima. p[er] illa quia non est dubius iustitiae in omnibus sequitur. non h[ab]et sortes. quod non est albus. Et sortes non sunt albus. Et sortes non est sortes. Et sicut non sequitur. h[ab]et non sequitur. Et hoc non est albus. Et hoc est albus. Tunc prima p[er] locum a dictioribus. et per p[er] p[er]non. in quo dicitur. Boetius in hoc commento quod non est. Et v[er]o hoc p[er]sum est possit infinitari. sed de hoc sufficiet dictum est in primo libro.

Qo tercia. utrū noia et pba trāposita idē scēnt. idē scēre p̄t intelligi dupl. vno et idē scēt videlicet id ad qd s̄t imposita ad fndū filio p̄t intelligi dupl. vno et idē scēt videlicet sic q̄ p̄t trāpositum ipso nō varie sensus oris aut expollētia aut oppositione. illud nō scēt idem. Unū dī p̄s in scēdo elēc et Qd scēm. sepe trāpositū ignoram. Et qdā alii. noibz et oribz inordinate platis sepe genera deceptio. Dicunt in aliq q̄ noia et pba trāposita idē scēt scēdo. et h̄ scēt et illatue sive equa lentis nō vlt q̄ defectus in quorū casibz. Primū casus est qn p̄p̄t talis trāpositum murat aliq p̄tetas logica lis sicut ē suppō l̄ restrictio. Secūdū casus qn p̄p̄t talem trāpositiōem termini in rigore fmonis l̄ fm vnu loquendi accipiunt in alia scēt. vlt dō sores ē magnū clericū. et sores magnū ē clericū. Terciū qn p̄p̄t trāpositiōem mutat p̄guitas gñal. vlt dō al h̄ cur. et h̄ al cur. Quartū qn dō p̄p̄ta aut p̄p̄ta generat sensū ambiguū. s̄z h̄ videt et de infētione. Et resto. q̄ solū intēdit remouere errorē circa orōnes in qd noia et pba trāponit. et id intelligi de scēto totū orōnes et nō eminorū in orōne posito. et si p̄tēta p̄p̄t tot patet instantias magis nos ducet. In errore q̄ amoueret errorē. Tōdū dicendū ē q̄ p̄dō p̄p̄o arestotilis solū ē intelligēda in exēplis que ipse posuit vel in sibz. ita q̄ nō ē intelligēda vlt. vlt hec p̄p̄o ē h̄ alb. et est alb h̄. et currit h̄. et h̄ currit et scēt q̄ h̄ sit de alijs exēplis scēt nō ois h̄ currir. ois h̄ nō currir et ois h̄ p̄tēt et eadē discipulīna et eadē disciplinā est oīm p̄tratioz nō idē scēt eo q̄ vna est vlt et alia scēt. et forte ad talia et h̄mōi exēpla possunt explicari conditionēs supīus allignatae.

Qo quarta. vlt p̄bū de p̄tī copular nūne qd in scēt vel qdlibet ipsi indīcte. Dic breuerit q̄ p̄bū de p̄tī copular nūc sub p̄p̄tī p̄tī. vt p̄ns distinguit p̄terito et futurō. s̄. vt ē cōe ad qdlibet p̄ns et h̄ declarat sic. Nā dī cōe q̄ p̄bū de p̄tī copular p̄o t̄pētū illud qd instar vltēta. p̄tētē t̄pētē stabit qd nūc instar et p̄tētē t̄pētē stabit vel instar. Unū posuit et sit aliq porta angusta q̄ quā nō possit nūlī vlt h̄ trāsire et qdlibet ens in porta cū fuerit vltēta b̄tētē b̄tētē sit p̄tētē in porta s̄z nō vltēta dectato. immo nūc p̄ petro nūc p̄ paulo. Silt si dīcāz h̄ ē hoc p̄bū est copular p̄ vltēta qd instar sive h̄ sit h̄ die sive cras. q̄ nō sub rōne p̄ntis. vlt p̄bū sic copular p̄tī vlt p̄terito non p̄bū p̄tī vel p̄bū p̄terito s̄z p̄tītē b̄tētē rōne p̄ntis vlt p̄terito. Si cōe copular p̄tī assigñ illud et sit a illa. p̄p̄o h̄ est. et si falla postētē a trāsire. tūc cōe h̄ nō in aīmo in alio instāti ē. vlt sile est de h̄bo p̄ntis ipsi sit et denoī respectu suo p̄ supposito. nā h̄ nō solū vltētis de h̄bo actu exēte sed enā de h̄bo q̄ fuit et q̄ erit. Silt p̄bū p̄ntis ipsi nō solū copular sive denotat rēlūa mētē subiecto p̄tētē s̄z p̄tītē sub rōne p̄ntis. Et posset h̄ idē sic p̄bāti. q̄ nulla dectatio coartat sūnū determinabile vltēta sive mā suā. Nā dō h̄bo alb. albūz nō coartat h̄boz nūlī vltēta p̄tētē nec p̄tētē coartari iōm ad standū. p̄tētē alio vltēta minus cōtēt q̄ p̄mittat forūma albi. Silt p̄bū vt intelligit aliq̄ in se non coartat tñmū ad p̄ns. p̄tētē nō sibi addit modū fndū restringit tñmū ad standū. p̄tētē s̄z iste modus nō respicit h̄ māgis nūc q̄ illud. id etiā nō restringit magis ad h̄ nūc q̄ ad istud. restringit tñ ad nūlī sive p̄ns dectatiū et distinctionū contra p̄teritiū et futuriū. Ad rōnes autē op̄s positiū parē solutiō ex dictis et p̄tētē iōfētū.

Atuero vnu de plu.

In hoc tercio capitulo determinat p̄bs de enūciatiō nibz h̄ntibz alterp extēmoy p̄positū ex dectatiōē et deter minabili et de oppositione et p̄na circa eas. Et diuidit in tres p̄es p̄ncipales. in prima ostendit qd sit enūciatiō plures. Dicēs enūciatiō plures ē in q̄ enūciatiō plura de vnu vel vnu de pluribz. dum tñ ex illis pluriū nō sicut vnu p̄tētē. Et hoc declarat dicens. q̄ ex illis pluriū dīz ē vnu nō tu vocaliter s̄z essent aliter vel oīdū determinatōs et determinabilis. sicut h̄tē. h̄tē ē aīal maluetum bipes et h̄tē sicut h̄tē h̄tē est albūs abulās. q̄ est ibi tñ aggreditatio vnu. ex hoc etiā s̄z abulante nō sit vnu. Iso si aliq̄s affirmet aliq̄d de illis vel illa de aliq̄ nō erit affirmatiō vna s̄z solū erit vltēta vna. affirmatiōē verū multe et s̄lē plures. sed q̄ illa est h̄tē albū abulans h̄tē vna s̄z plures p̄tētē ex hoc. q̄ illa enūciatiō non est vera ad qua dialectice interrogatiō nō dīz dari vna responso. Nā q̄ interrogatiō dialectica p̄p̄is est petitio. p̄p̄s dīz autē vnu est pris p̄tradictionis. dīz ē autē de his in topicis. sed ad illā interrogatiō dialectica nō dīz dari vna responso. et ido incidentaliter interrogat quid sit interrogatiō dialectica ostendētē et interrogatiō quid sit quērit qd est nō est dialectica eo q̄ interrogatiō dialectica interrogat vna p̄tētē p̄tradictionis et petit dectate s̄z b̄tētē altera. S̄z q̄tio quid est solū p̄ponit vna prem p̄tradictionis. vt si q̄tio quid est aīal est q̄tio quid est si vero q̄tio vltēta sit aīal vel nō. est interrogatio dialectica. (Quā h̄o) in hac scēdo p̄tētē ostendit quō. valet p̄na a diuīlis ad p̄tētē monēdo et soluēdo vna q̄tio nem. Quētio ē h̄c cū ita sit et aliq̄ valet p̄na a diuīlis ad p̄tētē et aliq̄ nō q̄tio rō differentē et qui talis p̄na est bona et q̄tio nō. Q̄ autē aliq̄ valet p̄bat vltēta exēplis p̄ntis q̄tio nō sequit̄ sores ē aīal et sores est bipes. Sores ē aīal bipes. s̄lē bene sequit̄ sores est h̄tē et s̄lētē est albūs. q̄tio h̄tē albū. Q̄tio aliq̄ nō sequit̄ p̄bat p̄nto exemplo. q̄tio nō sequit̄ q̄tio aliq̄ sit cithareduis et bonus et sit bonus cithareduis. et h̄tē (sed nō) Secūdū p̄bat rōne ducētē ad inconveniens. q̄tio h̄tē valet p̄na a diuīlis ad p̄tētē multa inconvenientia leguerent. et h̄tē (si em) Unū sequit̄ p̄nto p̄cessus in infinitū et nūgatio t̄ hoc p̄bat duobz exemplis. q̄tio h̄tē est albū et albū et iterū h̄tē et albūs. Ideo h̄tē est h̄tē homo albū albū et sic in infinitū. Silt cū sores sit albū et musicus et ambulans sequit̄ q̄tio sores est albū albū musicus ambulans. Q̄tio inter sequit̄ nūgatio p̄bat q̄tio sores ē h̄tē et bipes ideo ester h̄tē bipes (Q̄m) q̄tio soluit q̄tione p̄ponendo duas regulas ad debite arguēdū a diuīlis ad p̄tētē. Quā p̄na est quētio p̄dicata diuīla p̄tētē de tertio vel de se inūlēmē p̄dicari fm accēs q̄ ex diuīlis non licet inferre p̄tētē et ideo non sequit̄ sores ē albū et est musicus et est musicus albū. q̄tio sit vltēta dicendo musicū esse albū tamē h̄tē est fm accēs. Silt non sequit̄ sores est cithareduis et bonus. q̄tio cithareduis bonus. Q̄tio autē diuīla non p̄dicat de se inūlētē. aut de tertio p̄ accēs tñc ex iōplis licet inferre p̄tētē vt bñ seq̄ tur sores est aīal et bipes. q̄tio aīal bipes. hec em nō in sunt fm accēns (Amplius est nec). Ponit scēdaz res q̄tia q̄tio vnu p̄dicato. s̄z scēdaz est in aliquo. i. acru aliter includitur in p̄nto non valet p̄na et ideo non seq̄ tur hoc est album et hoc est albū. q̄tio h̄tē albū albū nec sequit̄ h̄tē est aīal h̄tē est aīal bipes q̄tio aīal bipes

Questiones libri

peribermeniarum

nec sequit est hoc et aīal. quod est homo aīal (Ulex est aut) In hac tercia pte ostendit qd valet sequentia ad consequentias ad diuisa et quando non. Et de qd aliquis ex pluribus licet inferre diuisum. qd bene se quis est homo albus est homo et albus Ad hoc autem qd semper valeat ponit duas editiones Prima qd non sit repugnativa in adiecto non enim sequit hoc mortuus est quod est homo et mortuus. Secundum alios autem porro hic tria documenta ad cognoscendum qd est repugnativa in adiecto Primum qd tria dictorum determinabilis predicat de sequentia. ut hoc mortuus est non homo Secundum si determinabile affirmat de sequentia. proposito sit falsa in se. sed negara vera. sed si difficultas determinat repugnat determinabilis et contra. Tercia pte. qd sequentia dicuntur de subiecto simpliciter non enim quid. vel sic finis alios qd plures et non insit alteri finis accidens. et tunc non sequitur homo est aliquid ut poeta. qd homo est aliquid. sicut non sequitur est ens opinabile. quod est ens. opinio enim est de ente non qd sit. sed qd ens non ens. Ex quibus excludit qd sequitur non est repugnativa in adiecto nec est predicato finis accidens. tunc ex sequentia. licet inferre diuisum. Circa hunc tertium Attende primo. qd sequitur de albertus in pmento Arestro. determinat de oppositione et pia in quibus predicantur plura de uno vnu de pluribus. Vnde quatuor sunt genera enunciationis. ut aliquibus predicitur de uno et de illis determinatum est in primo libro. In aliis predicantur plura de pluribus et de illis ipse non determinat. qd non intendit determinare de enunciatione nisi sit aliquod modus una. ne ergo videtur diminutus determinare de enunciatione. in qua predicantur plura de uno vel vnu de pluribus. Attende secundo. qd sequitur dictum est in primo libro qd sequitur est predicatio tertium adiacens res pte non specificatur illud qd subsequitur sive illud cui adiacet sed econuerso. ut dicendo homerus est aliquid ut poeta est. non specificatur esse. qd quod est predicatio tertium adiacens predicatur qd in alio est. nunc autem esse specificatum qd poeta est indubitate ad supposita sicut poeta ut non magis sicut p existente qd non existente. vnu hic esse predicatur qd accidens. qd aliquid extraneum nam esse poete de homero extraneum est ei qd est esse simileiter qd predicitur eis de homerus cum. vel p accidens. i. finis quid. qd esse poete ut ei de homero non ponit esse simileiter. et ideo non sequitur homerus est ut poeta qd homerus est. Attende tertio qd oppo in adiecto est implicatio contradictionis. Primum si reditum diffinatur p nomine non diffinitio hoīs est aīal rationale mortale. sed si est aīal qd est aīal. dicere qd hoīem mortuū esse hoīem. est dicere non aīal et non aīal et qd hoīem non est hoīem. Attende quartum. qd ad agnoscendum qd valet pia ab est 3° adiacente ad est secundum adiacente. oportet notare qd si post illud pibum est ponatur predicatio secundum consequens subiecto preceps finis esse existente. tunc pia valet pia ab est tertio adiacente. Si autem post hoc pibum est ponatur predicatum secundum consequens subiecto ea in esse qd dicitur qd in esse concepto vel imaginatio qd inesse existet. tunc inesse valet pia nisi gratia materie. et ideo ista pia. homerus est poeta qd hominem est. non valet. Attende et Boetius qd in hac propositione homerus est poeta sunt duo predicata. scilicet poeta pncipaliter et secundario. ideo est predicatur esse qd in alio est. qd predicitur esse quod suppositum haberet non finis sed finis quid. vnu pia esse qd coenit homero finis qd poeta Nec sequitur et hoc qd Arestro. frustra determinat hic a quibus coniunctis valet consequentia ad diuisa et a quibus non. quia in aliis sequentia sepe valet

predicta consequentia sicut sortes est homo alb. ergo est homo in aliis vero non valet sicut patet in textu. So circa hoc mouetur questio.

Vtrum a diuisis ad sequentia valeat pia et econuerso. Et arguit primo qd non. qd non sequitur sortes est homo vel azinus sortes est homo et azinus Nec sequitur homo est aīal. equus est aīal. qd homo equus est aīal nec sequitur. sortes est albus sortes est aīal qd sortes est albus aīal. Nec sequitur sortes est hoc sortes est aīal. sortes est homo aīal. Nec sequitur iste canis est tuus et est pater qd est pater tuus et in oibus istis arguit a diuisis ad consequentiam. qd diuisis ad sequentia non valet pia. Confutatur. qd arguendo a diuisis ad sequentia commixtae saltaria accedit. sicut pater p assignationem modo fallacie accedit. qd sic arguendo non valet sequentia. Secundo sic. non sequitur quinque sunt duo et tria. qd quinque sunt duo et quinque sunt tria. Nec sequitur azinus est volans et est habens penas qd azinus est volans et habens penas. Nec sequitur oīs ppositio vel eius contradictione est vera qd oīs ppositio est falsa. Nec sequitur sortes est bonus et sortes est faber. et tria in istis arguit a sequentia ad diuisa qd non est bona sequentia. Tertio sic. non sequitur cesar est homo mortuus qd cesar est homo et est mortuus. et tunc arguit a sequentia ad diuisa. qd Annus pater primo. qd sequitur cesar est homo mortuus qd cesar non est homo. Pater consequentia per distinctionem huius qd est mortuum. est enim mortuum corpus priuatum aīam finis Boetii Secundo patet qd in transmutatione substantiale res amittit nomine et distinctionem quā pītus habuit. qd superpositum in corruptione substantiale amittit non pītus. et pītus celar non est hoc postquam est mortuus sive corruptus. Quarto sic. non sequitur homo est homo albus. qd homo est homo et homo est albus. et tria arguitur a consequentia ad diuisa. qd Annus pater. quia sequens est contingens ut notum est et antecedens est nec certarium. qd patet. qd sequitur pītus sicut simpliciter homo albus est homo. qd homo est homo albus. sed antecedens est necessarium et consequens. Et qd annus sit necessarium pītus pītus. qd sequitur per locum a pīt in modo ad suū totum hīc albus est homo albus qd homo albus est homo. Sed annus est necessarium cuī in ipso idem pītetur de seipso. nullū autem pītus est verius illa in qua idem pītetur de seipso. Secundo patet. qd sequitur alius pītus pītus affirmatiue oppositiū pītetur inter oppositum subiecto ipsa est necessaria. oppositum enim pītetur hīc pītus. pītus homo albus est homo infert oppositum subiecto ipsa est necessaria. oppositum enim pītetur hīc pītus. qd sequitur non est hoc. qd non est hoc albus. Confutatur. qd hec pītus hoc albus est hoc est affirmativa vera qd est in materia contingenti. qd est in materia naturali. et pītus est necessaria. qd autem non sit in materia contingenti pītus pītetur non praebet nec adēt subiecto pītus subiecto corruptio pītus. Ergo qd autoritate pītis in regno pītis solute isti quoniam soluent quoniam qd pītis prima qd isti pītis a diuisis ad sequentia et contra valeat pia. pītus solutione Attende pītus. qd aliquod predicata pītetur et sequitur duplētum. sequitur aliquod consequentia duplētum. ut sequitur qd in aliis sequitur qd in aliis et musico. Elio pītus negotiator alii cuius medietate. et sic illa dicuntur sequentia. qd vnu imediate adiungit alteri. ut homo albus currit. Similiter aliqua pītetur et hoc duplētum. Attende modo propositionem alicuius medianantis. ut sortes est hoc et albus. Alio per negationem alicuius copulantur aut distinguuntur. ut

soites est hō albū abulās. Attēde scđo q̄ in p̄posito p̄dicata dicūl sumi diuīsum qñ sumūt cū p̄iunctō me dia. & dicūl sumi p̄iunctim qñ sumūt sine p̄iunctō. Attēde tercō. q̄ arguere a dūib ad p̄iuncta ē arguere a p̄lī bō p̄dicatis diuīsum sup̄tis q̄ p̄iunctōz media ad eadē p̄dicata sup̄a line p̄iunctōe. & arguere a p̄iunctis ad dūisula est arguere ecōtra. Attēde q̄r̄t q̄ ad scđēdū qñ vñ ar gume⁹ a dūib ad p̄iuncta dat Alber⁹ tale docūmētū. q̄ illa p̄dicata diuīsum sup̄a reip̄cū vñi⁹ subiecti sic se hñt p̄ vñrūḡ ē subale vñ vñrūḡ accītale. vñ alterz subale & alterz accītale. Si 3° mō sp̄ tenet⁹ p̄na. a diuīsum ad p̄iuncta. vi dōo. s̄or⁹ ē hō & est albū. Si vñrūḡ sit subale hō nō p̄ vñrūḡ ē subale. aut ita q̄ vñrūḡ sit accītale respeū subiecti & ad iuiē. Si p̄mo adhuc distinguit. q̄ aut cōe p̄cedit. & tūc t̄z p̄na. ut s̄or⁹ est al & est hō. & est al hō. aut econtra lo. & tūc nō t̄z p̄pter nugato. vt s̄or⁹ est hō & est al. & est hō al. Si at vñrūḡ sit accītale. hō p̄tiḡt dupl̄r. aut ita q̄ vñrūḡ res p̄cū subiecti sit accītale. & t̄z ad iuiē vñi alterz ē subale. aut ita q̄ vñrūḡ sit accītale respeū subiecti & ad iuiē. Si p̄mo adhuc distinguit. q̄ aut cōe p̄cedit. & tūc t̄z p̄na s̄ic p̄nus. aut min⁹ cōe p̄cedit. & tūc nō t̄z p̄pter nugato. s̄ic dicēdo. s̄or⁹ est albū & colorat⁹ albū. Si scđo⁹ nūc t̄z p̄na. vt s̄or⁹ est albū & ē monach⁹. & est albū monach⁹. Nec scđf. s̄or⁹ est cithare⁹ & ē bo⁹ nus. & est cithare⁹ bon⁹. S̄z q̄; hō est dubitatū q̄d q̄ p̄ mag⁹ cōe p̄cedit⁹ min⁹ cōe legh⁹ vñ p̄na. & nō ecouer so p̄cū nugatoem. q̄ p̄m mītōs nugato est dīcere al hō sic hō al. & hō p̄z reddēdo diffītōes p̄ noīb. Vñi Ar. general⁹ negat p̄na valere qñ vñi includit in alio q̄ cūq̄ mō ordinēt. q̄ sp̄ est nugato. Vñi sexto thoyi. hō. & dicto vñ si sibi addat p̄ticulare est nugato. & sic aut̄ dato q̄ apud grāmaticū q̄ nō p̄siderat nūs mōs fācīt pos⁹ nugato p̄ appōem excusari. tñ apd mēta. & logica q̄ sit artifices subtiliores nō appet quo excuset. sic etiā p̄z ex plābō dīcē Ar. ḡ tc.

Dic mal⁹ p̄na. q̄ nō t̄z a p̄el subiecti. nec in oīb a p̄ee p̄di. sic p̄z in textu. Dic⁹ q̄ a diuīsum ad cōiūctō bona p̄na. trib⁹ p̄dīcōbō obfūtar. Prima est q̄ ex hmōi diuīsūt stat aliqd vñum p̄le. sic ex homie et albo. vñ hōie & sensibili. de q̄ postea videbīt. tñ nō sic ex mulicō & cithare⁹. Vñi finū in cōtēdēm p̄bi nō oīa dīcē fin accīs. q̄ p̄dīcāt p̄tigēt. aut que nō p̄dīcāt p̄le. sed solū illa q̄ finū accidit alteri p̄ aliqd tēcūt cui etiā ac ci dīt & cū⁹ sit act⁹. sic bonū & cithare⁹ p̄dīcāt de seūnūcē fin accīs. q̄ bonū accidit illi cui & cithare⁹ t̄z p̄li subiecto. & mediāte illo insit subiectū. vñ nec bo⁹ accidit subiecto mediāte cithare⁹ do nec eō. Secūda p̄dīcō. q̄ t̄mīnī in cōiūctō t̄diūsūt nō accipiat equū. uocē nec variet sup̄o ip̄lo. Tercō q̄ nō variet⁹ grūt̄as nec p̄mitat⁹ nugato. Et hōp̄ exēpla patet in argūmetis an̄ oīp̄ositū. Dic 3° q̄ a p̄iuncto ad diuīsum est bona p̄na q̄tuo cōdīcōbō obfūtar. q̄ ponūt in textu. Prima est q̄ nō sit repugnātia in adīctō. Sedā est q̄ t̄mīnī nō accipiat equō. Tercia q̄ nō ponat aliqd detīmina⁹ ap̄lātāria. sic ē op̄inabile vñ ymaginabile. Quarta est q̄ nō ponat aliqd analogū. Q̄ aut̄ p̄dīcēt p̄ne s̄int bone p̄z. q̄ ex oīp̄ositō p̄ntis infert oīp̄ositō antis. Et si arguas. q̄ s̄il sic arguēdo. s̄or⁹ est albū & ē musi⁹ sic. & est music⁹ albū ex oīp̄ositō p̄ntis infert oīp̄ositō antis. q̄ p̄na est bona. Dicēt cōter negādo ans. stat vñ q̄ s̄or⁹ nō sit music⁹ albū. & tñ sit albū & music⁹. sicut

etiā stat q̄ s̄or⁹ nō sit monach⁹ albū. & tñ sit monach⁹ & albū. Posset tñ dīci q̄ oīp̄ositō p̄ntis nō sit cū ante. cōseq̄tia ē bona. s̄z nō virtute hñt. q̄ arguēt a dūib ad p̄iuncta. s̄z virtute alteri⁹ alicui⁹ habitudinis. Dic q̄r̄to q̄ ex docūmēto dato ab Alberto facilē p̄nit p̄gnosci ille p̄ne. excepta sola ista p̄ticula in q̄videt p̄meti nuga⁹ de q̄ dubiū est apd mītos. sic patuit

s̄cō. vñp̄. hec. p̄p̄ sit vna. s̄or⁹ ē hō albū Pro cui⁹ solutō. Attēde p̄mo q̄ vñitas in p̄p̄ est p̄portōna bil⁹ vñrūtati in reb. in reb. at quēdā hñt vñita te simpl̄r. sicut q̄ s̄t entia simpl̄r. sicut hō lignū. q̄daz dicūl vñm fm̄ quid. vt q̄ ex albo p̄ponūt. sicut dom⁹ exercit⁹ & alia hmōi. S̄līt est in p̄p̄ibus. vñ hec. hō est at l̄st simpl̄r vna. hec aut̄ hō albū currit nō ē ita simpl̄r vna sicut p̄cedit. Attēde⁹ q̄ oīa enūciatō ē sim pl̄r vna iuā qua subiectū p̄dicatō nō tenet⁹ equōce. nec multa sine cōiūctō ex q̄b nō est natūfieri vñi p̄ se ex illi aut̄ sit vñi p̄ se in p̄posito q̄ hñt se p̄ modū actus & potēt. vñ q̄ se hñt p̄ modū determinatōs & defīminatōbilis. & sic ex hōie & albo fit vñi p̄se. Et s̄līt ex albo se q̄tēt quātū. cū albū insit subiecto mediāte q̄tētate. s̄z nō sit vñi p̄se ex albo & musicō. q̄ vñi nō sit determinatō alterius. nec vñi inē subiecto mediāte alio

p̄mo. q̄ hec est simpl̄r vna. s̄or⁹ est hō albū. & s̄līt hec albū est mulicū. & hō albū est hō music⁹. eo q̄ in oīb illi ē vñitaa extremon. sufficiēt ad vñitare p̄p̄s. Etsi arguaf. q̄ Boet⁹ dīcēt. se er his que subiectis aut̄ p̄dicas nō est vñi nō ē p̄p̄ vna. Et subiūgit q̄ si ex his que subiecti aut̄ p̄dicas nō fācīt vñi sicut ex substātā aiata sensibili nō est. p̄p̄ vna. Et dīcēt p̄hs in textu q̄ si p̄dīcēt p̄la de vno. aut vñi dīcēt p̄hs ex q̄b nō sit vñi nō est enūciatō vna. Totū at q̄ ex hōie & albo. aut ex albo & q̄nto nō sit vñi. sic ex substātā aiata sensibili. S̄līt dīcēt in textu q̄ q̄cūq̄ fm̄ accīs dīcēt vñ de codē vñ alterz. de altero hec nō erūt vñi. s̄z al bū & hō dīcēt de finū accīs. Et s̄līt q̄nto & albū dīcēt de se. & etiā de altero. vñputa de corpē. q̄ ei illi nō sit aleqd vñi vñitare q̄ loquītur p̄bus in textu. Ad ista dōm est p̄mo q̄ hoc aduerbū sicut nō dīcēt oīmo. dīcēt s̄lītūdīnēm. sed solū s̄lītūdīnēm actus & potēt. sicut determinatōnis & defīminatōbilis. ita q̄ p̄ncipium se hñtēat ut actus vel ut defīminatō. & sequēs ut potētia vñl ut defīminatō. Dōm est scđo. q̄ finū p̄bīm ex oīmē bus illis fit aliquo dīcēt. quo p̄ s̄cōm ētēat mediāte p̄mo. nec illa p̄dīcāt finū accīs. s̄z finū se. sed illa ētēat finū accīs. quo p̄ vñi nō ētēat grā alterius. nec vñi defīminat alterius. Vñ p̄p̄ dīcēt finū se dupl̄r. vñp̄ vñ finū se tñ tñ valet sicut p̄le & cēntialr. & sic oppōnit ei q̄d est p̄ actēdēs. & sic dīcēt q̄ ista nō est finū se. hō ē albo nec ista albū est mulicū. Alio⁹ p̄p̄ dīcēt finū se. vñ finū se p̄ponit huic q̄d est p̄ alīnd sicut grā alterius. & sic ista est finū se hō est albus. q̄ albū nō ētēat hōi alicuius tēcij cuē vñrūḡ accidat. & hec est finū se p̄ accīs. albū est mulicū. q̄a mulicū nō ētēat albo. nisi rōe tercij. vñputa fortis vel platonis. cui accidit ētēat albū & mulicū

Questio tēcij. vñp̄ enūciatō p̄les sit enūciatō. Et vñdet q̄ nō. q̄ finū p̄bīz p̄p̄ elechōz idē est p̄p̄ & p̄p̄ vñz cū ergo enūciatō p̄les nō est enūciatō vna. legh⁹ etiā q̄ nō est enūciatō p̄ro solutō s̄līt⁹ dubiū supponit q̄ sicue

Questiones libri peribermeniarum

al: dicitur equum analogice de animali: hoc est de similitudine animalis: id est de animali picto. sic etiam propositio de proprieate animalium: et de proprieate que non est animalia. propositio huius similitudinem animalium, propositio coquuntur in ipsa est aggregato vocato ordinatur ad similitudinem enunciatio, proprieate dicte. Ex quo p3 q hic non est secunda de virtute sermonis enunciatio plures est enunciatio. sic non ista. al: pictum est animal. prout tam ista secunda. enunciatio est enunciatio plures. sicut ista secunda. al: est pictum propter istam regulam. talia sunt subiecta qualia primitur ab eo. quod predictum. hoc est subiectum equum accipit. p eo fecito cuius per dictum naturae est venire. Dicimus ergo ad rationem quod cum dicitur id est proposito una accipit. propter proprieatem p suu fecito capi. Sed cum dicitur quod aliqua proposito est multiplex vel aliquod. p ostendit distinguenda. vel enunciatio dividitur in unam et plures rectius non sic accipit enunciatio autem proposito. sicut p3 q regulam ipsam posicam.

Questio quarta. utr. hec quia valeat. let-
tes hō mortu⁹. ḡ s̄or⁹ nō ē hō
aut hec. s̄or⁹ ē hō mortu⁹. ḡ s̄or⁹
res est hō. Pro cul⁹ solutioe. Accide q̄ mortuū capi-
dupl. vno⁹ yr̄ ipotat p̄uatoem vite in subiecto qd p̄
us habuit vitā. sicut cecī ipotat p̄uatoem vilis i occu-
lo q̄ p̄us habuit vilis. t̄ si mortuū est nōmē distracta
et diminuit de rōe hois. t̄ nō p̄incipiū apliās. Et si ad
dā. hōi est repugnatiā in adiecto. nec sic acceptū p̄t p̄i-
ficari de aliquo q̄ialib⁹. s̄i solū de corpe p̄uato aia. sicut ē
cadauer mortuū. t̄ hoc nō accipit phs. Et d̄z sic acci-
pi cū d̄z q̄ diminuit de rōe hois. t̄ est determinata distractio
hēs. Et sic arguedo ab hoie mortuo ad hoiez est fallā-
sim quid ad simpliciū Alio⁹ accipit mortuū vt est p̄ci-
p̄ū p̄terit nōis descedes ab h̄ vbo morio. s̄i apliā
ad p̄tia et ad p̄terita. nec mag⁹ diminuit distractio vbi
ipotat repugnatiā in adiecto q̄ qdctioz aliud p̄incipiū.
um. t̄ sic acceptū nō p̄t p̄ificari de corpe p̄uato vita. s̄i
solū de aia sicut de p̄posito ex aia t̄ corpe. t̄ h̄ mō nō
accipit phs. nec d̄z accipi cū d̄z q̄ diminuit de rōe ali-
cui⁹. Q̄ aut sic pos̄i⁹ accipi p̄z p̄mo. q̄ hec p̄p̄o cōit co-
cedit. alijs hō est mortu⁹. ḡ s̄i sp̄ diminueret ⁊ distractio
ret ⁊ inferret p̄dictiorū illi⁹ cui adiungit secrēt q̄ alijs
hō ēt nōhō. q̄b̄ iplicat p̄dictioem. Sed o p̄z. q̄b̄ hec co-
cedit. celar est mortu⁹. aut q̄ accipit celar p̄ aggregate
er aia t̄ corpe. t̄ sic babet inceti⁹. aut p̄ corpe t̄in. t̄ h̄ nō
cor dordis celaris nō est nūc

Dic pmo. Q[uod] si accipias mortuum p[ro]mō. hec p[ro]nia est bona. s[ed] hō mortu[us]. g[ra]m[atica] s[ed] nō est hō p[ro]p[ri]e. q[uod] nūc repugnatiā ē in adiecto. et h[ab]et q[uod] vult p[ro]ph[et]us in extu. p[er]t[inet] tñ sortes t[em]p[or]is acipi dupl[ic]it. vno p[er] 2 p[ro]p[ri]os to et cor[por]e et aia. et sic nec mortuum nec hō mortu[us] accipiendo mortuum h[ab]et p[ro]mo p[re]dicat de sorte aut hoīe. Alio p[er] p[ro]p[ri]e capi ipso p[ro]p[ri]e et equoce. s[ed] p[er] altera p[re]ce p[ro]positi. vtpu[t]a p[er] corpe in quo fuit capta. et sic bñ p[re]dicat de ipsis Dic scđo q[uod] si accipias mortuum p[ro]mō. hec p[ro]nia est bona sortes et hō mortu[us]. g[ra]m[atica] sortes hō. q[uod] bñ seq[ue]nt. sort[us] est hō mortu[us]. g[ra]m[atica] sort[us] fuit hō. et ultra. sort[us] fuit hō. g[ra]m[atica] sort[us] est hō ergo de p[ro]mo ad ultimum bñ seq[ue]nt. sort[us] est hō mortu[us] ergo sort[us] est hō. scđo p[ro]nia p[er] q[ui] p[ro]p[ri]oib[us] q[ui] sunt p[er]petue p[er]tatis a. p[ro]p[ri]e de p[er]terito ad p[ro]mō de p[er]t[em]p[or]e ē bona p[ro]nia. g[ra]m[atica] sed ista est p[er]petue dicitas. s[ed] alibi v[er]batu[m] est. c[on]tra

Ad rōes in o pō¹¹) Ad p̄mā cū ei⁹ affirmatōe
ad scd.13 p3 solutio ex dict.¹⁰ Ad scia3 p3 so-
luto quo ad p̄mā pīc.13 q̄ ad ylāmā dī q̄ res-

peribermeniārū

intrâmutrare subalii amittit nō trœm, ad illa sensibilia et materia amittit formam subale quam pūs habuit. non tamen est intelligi quod aliquis res pūs trâsum tamē subale nonnoceat eadem de noīe sicut pūs, aut nō habeat eadem diffinitio ne, quam pūs habebat. Ad q̄rtū dicitur quod veraq̄ illaz est contingens, hoc albo est albo, hoc albus est hoc albo, sic patuit in summis. Et ad autoritatem Boetij dicitur quod est huius subiectum et predicatur supponit, per aliquis existit, quod si est sic in propposito subiectum restringit ad existentes, id sumillimum hoc existat subiectum illius, per nullo supponit, neque regula quod adducit est vix ita, et maxime quoniam subiectum et predicatum sit aggregata per accidens. Nam quoniamque per aliquius extremitatibus libenter uice præfigunt tota propria est præfigens. Et ad affirmatores de quod quis hoc non possit abesse homini homo albus tamē per abesse homini. Et quoniam hoc albo non possit abesse hoc est in albo, non tamen ex hoc legi quod illa non sit in materia præfigens.

est siūlū dicitō ponēdo negatōz ad ecē. qm̄ in modalib⁹ po
nēdo negatōz ad modū Dicitō p. qz sic in ill⁹ de icē
ecē nō ecē, appōes. i. p. 2. res s̄t̄ subiecta. sic in moda
lib⁹ ecē nō ecē, su biecta. 2 mōl̄ s̄t̄ appōes ipa dicitō
tes. i. st̄ p. 2. dicitōria. q̄ ist⁹ possit̄ nō ecē ē hec. nō pos
sible est nō ecē. 2 iste nō dicit̄ possit̄ ecē. possit̄ nō ecē. qz se
quis ad sequi. s̄t̄ iste dicit̄ possit̄ ecē. nō possit̄ ē
ecē. S̄t̄ dicit̄ b. nccā. q̄ ecē nō est hec. nccā. ē nō ecē. s̄t̄
hec. nō nccā. est ecē. 2 b. q̄ ē nccā. ē nō ecē. q̄ ē nō nccā
rū. nō est. 2 dicitōria b. ipossit̄ ecē nō ecē. hec. ipossit̄
est nō ecē. s̄t̄ hec. nō ipossit̄ est ecē. 2 b. q̄ est ipossit̄ est nō ecē. ea
q̄ est nō ipossit̄ est nō ecē. Et vlt̄ ad hñdū dicitōz i mo
dalib⁹ ferenda est nega. ad modū. 2 i. iste dicit̄ possit̄
nō possit̄. p̄t̄ges nō possit̄. ipossit̄ nō possit̄. nccā.
rū. nō nccā. p̄m nō p̄m.) In h. 2. capitu
lo defiat de epollēt̄s p̄nt̄s p̄p̄m modalū. 2 dicit̄
in duas pres. in p̄ 1. defiat d̄ epollēt̄s p̄p̄m modalū
qm̄ opiniōne atiq̄. Et d̄ q̄ p̄m atiq̄ isti. p̄p̄t̄. possit̄ ē
ecē epollēt̄ iste. p̄t̄ges esse. nō ipossit̄ esse. 2 nō nccē esse.
Ex isti. possit̄ nō ecē. 2 p̄t̄ges nō ecē epollēt̄ isti. nō ipossit̄
sible nō ecē. 2 nō nccē nō esse. Isti. p̄o. nō possit̄ est nō
p̄t̄ges. epollēt̄ isti. nccē est nō esse. 2 ipossit̄ ecē. 2 isti. nō
possit̄ nō esse. 2 nō p̄t̄ges nō esse. epollēt̄ isti. ipossit̄ nō ecē
et nccē ecē. 2 b. p̄z ex figura atiq̄ sublepta. sic p̄z ex textu
(Ergo impossibile) In hac p̄t̄ defiat p̄hs se epollē
t̄s p̄p̄m modalū. qm̄ opiniōne p̄t̄. 2 p̄ oñdit in q̄ a
tiq̄ bñ dixit̄. 2 vult̄ q̄ bñ ordinauerit p̄t̄ges possit̄
et ipossit̄ facie d̄ epollēt̄. p̄p̄m de possibili. 2 p̄t̄ges
ti. ill⁹ de ipossibili nō dissil̄t̄ se bñte. qz ipossibile t̄ nō ipos
sible p̄tradictōre se bñt̄. 2 possit̄ t̄ nō possit̄ p̄t̄genet nō
p̄t̄ges. ita. s. q̄ affirmatiā de possibili. 2 affirmatiā d̄ i
possibili p̄tradictōre. 2 s̄t̄ negatiā d̄ possibili. 2 negatiā
de ipossibili. 2 nō possit̄ t̄ nō ipossit̄ epollēt̄. 2 s̄t̄ ipos
sible t̄ nō possit̄ (Nccā. p̄o) Hic oñdit p̄hs in q̄ erra
uerit̄ atiq̄. 2 d̄ q̄ errauerit q̄t̄ ad p̄p̄es de nccario
qz male ordinauerit illas in p̄ 2. 2. ordīnib⁹. Unū d̄ q
p̄siderādū ē q̄t̄ s̄t̄ disponēt̄. p̄p̄es de nccā. qz ma
nifestū est. q̄ nō debet ordinari eo mō q̄ atiq̄ ordinauerit
et icēd̄t̄ hāc p̄clusionē p̄tradictōriā et q̄d̄ est nccē non
ē nō ē hec. nō nccē ecē. p̄bat trib⁹ rōib⁹ Prima quā tāḡ
ibi (cā. at. isti) qz iste. s̄t̄ p̄e. nccē nō ecē t̄ nō nccē ecē. Et
sequit̄ ad sequi. q̄ nō ecē p̄tradictōre. cū q̄ possit̄ ecē t̄
nō nccē esse. p̄tradictōre. q̄ possit̄ ecē. 2 nō nccē ecē. nec
et nō nccē ecē. nec dñt̄ in eodē ordīni p̄poni. 2 p̄m ista n̄
nccē ecē male reponit̄ in p̄mo ordīne. Et certe p̄hs po
nit̄ h̄ scđam rōez q̄ est nccā. 2 ipossit̄ opponit̄ p̄te. q̄ ecē
pollēt̄ ponēdo negatōz ad dicū s̄t̄ postponēdo ne
gatōm mō. 2 p̄m s̄t̄ in p̄mo ordīne negat̄ ipossit̄. 2 af
firmat̄ ecē dicū. etiā negat̄ nccē t̄ negat̄ e' dcm̄. (Et
uero ncc̄) Hic tāḡ tārā rōez q̄ est. si iste epollēt̄ pos
sible ecē t̄ nō nccē esse. t̄cū p̄tradictōre se q̄rēt̄ ad sequi
ce. s̄t̄ zns ē ipossit̄. d̄. E. L. sequēt̄. p̄bat. q̄ bñ se q̄rēt̄ nccē
esse. q̄ possibile esse. Si q̄ se q̄rēt̄ possit̄ esse. q̄ nō nccē ecē. t̄cū
de p̄mo ad ultimū se q̄rēt̄ nccē esse. q̄ nō nccē ecē. Primā
p̄iam. p̄bat. q̄ si ad nccē ecē nō se q̄rēt̄ possit̄ esse. t̄cū e' co
tradictōriā se q̄rēt̄. i. s̄t̄ stat. se q̄rēt̄ nō possibile esse. s̄t̄ ad non
possit̄ esse se q̄rēt̄ ipossibile esse. qd̄ nō p̄t̄ stare cu nccē esse
qm̄ p̄hs p̄baut trib⁹ rōib⁹ q̄ iste nō epollēt̄. possit̄ esse. et
nō nccē esse. 2 p̄m atiq̄ male dixit̄ hāc nō nccē ecē
reponit̄ in p̄mo ordīne. 2 hāc nō nccē non esse in p̄mo ordīne
(Relinquit̄ ergo) In hac p̄e oñdit p̄hs quo debet or

dinarī s̄t̄ p̄t̄a opinionē. 2 d̄ q̄ nō nccē nō esse epollē
let huic possibile esse. 2 sic debet ponit̄ in eodē ordīne. et
hoc p̄bat duab⁹ rōib⁹. Prima est. ad possibile esse nō se
quis nccē esse. nec nccē nō esse. nec nō nccē. Et qd̄ ad pos
sibile esse se q̄rēt̄ aliquā p̄p̄m de nccario. ergo se q̄rēt̄ nō ne
cessē nō esse. Q̄ nō se q̄rēt̄ nccē nō esse. p̄bat. q̄ cu hoc qd̄ ē
possibile ecē stat possibile nō esse. fed̄ qd̄ est nccē esse nō est
possibile nō esse. Q̄ nō se q̄rēt̄ nccē nō esse. p̄bat. q̄ possibi
le esse nō est nccē nō esse. qd̄ aut̄ nō se q̄rēt̄ nccē esse
p̄bat̄ est trib⁹ rōib⁹. Scđa rō ad nō possibile esse se
qui ipossibile ē t̄ nccē nō esse. ergo ad ipossibile esse qd̄
est p̄tradictōriū antīs se q̄rēt̄ nō ipossibile esse t̄ nō nccē
nō esse que sit p̄tradictōriā p̄nt̄s. hanc p̄nt̄s nō p̄bat
p̄t̄. p̄bari. q̄ si in p̄uerib⁹ ad aīs se q̄rēt̄ p̄ns. tunc
ad oppositū antīs se q̄rēt̄ p̄nt̄s (Dubitabit aut̄
aliq̄) In hoc scđo capitulo mouet̄ t̄ soluit̄ vñ dubiū
qd̄ est. vlt̄ ad nccāriū esse se q̄rēt̄ possibile esse. Et p̄mo
arguit̄ ad p̄t̄ affirmatiā sic. q̄ si ad nccē esse non se q̄rēt̄
possibile esse. t̄cū p̄tradictōre se q̄rēt̄. p̄tradictōriū p̄nt̄s
stab̄t̄ cu ante. 2 p̄tradictōriū p̄nt̄s. s. nō possibile ecē. n̄
stat cu nccē esse. q̄. Et si aliq̄ dicit̄ q̄ p̄tradictōriā h̄
possibile ecē nō sit ista. nō possibile ecē. t̄cū erit ista. pos
sibile nō esse. s̄t̄ vlt̄s sit false. illa de nccario erit̄ p̄a
ergo. S̄t̄ cu d̄ (al. p̄o refert rufus) arguit̄ ad p̄t̄ ne
gatiā sic. illud q̄ p̄t̄ esse p̄t̄ nō esse. q̄ idē videt̄ possi
bile incidi. 2 possibile nō incidi esse t̄ nō ecē. s̄t̄ ḡ ad ne
cessē esse se q̄rēt̄ possibile ecē. t̄cū nccē p̄t̄ nō ecē. (Da
nifelt̄ est) In hac p̄e ponit̄ p̄hs duas diuisiōes Pro
solutōe istius dubiū p̄ma diuisiō. potētia. qd̄a s̄t̄ ratō
nales. 2 iste manētes cedē sit plurimoz p̄trarioz. h̄ ē
potētia rōnales p̄nt̄ ad opposita. Alie s̄t̄ irronales. 2 h̄
rū qd̄a sit oppositor. alie p̄o nō. q̄ vis calefacib⁹. iḡ
nis et potētia irronales. 2 nō est oppositor. q̄ nō p̄t̄ non
calefacere. Unū ex hac diuisiōe soluit̄ arguentū factū
ad p̄t̄ negatiā p̄ interēptōem antīs. non em̄ omne qd̄
possibile esse possibile est nō ecē (Quedā p̄o) Hic rāgi
tur scđo a diuisiō q̄ est q̄ possibile d̄. q̄t̄uoce. co q̄ aliq̄d̄
d̄ possibile qd̄a actu est. s̄t̄ est possibile p̄t̄actū acut̄
vt possibile est aliquem abulare qn̄ abulat. 2 om̄e ill̄s
p̄t̄ esse qd̄ iam actu est. Aliud est possibile qd̄ p̄t̄ agere
v̄t̄. et. 2 h̄ est possibile distās ab actu. 2 sic ille p̄t̄ abula
re q̄ abulab̄. 2 q̄ nō actu abulat. Et at dñā int̄ illa pos
sibilitā quā tāḡ ibi (the qd̄ez) q̄ scđam solū rep̄t̄ i re
bō mobilib⁹. i. trām̄utabiliib⁹. 2 p̄m rep̄t̄ in rebō imo
bilib⁹ s̄t̄ in corrupibiliib⁹ Et ex hac diuisiōe soluit̄
dubiuū cu d̄ (in verisq̄) Nā scđo possibile nō se q̄rēt̄ ad ne
cessē s̄t̄ alterū. 2 hoc p̄bat. q̄ a p̄t̄icula r̄i se q̄rēt̄ vlt̄. sed̄
non oñio. i. non vlt̄ possibile se q̄rēt̄ ad nccē. se solū possi
bile p̄t̄actū acut̄. S̄t̄ cu d̄ (z est quidē) ordinat̄. p̄p̄m
nes modales ad inut̄e s̄t̄ p̄t̄ in figura q̄ponit̄ in tex
tu. 2 d̄ q̄p̄es de nccario s̄t̄ p̄ores. 2 nccāriū est p̄nci
piū oñim. 2 hoc p̄bat. q̄ illa q̄ s̄t̄ sempit̄na t̄ sp̄ actu s̄t̄
p̄ora z p̄ncipia alioz. 2 nccāriū s̄t̄ sempit̄na et semp
actu s̄t̄. q̄lū prior alioz z p̄ncipia alioz. Scđo d̄ (et
hee quidē) insert̄ exp̄dictis q̄ el triple gen̄ entiū. q̄
qd̄a sp̄ s̄t̄ actu s̄t̄ p̄me sube. i. sublat̄e etne. 2 celuz
et intelligēt̄. Alia p̄o s̄t̄ actu et p̄t̄ate in q̄ bñ ac
tura p̄o est. 2 tpe posterior. Alia p̄o nūc̄ s̄t̄ actu s̄t̄ so
lū p̄t̄ate. Circa hūc textū. Autēde p̄mo. ca q̄ s̄t̄ dicta
in sumul' de modalib⁹ et epollēt̄s et p̄nt̄s earū pos
sibile em̄ et ipossibile equipollēt̄. s̄t̄ s̄t̄ h̄t̄e et mō
dissil̄t̄. ipossibile vero et nccāriū verbo dissil̄t̄. et mō s̄t̄

Questões libri Peribermeniarū

Se hñtib. possibile s̄o e neccariū e q̄pollent s̄bo e mō dis
silt se hñtib. p q̄ memoria ponit̄ bi plus. Pos. ipos.
et sili. p. diffili. mo. Impo. et ne. diffili. p. et sili. mo.
Toto diffili. pos. ne. q̄s equalebit. Attēde 3°. q̄ cū
dī h̄ Greco. sicut e in nona meta. potētias rōnales esse
ad op̄a trōnales s̄o nō. h̄ intelligit s̄ potētia q̄ s̄ rōna
les p cēntia sicut s̄ intellexū e volūtas q̄ p̄t̄ ad ansi
mā intellectua. re dīstiguit s̄ sensituā. Nā potētia se
situie in boie nō dicūt rōnales n̄l p̄ticipatōes. v̄pū
ta. q̄ subdūt ipo v̄l iudicō rōis. Un̄ appetit̄ s̄cupi
sebil̄ e irascibil̄. e potētia motiva subdūt ipo aie ūel
lective. possim⁹ em km iudicū rōis abulare v̄l nō abu
lare. s̄cuplere e n̄. p̄cuplere. videre e nō videre. T̄l̄
dicūt rōnales q̄s denoiaitiae aut nūcupatiue. sic etiāz
habit̄ intellectua dicūt rōnales. Attēde 3°. q̄ duplex e
potētia in genere. s̄. obiectua e subiectua. Un̄ poten⁹
subiectua sumit in re p̄patoem ad materiā in q̄ sit.
s̄ potētia obiectua sumit in reg p̄patoe ad agor. q̄d
sc̄ p̄ illā rē p̄ducere v̄l nō p̄ducere. s̄ km h̄ lepe dicim⁹
aliquid e in potentia passiua materie. v̄l in potentia ac
tiua. p̄ducet̄ illud. Si ḡ in textu fiat fmo de potētia
subiectua. p̄z q̄ séptima e imaterialia nō sūt in tali po
tētia. co q̄ nō habt̄ materiā. Si at̄ fiat fmo de potētia ob
iectua. sic oia citra p̄v̄ fuerit̄ in potētia. At̄. aut̄ videt̄ h̄
lo q̄ de potētia subiectua e de p̄cessione km ips⁹ e dura
tēm. sic p̄z diligēt̄ inspiciēt̄ textū. Attēde q̄to q̄ du
pler est op̄o. s̄. p̄uatiua e p̄ria e v̄rroq̄ mō potētia rōna
lis e oppolitoz. Ex̄ p̄m̄ sicut abulare e nō abulare.
etē sc̄. sic poss̄ ascēdere e descēdere. Silt poss̄ amar
e e nō amare. p̄uatiue sicut p̄dictio e p̄ponit̄. s̄ amar
e e dōre p̄rie op̄onit̄. potētia s̄o irratōnāl e accipi
tor mōis p̄ oppolitoz. co q̄ tot mōis dī vñu oppolitorū
et mōnis dī reliquā. Un̄ l̄ bruta poss̄t̄ abulare e nō
abulare. p̄p̄ diuersas apphensiones sensus. vel diuersos
act̄ appetitus. q̄ appetitus cū fantasia mouer brutum
localiter. sicut p̄z sc̄do de aūma. m̄ appetitus sensiūtus
magis agit q̄ agat. l̄ bruti magis dicitur q̄ ducat.
sic q̄ nō h̄ p̄fectam potētates sui actus. l̄ trahit̄ ab
obiecto. e tō motus causatus a tali appetitu magis di
citur ead vñu oppolitorū q̄ ad alterum indifferen
ter. Līcā h̄c textū mouet.

Questio p̄p̄b̄ modalib̄ regat. e suffi
ciat ponere negatōem ad modū
dū. Arguit̄ p̄mo q̄ nō. quia iste nō sūt contradicō
rie. almal esse hominē est possibile. e almal e hominē
nō est possibile. e tam ponit̄ negatō ad modū. Et iste
sūt p̄tradictorie. sortem currere est possibile. e sortē cur
rere e impossibile. e tamen in nulla sp̄u ponit̄ aliquid ne
gatō. Silt iste sūt cōtradictorie. sortem currere est veruz
et sortem nō currerere est verum. e tamen ponit̄ nega
tio ad verbū e non ad modū. ergo ad dandum p̄ras
dictōem nō requiritur negatō. tē. **Secundo sic.** si
sufficeret̄ ponere negatōem ad modū iste essent con
tradictorie. sortem currere est necesse. e sortē currere
nō est necesse. sed hoc est fallū. quia tūc vna cōtradicto
ria sequeretur ad aliam. e quid em̄. sortem currere est
necesse. ergo sortem currere est possibile. vt p̄z p̄m̄ in
textu. Et sequit̄. sortem currere est possibile. ergo sortē
currere est cōtingēt̄. co q̄ possibile et contingēt̄ idē s̄t
gratificant̄ sicut dicit̄ Boetus. e sequitur. sortem curr-

rere est contingēt̄. ergo sortem nō currere est contingēt̄.
q̄ p̄t̄ionē in opositam qualitatem. e sequitur v̄tra
sortem non currere est cōtingēt̄. ergo sortē currere nō
est necesse. ergo de primo ad ultimum sequitur. sortem
currere est necesse. ergo sortem nō currere est necesse.

Tercio sic. iste sunt contradictorie. sortem possibile
est eē. e sortem possibile est nō eē. ergo Eneidens patz
p̄mo. quia sicut est de contradictione in p̄p̄ibus dī
esse. ita viderur e in modalibus. sed in illī de inesse op
tet negatōem addi ad verbum. ergo Secūdo. quia
sicut se habent iste due. sortes est e sortes non est. ita iste
sortem possibile est esse. e sortem possibile est non esse. s̄z
p̄me sūt cōtradictorie. ergo **Quarto sic**. sortem possibile
est eē. sortem possibile est currere. e sortem possibile
est nō currere. sūt singularis affirmativa e singularis
negativa eiusdem subiecti e eiusdem predicatori. ergo s̄t
contradicōrie. aut̄ hec sit negativa. sortem poss
sible est nō esse. p̄batur p̄mo. quia ipa p̄t̄ eē vera sub
iecto. p̄ nullo supponente. quia hec est vera. chimeram
possibile est nō eē. cu suā contradictione sit falsa. que ē
ista. chimeram necārio est eē. ergo ipa est vera. **Quintu**
m̄. quia nulla propositio categorica affirmativa
de prelenti p̄t̄ eē vera. eius subiecto. p̄ nullo supponēte
Sed p̄batur antēdēs. q̄ ipa equales alicui p̄positio
ni negatiue. s̄. sūt. sortem nō necē est eē. vt p̄z p̄m̄ q̄
est simili negatiua. ergo etiam ipa est negatua. **Sixtū**
sequit̄. quia stat negatiua esseverā terminis eius pro
nullo supponentibus. sed nō affirmatiuam. q̄ nunq̄ af
firmatiua equalet negatiue. **Sextū** quia dicta p̄
positio p̄tradicit̄ vni simpliciter affirmatiue. s̄. sūt. sort
em necesse est eē. ergo nō est affirmatiua s̄ negatiua.
Septimā Lī p̄mo. q̄ tunc plures p̄des nō equipollē
tes p̄tradicerēt̄ eidem. cu culib̄ affirmatiue p̄tradit
cat aliqua negatiua. **Eighthū** quia due p̄dictorie p̄t̄
similē eē false. co q̄ abe affirmatiue eēt̄ false si subiecta
carū pro nullo supponerent.

In Op̄ positū arguit̄ autoritate p̄bi in text
Pro solutōe isti⁹ q̄stionis e vñtōe
claratōne textus soluēde. s̄. quatu⁹
or questiones

Questio p̄ma vñp̄ modalib̄ p̄p̄ de in
eē distinguantur sp̄e. p̄ cuius lo
lutōe Attēde p̄mo q̄ p̄posito
modalis capitur dupliciter. vno mō generali pro qua
lib̄ p̄positōne in qua ponit̄ aliquis modū. sūt iste
modū sūt predictiū sūt compōnūs. et hoc modo iste
p̄positōnes. sortes currunt bene. sortes currunt velociter et
sic de alijs possunt dīcī modales. Alio modo accipit̄
specialiter. et sic sola p̄positō dicitur modalis in qua
ponit̄ aliquis istorum quatuor modūrum. possiblē
le contingēt̄ impossibile necesse. **Unde** sicut dicit̄ Al
bertus ad hoc q̄ aliqua p̄positō sit modalis specialis
accepta tres conditōes requiruntur. Prima est q̄ in ea
ponit̄ modū determinans p̄positōnem. et ibi ista
sortes currunt bene non est modalis proprie dicta. co q̄
bene non determinat p̄positōnem. **Secundo** requirit̄
q̄ ponat specialē differentias entis. e ideo scitur op
eratur creditur. et alia huiusmodi non faciunt p̄positō
nēm modale proprie dicram. **Tercio** requirit̄
q̄ talis modū ampliet compositionem v̄tra tempus

priesens. 2 ideo versū 2 falsum nō faciūt ppōnem modālē prie dicā sed de his vide ea q̄ dīcta sunt in sum̄ mulis. Attēde scđo. q̄ duplē est. ppō modal qdā est modalis 2 posita in qua mod̄ determinat totū dictum videlicet aggregatū ex subiecto 2 p̄dicato dicti ut sorte currere ē possibilis q̄ eppōlē h̄uit. hec ppō sortes currunt ē possibilis. Elīta ē ppō modalis diuisa cui? mod̄ determinat nō totā ppōem dicti sed definit copula dicti 2 se significatis q̄ subiecto 2 p̄dicatu dicti diuisim. ut hō minē sedente possibile est nō sedere. hec ppō nō significat q̄ hec ppō sit possibile hō sedē sed q̄ hō sedens possit nō sedere. Attēde tertiū. q̄ aliquid videatur ppōem modale 2 posita nō ē modalē sed esse sim̄ pl̄r ppōem de inēc 2 illi supponit q̄ in ppōne modali 2 posita mod̄ sp̄ subiecta aut p̄dicata. 2 q̄ i talis sunt sim̄ pl̄r inherētia p̄dicati ad subiectū iō tales sunt sim̄ pl̄r de inēc 2 soli modales s̄m qd̄ vtpura p̄pter s̄lititudinē quā habet de veris. ppōib⁹ modalib⁹. Attēde q̄to. q̄ licet in scđis intentib⁹ siue in entib⁹ rōis nō sunt pprie sp̄s neq̄ ḡia. 2 p̄s distinctio specifica v̄l ḡia et q̄ in p̄dicamento nō ponit nisi entia realia. p̄tēt ibi rep̄ti genera 2 sp̄ea eo mō quo ip̄a sunt entia.

Dic quā sp̄e. p̄z sic. q̄ ppōes de mō 2 de inēc magis dīnt q̄ affirmatio 2 negatio. sed affirmatio dīnt sp̄e sicut sup̄ patuit. q̄ Boetij. phat. q̄ magis differt. ppō modalis ab vna de inēc q̄ vna de inēc ab alia de inēc. sed affirmatio 2 negatio q̄ ambe s̄l sunt de inēc dīnt sp̄e. q̄ affirmatio de inēc et negatio de mō pl̄r dīnt q̄ sp̄e. Sed oī sic. q̄ q̄ dīnt in forma dīnt sp̄e. Hā dīna s̄m forma est dīna b̄z sp̄e. s̄z ppō de cē 2 de mō dīnt in forma. q̄ forma in illis de inēc videat inēc simplex inherētia p̄dicati cuī subiecto et simplex ppō eo rūndē forma aut in illis de mō ē determinatio copōnis p̄ quā hec ēentia 2 distinguit ab illa.

Dic secundo. q̄ q̄cūq̄ ppō modal p̄e distinguūt in sensum 2 positiū 2 sensum diuisum siue mod̄ ppōnat siue postponat siue in medio ponat. p̄z q̄ ista transpō vocū nō variat sp̄em neq̄ naturā ppōis modalis diuisē neq̄ 2 posite. immo sepe Arresto. 2 Boetij distinguit ppōes penes s̄sum 2 positiū 2 diuisum. in q̄bus enī mod̄ in medio v̄l in fine ponit. Et si q̄ras q̄llū diuisio p̄ponit modalis in modalē 2 positiū 2 diuisam. Rūndē aliq̄ q̄ est diuisio analogi equiuocati in sua equiuocata. ita. q̄ modalis diuisa est modalis sim̄plē. 2 posita vero solū est modalis s̄m quid eo q̄ in modali 2 posita ē sim̄plex inherētia p̄dicari cuī subiecto eo q̄ 2 positiū non modificat. S̄z op̄ser dici aliter q̄ modalis 2 posita est vere modalis nec ibi est simplex inherētia p̄dicari cuī subiecto. sed p̄dicati determinat copōnis ut dīcto sor̄tem currere ē possibile denotat q̄ est possibilis vni siue copō p̄dicati cuī subiecto vtputa cursus cuī hoīe. Et si arguaf idē nō p̄t esse copōnis 2 determinatio copōnis p̄dicati aut est alterius copōnis q̄ nō est determinatio copōnis. Dīm q̄ in ppōe modali duplē ē copō. vna sc̄z dīcti qd̄ subiecta. q̄ sic dīcti Arresto. n̄būl aliō est dice ut sortes ambulare q̄ ambulatē ēē. 2 sic ēē 2 nō ēē. cuī copōtōe subiectis in enūciatōe modali 2 illi 2 copōnis modūs est determinatio 2 nō copōnis q̄ est copō enūciatōis et iō p̄t ēē 2 determinatio copōtōis dīcti 2 p̄dicatum enūciatōis. Et si iterū dicat q̄ p̄dicatū non est determinatio compositionis. Rūndē cuī alexādro. q̄ licet b̄

habeat veritatē in p̄positione de inēc. non tñ oī in p̄positione modalis q̄ non subiectū in p̄positione modalis subiectū cui insit p̄dicatū. sed compōsito de qua p̄dīt caī mod̄ nō vt ēē significat mod̄ ip̄ius esse qd̄ dīct compositio. Si queras v̄lūs quo dīnt modalis compōsita 2 diuisa. diuisis varijs dīntis q̄s ponūt notaſ les inter modale 2 posita 2 diuisam. reputa q̄ in modali copōsita ponit mod̄ a p̄e p̄dicari v̄l subiecti. in diuisa vero nō. Et in modali copōsita mod̄ tenet materialis p̄ timio: ē ip̄ois in modali p̄o dīsa tenet p̄sonalit̄ 2 p̄ timio p̄me ip̄ois. s̄l̄r in modali copōsita mod̄ nō ē pl̄iat subiectū dīcti v̄l copulā qd̄ tñ facit in modali diuisa. Sed tu pone dīnam signis assignatā iste enim dīne sunt aliquālē cōtra ea q̄ dīcta sunt. Et si q̄ras v̄lūs v̄t̄ in ppōne modali mod̄ positt ēē p̄dicatū. Rūndē aliq̄ q̄ nō. sed dīctū q̄ mod̄ solū est a ppō bestē dīctiō compōsita sed istis rūndet Albert⁹ sicut dīm ē sup̄ius. Elīt dīct sunt tñ q̄ p̄p̄t inducitas rationes dicunt modos non ēē p̄dicata sed de coīp̄ dīcīs non curam⁹. quia nec cōmetatorib⁹ concordat nec inītūs p̄tati. Elīt boetij expones illū textū dīct q̄ Arresto. vocat appōnes p̄dicatores. Elīt Boetij dīct q̄ in his ppōib⁹ q̄ p̄ter aī liquē modū dicunt p̄dicant qdā sp̄ else v̄l v̄a q̄ ēē cōtinēt. subiectū p̄o res de q̄bus illa p̄dicat̄ v̄e cuī dīctim⁹ alībū ē. in his aut in q̄b⁹ modus aliq̄ p̄dicatur v̄e q̄dām subiectū est v̄l ea vera q̄ ēē cōtinēt. Dīodus aut sol⁹ quo dāmō p̄dicat̄ 2 statim post. Similiter modus cōtinet tortus ppōnis vim. qd̄ aut p̄positionis vim continet p̄dicat̄ ḡr̄. hec Boetius

Questio sc̄da. v̄rū nccārio et impossib⁹ le ampliat ad oī metētempus. sc̄z ad p̄fēns. p̄teritū 2 futurū. 2 possib⁹ 2 cōtingēs ad p̄ns 2 futurū tñ. Ad hoc dīct Albert⁹ q̄ possib⁹ 2 cōtingēs ampliat ad p̄ns 2 ad futuř tñ. q̄ cōtingēs futurū p̄t ēē 2 nō ēē. Nccāriū aut 2 impossib⁹ le ampliat copōes ad oī tps q̄ nccāriū 2 impossib⁹ p̄n iē ēē fm̄ 2 tps. nā nccāriū oī tpe ēē. impossib⁹ ēē nū lo tpe sim̄plē ēē. Et p̄p̄t h̄ v̄lēt̄ dīr̄ q̄ nccāriū 2 impossib⁹ sunt mo dī v̄les. possib⁹ v̄o 2 cōtingēs sunt modi p̄ticulares. Sed hec rūndō nō valer. patet p̄mo sic. q̄ p̄positōnes eiusdē subiecti 2 p̄dicati 2 qualitatis. quārum vna est v̄lis 2 alia p̄icularis. aut indiffinita. vna autem de impossib⁹ 2 alia de possib⁹ aut contingen̄ti. contradicunt. ergo termini tenentur eque ample et e que restringit in ambabus. alīs enim due contradictiones possunt simul ēē vere. sicut patet intuenti. Se cundo probatur. quia si impossib⁹ 2 necessarium ampliarent ad p̄teūtū. non autem possib⁹ 2 contingen̄gens sequitur. q̄ iste due contradictiones essent simul false. diem hesternū fore est impossib⁹. 2 diez hesternū fore est possib⁹. Et si līr̄ iste due Adā fuisse ē nccāriū 2 adā nō fuisse ē cōtingēs. Prop̄ istas rōes 2 p̄siles respondēt aliū aliter q̄ sic ut possib⁹ 2 contingēs solū ampliant ad p̄fēns 2 futurū. ita etiam necessariū ē impossib⁹. Et dicunt q̄ necessarium 2 impossib⁹ dicunt modi v̄niuersales q̄ ampliant copulat̄. possib⁹ vero 2 contingēs dicuntur p̄ticulares. quia ampliant disiunctive. sed hoc non est verum. Vanis festum enim est. q̄ necessarium 2 impossib⁹ ambūlū oī tps. ideo non optet ea solū limitare ad p̄ns 2 futurū. Nec valz arguit. q̄ p̄ has q̄ possib⁹ nō ampliat ad p̄fēns p̄teritū 2 futurū. Arguit enim committit ex dīcto

Questiones libri perihermeniarum

Aresto. q ad p̄teritū nō est potētia b̄ v̄t̄ḡ v̄r̄. e. si pos tēcā capias p̄ potētia actia v̄l̄ passiva. si at̄ capias p̄ q dā mō pp̄ois fab̄icate ab aīa inter extrema q̄. v̄to v̄l̄ dīlio n̄ ipl̄icat īd̄c̄oz̄ n̄ ōz̄ v̄n̄ possibl̄e illo mō vocal ad q̄st̄ionē. q̄ signa v̄l̄ia (possibl̄e logici) z

DIC v̄puta ōis z null̄ q̄n̄ addūt̄ pdicatis v̄l̄ s̄b̄ iectis denotat̄ ipa accipi p̄ ōb̄ suis fac̄is sibi quen̄t̄ib̄ p̄ ip̄e. v̄z̄ t̄ dūmō n̄ altūdūe ipedat̄ et sic distribuit̄ t̄m̄os q̄b̄ ad dūt̄ z fac̄it̄os stare v̄s niuersal̄is ex q̄ōis n̄ fe v̄l̄s̄ q̄m̄ v̄l̄s̄ sicut patuit̄ in p̄ et sc̄do h̄t̄. ita etiā isti mō necārio impossibl̄e le h̄ne circa copulā distribuendo t̄ps̄ importat̄ p̄ ea fac̄unt̄ ita q̄ definiāt̄ copulā denotat̄ ipa ip̄o; r̄are t̄ps̄ dist̄uct̄ie ampliā ad tot̄ dñas t̄ps̄ ad q̄b̄ ampliāt̄ isti mō necārio z possibl̄e copulat̄ie sicut q̄l̄s̄ c̄l̄s̄ et null̄ fac̄it̄. pp̄oēs v̄l̄s̄ ex p̄t̄ subiecti v̄na affirmatiā et alia negatiā. q̄n̄ addūt̄ subiecto sic isti mō neces sariū z possibl̄e fac̄it̄. pp̄oēs modales v̄l̄s̄ ex p̄t̄ co pule. z dicunt̄ mōi v̄l̄s̄. z sicut q̄dā z q̄dam n̄ addūt̄ subiecto fac̄it̄. pp̄oēs ḡt̄iculares ex p̄t̄ subiecti sic possibl̄e z possibl̄e n̄ red̄dūt̄. pp̄oēs ḡt̄iculares ex p̄t̄ co pule. z sic ḡp̄z̄ q̄ possibl̄e logici ampliat̄ ad p̄teritū z q̄ ad p̄t̄u e p̄ona logica l̄ne possibl̄e logici l̄z̄ nō sicut possibl̄e ph̄icū b̄ em̄ solo p̄ua de q̄n̄ p̄t̄ ḡt̄a facere i

Questio terciā. v̄z̄ isti mōi zt̄ingēs ḡt̄a t̄s̄ z possibl̄e rep̄onit̄ in diuer s̄ō dīlo. Et v̄z̄ ad q̄dib̄z̄ possibl̄e sicut zt̄ingens sequaf̄ ad necārio eē. p̄ cuī solutōne . Attēde p̄mo. q̄ possibl̄e zt̄il̄ zt̄ingens p̄t̄ accipi du pl̄r. v̄no. p̄t̄ingēt̄ alto v̄l̄. p̄ possibl̄e alto. p̄ illo videli cei q̄d̄ est cōe ad ōes modos zt̄ingēt̄s̄ z sic ill̄ est zt̄in ḡs̄ q̄d̄ n̄ est possibl̄e. zt̄il̄ ill̄ id̄ est possibl̄e. Et il lud zt̄ingēs b̄z̄ duas sp̄es p̄ncipales s̄z̄ zt̄ingēs necāri um zt̄ingēs n̄ necāriū. Zt̄ingēs necāriū est id̄ cū necārio. s̄z̄ zt̄ingēs n̄ necāriū est q̄d̄ nec̄ n̄ necāriū nec̄ possibl̄e. eius sunt tres sp̄es s̄z̄ zt̄ingēs natūrāl̄ zt̄ingēs raro zt̄ingēs ad v̄rūl̄ib̄z̄ z cod̄. dicat̄ de possibl̄e

Attēde sc̄do. q̄ q̄n̄cūq̄ possibl̄e aut̄ zt̄ingēs ponit̄ in aliq̄ pp̄one sine ad dito ip̄m̄ restrigente t̄c̄ de rigore sermonis accipi. p̄ zt̄ingēt̄ aut̄ possibl̄e alto. Et ideo dicēdo hoīem em̄ albū est zt̄ingēs p̄t̄ in rigore sermonis n̄ dī accipi. p̄ zt̄ingēt̄ necārio v̄l̄ n̄ necārio s̄z̄. p̄ zt̄ingēt̄ alto. nulle em̄ p̄t̄et̄es quen̄t̄es aluci sp̄e sub sua p̄p̄ia r̄oē quen̄t̄ q̄n̄ in sua cōstate accepto. z iō etiā ōis pp̄o de zt̄ingēt̄ sine addūt̄ pōf̄ in ea dī linea cū ea q̄ est dī possibl̄e alto. ille at̄ ponit̄ eo mō q̄ Aresto. ponit̄ eas in textu. Si aut̄ zt̄ingēs sumat̄ cū addūt̄. pp̄o po n̄f̄ b̄m̄ exigentia sui addūt̄. z iō hec hoīem eē alia eē zt̄ingēs necārio ponit̄ in q̄r̄o ordīc̄. Attēde tercio. q̄ q̄l̄s̄ v̄b̄. pp̄o de zt̄ingēt̄ n̄ necāriō ad sui p̄t̄at̄e regr̄it̄ p̄t̄at̄e v̄n̄. copulat̄e zp̄olite ex duab̄ de possibl̄e v̄na h̄ne dīm̄ affirmat̄ z alia negatiā ut ad p̄t̄at̄em h̄ū. fortez̄ eē albū eē zt̄ingēs ad v̄rūl̄ib̄ ac̄gr̄it̄ p̄t̄at̄e h̄ū. fortez̄ eē albū est possibl̄e z fortez̄ n̄ eē albū est possibl̄e. Et ex hoc seq̄ q̄ ad dandū īd̄c̄oz̄ eī ōz̄ dare dīsūctia z cōposita ex p̄t̄ib̄ īd̄c̄oz̄. Et v̄l̄er̄ seq̄ q̄ zt̄ingēs n̄ necessariū n̄ facit̄. pp̄oēm̄ modalem. pp̄isūl̄e accepta

cū n̄ sit simp̄l̄ determinatio. pp̄onis Attēde q̄to q̄ alia sicut diuerso possibl̄e apud Stoicos z alta ap̄d p̄t̄atēticos q̄ sup̄i fuit̄ declarata. V̄n̄ dīat Boen̄ in p̄m̄to alt̄ n̄ ignorāt̄ est q̄ Stoicos v̄l̄us videſ̄ esse possibl̄e a necārio. diuidit̄ em̄ enūciātōes h̄mō. enūc̄ atōm̄ alie sūt̄ possibl̄es. alie ipossibl̄es. possibl̄ib̄ alie sunt necārio. alie n̄ necārio. r̄usl̄us n̄ necāriō. alie possibl̄es alie ipossibl̄es stulte z in p̄uude possibl̄e z gen̄ necāriō z sp̄em̄ substituēt̄. nouit̄ aut̄ Aresto. z id possibl̄e q̄d̄ n̄ necāriū eē. z id possibl̄e r̄usl̄us q̄d̄ necāriū eē

DIC in eisdē lineis in q̄b̄ pp̄oēs de zt̄ingēt̄ alto rep̄onit̄ (pe nes aut̄ de possibl̄e rep̄onit̄ in diuer s̄lineis sicut deducit̄ Aresto. pp̄oēs v̄o de zt̄ingēt̄ necāriō reponit̄ in eisdē lineis quibus pp̄oēs de necārio eo q̄ ad inūcē p̄uertunt̄. Dic sc̄do. q̄ pp̄o de zt̄ingēt̄ z ne cessariō cōp̄ollet̄ v̄n̄ copulat̄ie p̄t̄at̄e ex duab̄ pp̄oib̄ de possibl̄e inq̄ h̄arū v̄na dicū negat̄ z affirmat̄ in q̄s̄ l̄la. sicut ista sorte currere eē zt̄ingēs ad v̄rūl̄ib̄z̄ cōp̄ollet̄ isti sorte currere eē possibl̄e. z sorte n̄ currere eē possibl̄e. Et iō eī. īd̄c̄oz̄ erit̄ v̄na dīsūctia cōposita ex p̄t̄ib̄ īd̄c̄oz̄ v̄puta ista sorte n̄ possibl̄e est currere. v̄l̄ sorte n̄ possibl̄e n̄ possibl̄e eē currere. Dic tercio. q̄ ōis pp̄o affirmat̄ ad v̄rūl̄ib̄. in q̄s̄ mod̄ n̄ negat̄ ponit̄ in duab̄ lineis s̄z̄ in p̄na z sc̄da. l̄z̄ ōis negat̄ h̄mōi cōtingēt̄ in q̄s̄ mod̄ negat̄ ponit̄ in duab̄ lineis s̄z̄ terciā z q̄rtā. Dic q̄rtā. q̄ ad necārio eē leger̄ possibl̄e eē z euā cōtingēt̄. esse accipiēt̄ possibl̄e z cōtingēt̄. p̄ possibl̄e z cōtingēt̄ alto. p̄z̄. q̄ t̄c̄ arguit̄ ab inferiori ad superiori aut̄ a toto in q̄st̄at̄e ad suū ḡt̄ aut̄ a copulat̄ie ad dīsūctiāz̄ aut̄ p̄ legē subalternarū. Nā sicut dīm̄ est sup̄is̄ necāriū le b̄z̄ ad possibl̄ib̄ cōfīgnū v̄l̄ ad signū p̄t̄iculāre. S̄z̄ ad necārio eē non sequit̄ possibl̄e aut̄ cōtingēt̄ n̄ necārio. z sic s̄l̄t̄ si ac̄cipiant̄ possibl̄e zt̄ingēs p̄ possibl̄e z cōtingēt̄ alto sequunt̄ ad se inūcē q̄ p̄uertunt̄. Si v̄o accipiēt̄ p̄ necārio s̄l̄t̄ sequunt̄ ad se inūcē q̄ p̄uertunt̄. Si aut̄ aliter cōbinent̄ n̄ sequunt̄ ad se inūcē z ex istis p̄t̄at̄ eē si cōtingēt̄ eē accipiēt̄ p̄ cōtingēt̄ alto aut̄ necārio ad ip̄m̄ n̄ sequit̄ cōtingēt̄ n̄ eē sed b̄z̄ sequit̄ si accipiēt̄ p̄ cōtingēt̄ n̄ necārio q̄ q̄dib̄ talē p̄t̄ eē z n̄ esse q̄ta. v̄z̄ modāl̄ cōposita eē

Questio leat aliqua modāl̄ z v̄z̄ i mō dali b̄ de terminis singulari cōposita z dīlūsa ex eisdē terminis equaleat̄ cōvertibl̄iter. p̄ solutōne q̄st̄ioē. Attēde. q̄ ad p̄t̄at̄ modāl̄ cōposita sufficiet̄ z regis̄ vñt̄as vñt̄. pp̄onis in qua modū dīlūt̄ p̄dīcas de p̄positione cor̄ respondēt̄ dictō sicut ad veritatem istius album possibl̄e est esse n̄igrū. si ac̄cipiat̄ in sensu cōposito regis̄ veritas vñt̄. pp̄onis. bee cōpositio est possibl̄ia albū est n̄igrū siue hoc dictū est possibl̄ie albū est n̄igrū. Et illud vocat̄ antiqui logici modāl̄ de dīcō. sed ad veritatem modāl̄ dīlūt̄ se requirūt̄ z sufficiet̄ veritas vñt̄. pp̄onis in q̄ modū p̄dīcatur siue verificat̄ de re demonstrata per p̄nomen demonstratiūm̄. p̄ qua supponebat subiect̄ etiā dicti. Et ideo ad veritatem istius album possibl̄e est esse n̄igrū in sensu dīlūt̄ sufficiet̄ p̄t̄as istius hoc esse n̄igrū est possibl̄e demonstrādo rem. p̄ qua supponebat h̄ nōmen album. Et illam antiqui logici v̄cabat modāl̄ de re quod idem est. vnde sūt̄ ad veritatem istius. omne astrum esse sup̄ia n̄im̄ op̄izōm̄.

est possibile regr̄ q̄ modus possit p̄dicari de omnibus reb̄ p̄ q̄bus supponit aſtr̄ demonstratis p̄ illud, p̄ nomē hoc vel pura hoc alia, et si supra nostre orationes ē possibile et illud et sic de alijs. Artēde scđo, q̄ duplex est modalis de subiecto singulari qđā est de subiecto singulari simplici ut illa in q̄ subiectis vniq̄ t̄min⁹ singulare v̄ vnu simple p̄ nomē demonstrat̄ ut sorteze ē albiū ē possibile v̄ hoc ē c̄nīḡ ē p̄tiḡ. Alia ē de t̄mio singulari p̄plexo. v̄ ista sorteze dicitur currere ē possibile h̄ albiū c̄nīḡ ē possibile. Ut̄de scđo, q̄ alijs p̄pones ē uertibl̄ equalere p̄ intelligi dupl̄r. vno fōrā liter ita q̄ faciū vnu in p̄xīa fōrā sit faciū alteri⁹ et sic modalis p̄positar diuīa nec p̄pollēt nec etiā affirma t̄na et negat̄. Alto p̄t h̄ intelligi illat̄e ita q̄ significati vnu ē uertibl̄ sit illat̄i significati alteri⁹.

Dic primo s̄it modalis diuīa equaſler modalis diuīa. Et p̄is formis dōz ē de oppone. p̄t̄z q̄ si modalis p̄posita equalis tūc opponere modalis diuīa aut ec̄tra illa ē possibile ēet vnu eq̄pollēt̄ esse s̄it alio exīte p̄o. et ē possibile ēet duas p̄dōcīas s̄it ē p̄as et fallas, q̄ statim modalis p̄posita ē verā diuīa exīte falsa aut ec̄tra. Dic scđo, q̄ modalis p̄posita et diuīa de subiecto singulari simplici et ex de t̄mio cōſtītūt̄ equi ualēt illat̄e līc̄z nō formalis sed illā q̄ est de subiecto cō plēto nō ōz equalere nec formalis nec illat̄e p̄t̄z ex dīs. Et si forte q̄ras v̄t̄z ista p̄pō sorteze possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ s̄it affirmatio v̄ negat̄. R̄ndent aliq̄ q̄ omnes t̄les p̄pōes p̄pōne sunt simili negatiue eō q̄ ad p̄t̄ate isti us sorte possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ sufficiet q̄ subiecti p̄mūlo supponat q̄ ip̄a et negat̄. T̄na tenet q̄ hoc sufficie ad p̄t̄ate negatiue et repugnat p̄t̄ate affirmatiue. T̄ns p̄z de ista chimera possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ s̄it v̄a cui eius p̄tradōcīa sit fīa. et t̄n subiecti p̄ nullū supponit. P̄t̄z scđo, q̄ p̄tradōcīa isti⁹ sorteze possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ ēt̄ affirmatio q̄ ip̄a et negat̄. T̄na tenet q̄ p̄ diffīmōem p̄tradōcī. P̄z scđo q̄ ip̄e eq̄pollēt negatiue q̄ ē negat̄. T̄na tenet coſequēt̄ia, q̄ mīc̄ in p̄pōlo cathegoricis negat̄ia eq̄pollēt̄ affirmatiue. P̄z q̄to, q̄ ip̄a seq̄l̄ adchēga t̄na q̄ ē negat̄. T̄na coſequēt̄ia q̄ ex negat̄ia nō seq̄e affirmatiua. S̄z hec r̄st̄o n̄ val̄ in quo illa est simili affirmatiua. Probat q̄d r̄upit̄ p̄mo p̄ p̄m̄ in textu q̄ dicit q̄ eius q̄ est possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ negat̄o ēt̄ nōt̄ possibile ēt̄ ēt̄ nōt̄ ēt̄. q̄ hec est negat̄ia nō possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄. et p̄ coſequēt̄ia alia affirmatiua cū s̄ibi cōtradicat̄. Probat scđo q̄ nullū p̄pō ēt̄ negat̄ia cū copula et p̄dicatiū ne gan̄ s̄it hoc sorteze est possibile ēt̄ nōt̄ ēt̄ nec copula nec p̄dicatiū negat̄. T̄tor p̄z q̄ in om̄i p̄pōne negat̄ia cū copulam negari et t̄riā p̄dicatiū cū ip̄m̄ seq̄l̄ copulam. T̄tor p̄z q̄ n̄cāriū ēt̄ q̄ in illa p̄pōne possibile sit copula aut p̄dicatiū aut p̄s cōpōle. T̄ercio q̄ p̄bs dicit in textu q̄ sicut le h̄z etiā in illis de inēc̄ ita mod⁹ in modalib⁹. q̄ h̄ nōt̄ intelligi nisi q̄ sicut ēt̄ se habet in illis de inēsse et seq̄l̄ est copula p̄p̄dīcātiū v̄t̄ definitio altius ita mod⁹ in modalib⁹. p̄pō de inēc̄ mīc̄ ēt̄ negat̄ia nisi v̄p̄ negat̄. T̄tertia in mod⁹ alib⁹ mod⁹ negat̄. Quarto sic. si hec sit falsa chimera p̄t̄ nōt̄ ēt̄ sua. s̄b p̄tria erit v̄a. et si hec chimera nō ēt̄ ēt̄ sed ad hāc sequit̄ hec chimera necesse ēt̄ ēt̄. q̄ hec ēt̄ necāria chimera ēt̄ q̄d ēt̄ manifeste fallum. q̄ aut̄ ad hāc chimera ēt̄ nōt̄ ēt̄ seq̄l̄ hec chimera n̄cē ēt̄ ēt̄. p̄s p̄ p̄m̄ in li-

bro p̄cedat̄ si arguentē in forma q̄ si p̄p̄t̄ v̄t̄ ē dicere q̄in v̄l̄ etiā vel ent̄ nōt̄ h̄ nōt̄ ēt̄ vel nōt̄ futur̄ ēt̄ q̄d autē nōt̄ non fieri ē possibile ēt̄ nōfieri et q̄d ē possibile ēt̄ nōfieri necē ēt̄ fieri. q̄ euident̄ ex hac argumentatione q̄ bñ seq̄l̄ non p̄t̄ non ēt̄ ēt̄. similit̄ sequit̄ chimera nōt̄ n̄ fieri. Et p̄ conseq̄uēt̄ lequit̄ q̄ si iste sunt false chimerā p̄t̄ non ēt̄ chimera p̄t̄ non fieri q̄ chimera n̄cāriō ēt̄ ēt̄ necē ēt̄ fieri. Nec val̄z equalis q̄ aliquis diceret q̄ cōseq̄uēt̄ ēt̄ bonā i chimera p̄ aliqui supponeret q̄ p̄bs ar guti in his q̄ non sunt sicut de futuris contingētib⁹. nec val̄t̄ rationē eoz. Nā ad p̄mū negat̄ dū ēt̄ ēt̄ sicut se p̄ negatur. Et ad tēm dōm q̄ contradicitoria istius formalit̄ ēt̄ ista lōz n̄ possibile ēt̄ non ēt̄ ēt̄ ōs sibi equalētes non contradicunt̄ formalit̄ sed magis illat̄e sicut eq̄ualēt̄. S̄z ad scđū et ad q̄rtū negat̄ dū ēt̄ ēt̄. Ad ratēones aut̄ oppo⁹ p̄z. lo⁹ p̄z ex dīs h̄ et in summulis

In h̄ v̄l̄ tractatu h̄ libri in q̄ t̄m̄ ē vnu capitulū p̄bs mouz et solvit vnu questionē q̄ est v̄t̄ p̄positioni affirmat̄ie contrarie p̄positio de modo enūciādi contraria aut contrarie alia p̄positio affirmativa de p̄dicāto contrario. Et p̄mo mouer̄ em h̄ modo. v̄t̄ huic p̄positioni omnis homo est iustus contrarie ista. mult̄us homo est iustus aut ista. omnis homo est iniustus. Et similit̄ iustus calles est iustus contrarie ista calles as non est iustus. vel ista calles est iustus. hāc quæsta one breuer̄ solvit Aristo. cū dicit (Nā si ea) Dicēs q̄ si ea que sunt in voce sequuntur ea que sunt in aīm̄ et in opinionibus mentalibus ille sunt contrarie q̄ sūt de p̄dicatis contrariis sic erit in p̄positionibus vocalibus sed si ille opiniones non sunt contrarie. similiiter nec p̄positiones de p̄dicatis contrariis erit contrarie sed soli ille q̄ sunt de contrariis modis enūciādi. et ideo considerādi est in opionibus aīc̄. v̄t̄ lez ille sunt contrarie que sunt de contrario modo opinādi aut ille que sunt de contrariis rebus vera est vna opinio de bono qua opinari et bonum est bonum. et est vera et alia qua opinari illa bonum non est bonum et est falsa. et opinari contrario modo. Est etiam alia opinio falsa qua opinatur q̄ bonum est malum. considerandū ergo est. que istarum duarum est contraria opinione vere lez illi qua opinari q̄ bonum est bonum. Deinde cum dicit (Nam arbitrat̄) Probat octo rationibus q̄ opiniones de rebus contrariis non sunt contrarie Prima ratio opiniones contrarie non possunt simul ēt̄ vere. sed opinio qua opinatur q̄ bonum est bonum. et ea qua opinatur q̄ malum est malum sunt simul vere et tamen bonum et malum sunt contraria. ergo opiniones de contrariis rebus non sunt contrarie. (Si q̄ opinat̄ scđam rationē q̄ est de bono. est vna ratio qua opinatur q̄ bonum est bonum et est vera. alia est qua opinatur q̄ bonum non est bonum et est falsa. Et sunt multe aliae que opinantur bonum esse aliquid q̄ ipsum nec est nec potest esse. sunt etiam aliae q̄b̄ opinatur bonum non esse id quod ipsum est. et sunt infinita tales opiniones. sed vnu non contrarie infinita. ergo isti bonum est bonum contraria illa. bonum non est bonum et non aliae. (Sed in quibus) Ponit terciam rationē q̄ est. inter illas enūciations est prima contrarietas inter quas est prima falsitas sed prima falsitas est inter contrarios modos enūciandi. ergo et prima contrarietas. V̄tor p̄z. q̄ prima falsitas ēt̄ in illa int̄ q̄ sunt ḡnatiōes

Questiones libri peribermeniarum

et corruptiores sed gñatiores et corruptiores sunt int̄ eē et nō esse q̄ sunt p̄trari mōi enūciandi. Si p̄p̄t q̄ntam rōem q̄ c. opio q̄ est fm se p̄ta p̄trat opioni fm se false. Sed opio q̄ opinat bonū et bonū ē p̄ta se p̄ta. illa at ē q̄ opinat bonū ē malū ē fm accēs fl̄a eo q̄ accedit bono nō ē malum. (Quare magis) p̄p̄t q̄nta rōem q̄ est opiones p̄trie det̄ plūmū dīflar̄i. q̄ opiones fm̄s opinādi magis distat q̄ ille q̄ sunt de seb̄ p̄tris ḡ se q̄ ille p̄tric et nō iste. His iuḡ p̄p̄t lectā rōez q̄ est opioni vere et simplici p̄trat opio fl̄a et simplex. s̄z opio boni q̄m bonū est. est p̄ta et simplici. opio p̄o boni q̄m nō ē bonū est fl̄a et simplex. nō aut̄ opio boni q̄m est malū q̄ implicat alia et nō ē ḡ. (Ampliū) p̄p̄t septimā rōem q̄ est p̄tria et rōez nō p̄t sumi p̄trias in oib̄ opionib̄. s̄z penes p̄tria et rōez nō p̄t sumi p̄trias in oib̄ q̄r multa sunt quoq; n̄l̄ lū est p̄trū sicut ho. ḡ. (Ampliū) p̄p̄t octauā rōem q̄ est sicut le h̄it iste. bonū est bonū et bonū ē bo. ita se h̄it iste bonū nō est bonū. et nō bonū nō est bonū. ḡ. locū a trāmutata p̄porcōe sicut se h̄it iste nō. bonū est bonū. et nō bonū nō ē bonū. ita iste bonū est bonū et bonū nō est bonū. s̄z due p̄me sunt p̄trie. ḡ. (Minor) p̄p̄t q̄ isti nō bonū est bonū nō p̄tria ista nō bo. ē malū. nec ista nō bonū nō est malū. q̄ ille tres sunt s̄l̄ p̄e. sed n̄c̄ v̄era vere ē p̄tria. q̄oq; q̄ libi p̄tric ista nō bonū nō est bonū. (Valeatū ē) Aresto. remouz dubiu. nā exemplificatur sup̄p̄t. p̄p̄tes indistinctas id alioq; posset credere. q̄ indistincte eiusdem subiecti et p̄dicant q̄ p̄t ē affirmatio et alia negatio ēē p̄tric. Et dicit q̄ nihil referit ēstū ad inētione suā siue ponam affirmatiōnē v̄liter siue non q̄ sp̄t ēstū sua fuit q̄ v̄lis affirmatio ēē p̄tria v̄li negatiōne et cōtra et sic q̄ indistinctas intelligi v̄les. (Quare) b̄. Atq; excludit ex p̄dēs p̄p̄t in enūciatōib̄ sumit p̄trias penes modos enūciandi p̄trios. et nō penes predicationē p̄tria. et arguit sic. sicut se h̄it opiones aie sic se h̄it p̄p̄tes vocales. sed maiestū ē q̄ opiones de p̄trio mō opinādi sunt p̄trie ḡ etiā sic est in enūciatōib̄. (Valeatū ē) finaliter excludit q̄ enūciatio p̄ta nō p̄tria enūciatio p̄e. p̄bat q̄ p̄trarie opposita sunt circa idē. eidem aut̄ nō insunt s̄l̄ p̄traria. ḡ. p̄ declaratio textus.

Quāda penes p̄trietate p̄dicatoꝝ aut penes mōs ē mēciādi p̄trios. Arguit p̄no q̄ nō. q̄ nulle enūciatōes vocales sunt p̄tria. ḡ nō ē sumēda p̄trias in eis nec penes p̄trietate p̄dicatoꝝ. nec penes mōs enūciandi p̄trios. (Ans) p̄p̄t q̄ ois enūciatō vocalē est vox. s̄z n̄li voce est alia vox p̄tria v̄l̄ etiā aliud. ḡ. (Minor) p̄p̄t q̄ nullis vocib̄ p̄uenit diffinitō p̄trioꝝ. Cōfirmat q̄ an oēs enūciatōes vocales ēēt̄ libi vñcē p̄trie aut alioꝝ et alioꝝ aut nulle. Nō p̄. v̄t notū ē q̄ nō oēs sunt dī p̄dēs. cōtrariū aut de p̄tris mōs enūciādi. nec sedm̄ q̄ n̄ ē māior rō de alioꝝ q̄ de alioꝝ cu nō magis repugnat q̄cūq; due p̄p̄tes ad cē s̄l̄ in codē subiecto q̄ alioꝝ. Nō em magis repugnat iste. due ois h̄o est albo nullus h̄o est albo ad esse s̄l̄ in codē subiecto q̄ iste due sortes currit plaz̄to disputat. ḡ relinq̄t q̄ nulle p̄p̄tes vocales sunt p̄tria. Scđo sic. q̄ fm p̄bm̄ in postp̄ntis iste sunt p̄trias. est lāquid sortes est san. ḡ. p̄trietas ē sumēda penes p̄dicato contra riat nō penescotriarios modus enūciandi. Cōfirmat q̄ ille. p̄p̄tes magis debet dici p̄trarie q̄ p̄trietati rep̄ sunt magis p̄formes sed sic ē de illo q̄ sunt de p̄dicamentis p̄trarys. et nō de illis. q̄ sunt dī

modis enūciandi p̄trarijs. (Major) p̄p̄tes nō dis-
cunt s̄m se p̄trarie sed solū p̄pter res p̄catas. (Minor) p̄p̄t
q̄ enūciatōes de p̄trarijs p̄dicat̄ fūt p̄trarias ut p̄z
de istis h̄o est albo. h̄o ē niger. nō at ille q̄ sunt de p̄trarijs
mōs enūciādi. illas enī res p̄trarias fūt ille om̄is
h̄o est albo nullus h̄o ē albo. ḡ. Tercio sic. Enūciatōes
q̄ sunt de p̄dicat̄ p̄trarijs bñt maiorē distatia et magis
oponunt q̄ ille q̄ sunt de p̄trario mō enūciādi. ḡ. r̄pē
magis sunt p̄trarie. Tēz p̄na. q̄ p̄traria matie debet
distare. Ans p̄p̄t q̄ p̄trario recitat ad p̄ficiādū affirmatiā
de p̄dicato p̄tratio q̄ ad p̄ficiādū negatiā. Cōfirmat
q̄ ad nullū homēm ē ēstū sufficit oēm hoīm nō habe
re iusticiā h̄āt nō sufficit ad oēm hoīm ē ēstū h̄āt
hoc recitat q̄ ois h̄o sit et habeat ēstū. q̄ sit due ma
gis distat̄ ois h̄o est ēstū. et ois h̄o ē ēstū. et min⁹ p̄t
lū ēē p̄e. Quarto sic. Opiones p̄trarie p̄nt sit etlein
codē subiecto v̄puta in intellectu nō oponunt ad se
vñce. p̄na tenz q̄ p̄trarie opposita nō p̄nt s̄l̄ ēē in codē
In oppositū arguit autoritate p̄bi in textu. p̄ solutōne
q̄stioꝝ et declaratio textu. soluēde sunt q̄tuoꝝ q̄stioꝝ
minus p̄ncipiales

Questio p̄ma. v̄t p̄trietas s̄l̄ sit sumi
da in enūciatōib̄ vocalib̄ sicut
mētalib̄. p̄ enī solutōe. Attredē p̄no. q̄ triplicis s̄l̄
enūciatōes q̄dā sunt voca'es q̄dā mētales et q̄dā scrip
te sicut dicit Boetius in p̄mico p̄mī p̄larmentis. Et
cēdēscō. q̄ p̄trietas capis dupl̄. v̄no p̄p̄gian
tia alioꝝ p̄ponū p̄trariap̄. et sic no capit hic. Ellio p̄p̄
pugnātia alioꝝ p̄ponū oppositap̄ in alioꝝ triū p̄p̄t op̄
positōis. et sic capis h̄āt. Attredē tertio. q̄ alioꝝ p̄t dic
p̄traria dupl̄. v̄no ē ēstū ēē t̄ formalit̄. et sic illa sunt p̄
traria q̄ sunt p̄ma fundamēta p̄trietatis. p̄trario attē
sece et ab obiecto. et sic illa dicunt p̄traria q̄tū obiecta v̄
ficta sunt p̄traria. Existis p̄p̄t. q̄ nile p̄p̄tes suemēta
les suē vocales suē scripte sunt p̄trarie ēstū ēē
malit̄. P̄z de scriptis. q̄ ois scriptura ēē cōrta h̄ē q̄l̄
tis sed q̄l̄titatib̄ q̄rta sp̄t nihil ē p̄trarij sicut p̄z p̄
p̄bm̄ in p̄ntis. P̄z etiā de mētalib̄. q̄ nō magis repu
gnat p̄p̄tes mētales p̄tradicōias s̄l̄ ēē in eodē intellectu
q̄ glēcūs alias suē etiā tā subiectū q̄ p̄dicatū ciudez
p̄p̄tis. S̄z alioꝝ p̄p̄tes p̄nt simi ēē in eodē intellectu aut
saltē subiectū et p̄dicatum eiusde p̄p̄tis. ḡ etiā due p̄
p̄p̄tes mētales sunt p̄tradiōis. et p̄s tā nō oponunt
ēstū ēē t̄ formalit̄ sed solū obiecte. et codē mō p̄p̄t p̄
bari de p̄p̄te vocali. Quenit tā p̄trias p̄p̄tis p̄p̄tis mē
talib̄ q̄ vocalib̄ aut scriptis. p̄p̄t q̄ illi p̄p̄t p̄trietas cō
uenit q̄b̄ p̄p̄tis cōuenit p̄trias aut p̄trias led̄ sic est de enū
ciatōib̄ mētalib̄ eo q̄ p̄t naturalē. et p̄cōseq̄tis h̄it a
tātē. q̄ sint p̄e aut s̄l̄ alioꝝ p̄o ad placitū. Et si arguit
q̄ p̄p̄t mētalib̄ h̄it alioꝝ q̄ op̄. ḡ. q̄ op̄ies cōtra
rie nō p̄nt s̄l̄ ēē in eodē. nec etiā p̄p̄tes mētales cōtra
rie. Rñdet negātō aōs. q̄ op̄ ē assensus quo q̄s cre
dit rēle habere sicut p̄p̄t. p̄p̄t aut̄ mētalib̄ nō extra
lis assensus q̄ sic optaret q̄ q̄cūq; haberet p̄p̄tis mēta
leb̄ habet et assensum q̄dā ē māiestēs fm̄. lic̄z em̄ idē nō
posuit s̄l̄ assentire his duab̄ ois h̄o ē albo tñll̄ h̄o est
albo p̄t tñl̄ eas s̄l̄ formare. cōp̄latie saltē aut dīlūctiū
H̄er p̄t assignat̄ alioꝝ rō. p̄p̄t quā nō posuit eas sumit
formare quā etiā p̄p̄t erātē cām nō poterit formare
hāt. p̄p̄t albo est nigr̄. vel istā homo nō est h̄o. Vñ
codē mō rep̄t cōtrarietatis in op̄niōib̄ sicut in p̄
positionib̄ nō tñl̄ totalū. p̄p̄t. q̄ p̄p̄tes suē mētales

Arestotilis

Folio lxix.

sive vocales sive scripte non opponuntur intrinsecè et for-
maliter, nec quo ad esse sit in codicis opiniones contrari-
antur q[uod] ad esse sit, sicut patet per plures quod metaphysice dicere
tem q[uod] opiniones contrariae non possunt esse in codice intel-
lectu, et in similitudo in hoc, sicut in meteoreticias opinio-
num attenditur penes eas esse de divinis modis opinandi
sic etiam in metalibus vocalibus et scriptis enunciatiis atten-
dit h[ab]et etiam penes eas esse de contraria modis opinandi.

Attende quod, q[uod] predicata contraria sit terminus quoniam
possunt esse semel de codice verificari, ut albus et niger et illi
se tenent ex parte materie, proprieatis, sed modi enunciandi dis-
cuntur prius quod vel est affirmativus et alter negativus, et h[ab]et
se tenet ex parte forme. Ex q[uod] prius q[uod] proprieates de contraria modis
dicatis magis h[ab]ent ex parte materie quam ille q[uod] sunt de con-
traria modis enunciandi, et contra autem est de proprieatis con-
traria ex parte forme.

Dic ad questionem, q[uod] h[ab]et etiam in enunciatiis voca-
libus magis est summa penes modos con-
trarios enunciandi q[uod] penes modum dicata contraria
prior modus enunciandi se tenet ex parte forme, predica-
ta autem contraria se tenet ex parte materie, a forma autem res
magis de denariis. Et postea h[ab]et idem variatio per h[ab]itum, q[uod]
sic est in opinionibus ita et in enunciatiis. sed prioritas in
opinionibus summa penes modos enunciandi prius. Major
potest, q[uod] ea q[uod] sunt in voce sequuntur ea q[uod] sunt in alia. Unde
nomen, acero ratione, hoc in textu positis.

Quid si dicitur, sicut duae sunt prioria bonorum est bonum et
bonum non est bonum. sic dicitur per phrasem in textu. Dic
breuitate q[uod] si accipiat h[ab]et etiam contraria. ut se extende
dit ad omnem propositionem sic h[ab]et sunt prioria et sunt subcontraria,
tunc si accipiat h[ab]et etiam contraria, tunc non possunt h[ab]er
priora principia legem contraria, eo q[uod] non possunt h[ab]er esse et co-
equivalentib[us] cum sint in materia naturali. Quid atque de
phas. (q[uod] non refert si termini sunt turba vel). hoc per unum
exponit. q[uod] h[ab]et est ve[ritate] q[uod] ad rationem generalem oppositionis, non
aut q[uod] ad suppositionem rationis, nec etiam q[uod] ad veritatem et fal-
situdinem. Posset tamen alio exponit q[uod] non refert q[uod] ad suum proprium
q[uod] ipse intelligit q[uod] velis affirmativa et velis negativa
sunt contrarie.

Quid tercium vero aliquis proposito sit per primo statim. sicut videtur
dicitur immutare Aresto, in textu, per cuius solutionem
Attendit q[uod] propositum duplum per dicti per se primo falso
sit. Tunc q[uod] int[er] subjectum et predicatum nihil mediat per quod
possit ostendere predicatum esse inesse subiecto. sed ista est primo falso
sit. Tunc q[uod] per dictum per se primo sita, quia id non est
alia magis sita ad quam sit reducibilis, et sic illa in quae ne-
gat id est de scilicet primo proposito sita illa in qua predicatur
vnu prior de alio. Dicit enim in textu q[uod] in terminis ge-
neratoris et corruptoris est prima sitas, q[uod] est et non esse sit, et ter-
mini generatores et corruptores, et secundum enunciati de prius et post
dicta prima quoniam vel flos predicatur de aliis. Dicit autem illa
proposito simplex respectu aliquam alterius q[uod] nec implicat nec in-
fert aliam sed implicat et interficit aliam, sicut est ista bonum non est
bonum in ordine ad istam bonum est malum. Dicit enim
ne q[uod] proprieates simplices sit primo propositum vel flos eo q[uod] ipse non in-
cluduntur in aliis nec reducuntur ad alias sed potius
alii reducuntur ad ipsas.

Quid quarta vero argumentum a transmigrata propone-
re quo dicitur, videtur in sexta ratione videtur tenetur. Pro
quod solutiōne supponit q[uod] proportio est h[ab]itudo

vni quantitat[us] ad aliam secundum Euclidem, sic quod se habet ad
octo in proportionem dupla. sed proportionalitas est habitudo
duarum proportionum q[uod] sunt sumptus h[ab]ent quatuor terminos, ve
sicut se habet quatuor ad octo sic se habet quatuor ad decem. Quo-
dus autem arguitur a quod mutata proportione accipitur ab euclidi
de libro quanto est decima quinta et decima sexta ubi de
q[uod] si quatuor quantitates proportionales fuerint mutatae
proportionales etiam erunt et transmutatae argumeta probatur. sic
per secundum in duas regulas eius. ut si a et b. pertinet
tertius ex una parte et d. et c. ex alia et a. et c. contradicunt b. et d.
etiam contradictionem habet quod p[ro]p[ri]etate ibi dicitur necessaria, quod alterum co-
tradicitorum dicitur de libet et convertibile cu[m] uno contradicitorum nec
converto. ideo subditur quod convertitur cu[m] reliquo contradictero
rum. vni argumentum a transmigrata proportione tenet videtur quoniam
cum ad contradictionem et convertitum non tenet quantum ad con-
tradictere et secundum h[ab]et certitudinem sua propriae q[uod] si talis
mutatio expandi superponatur ad inferius, ut sicut se habet h[ab]et ad
non hoc enim finis quam sic ait et non ait se habet finis quam
superponatur sic se habet h[ab]et ad ait et non h[ab]et ad non ait, sed
quis h[ab]et est ait quis non h[ab]et est non ait quod est finis, quia
aliquid est non h[ab]et reputatur azimuthus quod non est non ait. Sicut
hic sicut se habet sufficiens ad hanc sufficiet sic color ad hunc
colorum sufficiens non per se sine colore. q[uod] hec sufficiens
non per se sine hoc colore quod est finis. Sicut se habet cor-
pus ad h[ab]itum corporis ad hunc locum, ad hunc locum, q[uod] mutari, sicut
corpus ad locum sicut h[ab]itum corpus ad hunc locum, sed corporis non
per se sine loco. q[uod] nec h[ab]itum corpus sine hoc loco quod est finis.
Sicut hic sicut se habet esse ad non est, sic possibile ad impossibile,
q[uod] mutari, sicut se habet ens ad possibile sic non ens ad
impossible, sed omne ens est possibile, q[uod] non est non est impossible
Et id videtur arguendo sicut prius ad tertium, sic secundum ad
quartum sit filia prius sed ecce dicitur sicut prius ad tertium sic quoniam ad
tertium sic quartum ad secundum et sic in proposito ois h[ab]et ait.
q[uod] non ait est non h[ab]et, et omne ens est possibile, q[uod] non est non est nonens. Sicut etiam quoniam ad alia due exempla
sunt non tenet, reputatur quoniam coe determinat sibi aliud coe
inferius aut sub illo coe non defiat sibi inferius sub alio
coe non tenet prius. vni quoniam corpus determinat sibi locum
tamen hoc corporis non determinat sibi hunc locum, ideo in illis non
tenet prius, nisi argueret modo perposito.

Ad prius et ad confirmationem eius, per solutionem
Ad secundum et per solutionem dicitur q[uod] per phrasem
non intelligit eas sumptus esse contraria, sed intelligit q[uod] sunt enunciati de
predicatis contraria. Ad confirmationem per solutionem
Ad tertiam et ad confirmationem eius dicitur q[uod] quis plus requiratur a de verificandis propositis af-
firmationum quoniam negatur, tamen non se legitur q[uod] affirmatione magis
dicitur aut magis opponitur affirmatione q[uod] negatur, sicut
plus requiritur a de verificandis copulativa q[uod] disiunctio, et tamen disiunctio de perib[us] et predictis magis opponitur copulativa. Ad quartum poterit solutionem. Et in
hoc finis liber perib[us] et predictis magis opponitur copulativa. Amen

Cursus optimorum questionum textus porphyrii
et veteris logice Arestotilis cum tertius aliis expostis
omnibus traditis a regentibus oculis sum mentem sub-
tilissimi doctoris Johannes Schori feliciter explicat

